

LIÊN LẠC

Tiếng nói của Hướng Đạo Trưởng Niên

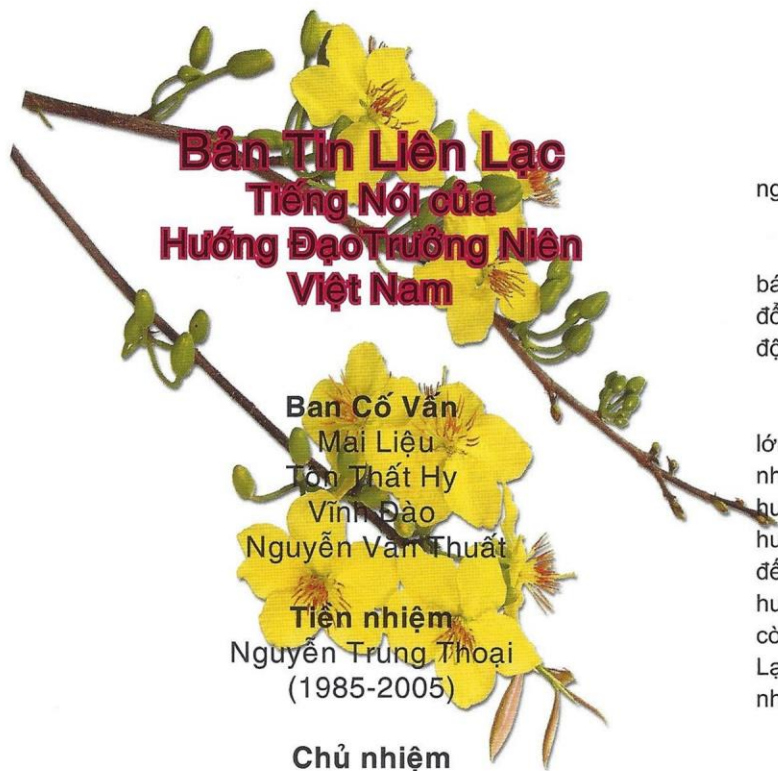

An
Kháng
thần
vàng

*Trưởng Trần Minh Thuởng, tên rừng Cáo Đỏ Mặt.
Cả đời tận hiến cho cuộc sống Hướng Đạo
Một sáng lập viên Báo Liên Lạc, vừa là rừng*

**TƯỞNG NIỆM
TRƯỞNG TRẦN MINH THUỞNG**

Bản Tin Liên Lạc Tiếng Nói của Hương Đạo Trường Niên Việt Nam

Ban Cố Vấn
Mai Liệu
Tôn Thất Hy
Vĩnh Đào
Nguyễn Văn Thuật

Tiền nhiệm
Nguyễn Trung Thoại
(1985-2005)

Chủ nhiệm
Nguyễn Đình Tuấn

Chủ bút
Lê Thanh Bình

Ban Biên Tập
Tôn Thất Hy
Vĩnh Đào
Trần Anh Tuấn

Ban Yểm Trợ Tài Chánh
Lê Văn Tính

Liên Lạc phát hành mỗi năm 4 số
XUÂN, HẠ, THU, ĐÔNG

Bài vở, thư từ xin gửi về
Lê Thanh Bình
PO Box 111604
Campbell, CA 95011-1604
USA
ĐT: (408) 866-4219
FAX: (408) 866-4219
Email: baolienlac@yahoo.com

Hình bìa
Trưởng Trần Minh Thường

Lá thư đầu năm

Năm mới bắt đầu. Mọi sự mọi vật từ thiên nhiên cho đến con người đều mang một nét mới, chào đón những cái mới.

Trong niềm vui và chuẩn bị đón chào năm mới Canh Dần, báo Liên Lạc, tiếng nói của Hương Đạo Trường Niên, cố gắng thay đổi mới từ hình thức đến nội dung mong đáp ứng sự mong đợi của độc giả.

Trong những năm qua, hình thức của Liên Lạc là khổ báo lớn với 40 trang bìa 4 màu, và 36 trang đen trắng chuyên chở những câu chuyện liên hệ đến đời sống của những anh chị em hương đạo, đặc biệt chú trọng đến những câu chuyện của những hương đạo trường niên. Tất cả những cố gắng đó chỉ mong mang đến cho độc giả những kỷ niệm chữa đựng những kinh nghiệm hương đạo của một đời người. Bên cạnh những độc giả cao niên còn có những độc giả trung niên và thanh niên, và ước vọng Liên Lạc mang đến cho những anh chị em trẻ những kinh nghiệm của những người đi trước.

Trong năm mới Liên Lạc vẫn giữ số trang như cũ, những trang bìa sẽ có sự thay đổi về hình ảnh và màu sắc với 4 số Xuân Hạ Thu Đông sẽ mang chủ đề cho mỗi 1 số báo phát hành. Về nội dung sẽ cố gắng vinh danh những huynh trưởng Hương Đạo đã có công với Phong Trào. Một năm 4 số sẽ không chuyên chở đủ, nhưng với hy vọng nói lên một phần nào những đóng góp của các bậc đàn anh của phong trào HĐVN. Để có được những nội dung phong phú, Liên Lạc mời gọi những huynh trưởng đóng góp tài liệu, hình ảnh.

Các làng, Xóm HĐTN đã thành hình nhiều nơi, sinh hoạt của các làng xóm phong phú sinh động chẳng những là những buổi gặp mặt, hàn huyên, thăm hỏi... mà đó còn là nơi trao đổi những ý kiến xây dựng cho phong trào, giữ gìn giềng mối của hương đạo. Liên Lạc rất mong các cuộc họp mặt đó ngày càng nhiều hơn, và Liên Lạc được đón nhận những tin tức, những bài viết về cuộc họp mặt, những trao đổi đó.

Trong năm qua Xóm Trường Niên Sacramento đã có những hoạt động rất đa dạng, giúp phục hoạt những đơn vị HĐVN, xóm Tùng Nguyên Úc Châu, Làng Quảng Tế Nam California, và nhiều nơi khác có những cuộc họp mặt, nhưng các sinh hoạt đó ít được phổ biến rộng rãi. Và Liên Lạc chính là phương tiện để các Làng Xóm được nối kết. Trong thời đại tin học phổ biến, nhưng HĐTN vẫn còn nhiều hạn chế. Qua các thư tín qua lại chúng tôi được biết có nhiều trường niên bị hạn chế đã không thể xử dụng các phương tiện này, Liên Lạc đã đáp ứng được nhu cầu cho các khiếm khuyết đó. Liên Lạc vẫn còn là phương tiện hữu hiệu.

Mùa xuân bắt đầu của một năm, tuổi trẻ bắt đầu cho một đời. Hương đạo dành cho tuổi trẻ, hương đạo là mùa xuân của đời. Trường niên là một phần tử của mùa xuân đó. Đón chào xuân mới, Thân ái chúc quý Trường Niên bình an và sức khoẻ.

Liên Lạc

Hướng Đạo Hoa Kỳ Kỷ Niệm 100 năm

Ngựa Siêng Năng

William Dickson Boyce (1858-1929)

Liên Lạc kỳ trước đã nói về William Dickson Boyce (1858-1929) người đã nhập phong trào Hướng Đạo vào Hoa Kỳ chỉ vì một sự việc tình cờ trong chuyến đến Anh quốc chuẩn bị đi thăm Phi Châu. Tại Luân Đôn, ông bị lạc đường và được một cậu bé Hướng Đạo 12 tuổi chỉ đường mà không nhận tiền thưởng của ông tặng và cậu đã giải thích việc từ chối tiền thưởng, vì đó là một việc thiện của một HDS. Sau khi về nước, sáu tháng sau, ông đã lập thủ tục chính thức đăng ký thành lập HĐ Hoa Kỳ vào ngày 8 tháng 2 năm 1910.

Vì thế, HĐ Hoa Kỳ sẽ kỷ niệm 100 năm vào năm nay 2010. Ông Boyce qua đời năm 1929. Trong đám tang, 32 HĐ sinh hộ tổng quan tài và Ông Chủ Tịch Điều Hành Hướng Đạo Hoa Kỳ James E. West đọc diếu văn.

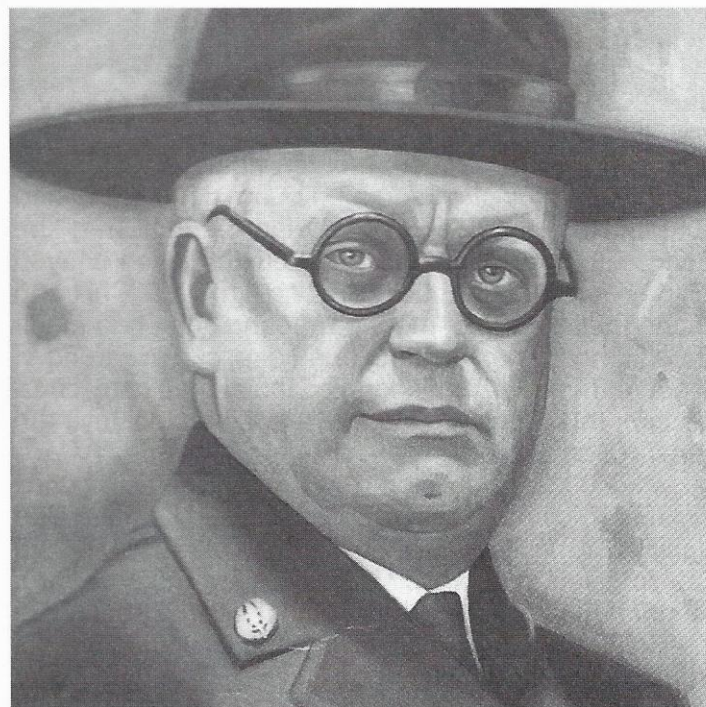
James E. West là người nắm giữ chức vụ Chủ Tịch Điều Hành Hướng Đạo Hoa Kỳ trong suốt 32 năm.. Ông sinh năm 1876, mồ côi từ lúc 6 tuổi và bị bệnh lao phổi. Sống trong viện mồ côi không được theo học, ông đã tranh đấu để viện mồ côi cho ông được học trường ở ngoài. Ông tốt nghiệp danh dự trung học

hai năm sau, năm 1895, và tiếp tục học trường luật và hành nghề luật sư tại Washington D.C.

Vì thời thơ ấu quá khổ sở, nên ông rất quý và giúp đỡ giới trẻ. Khi một cậu trẻ tuổi ăn cắp chiếc xe hơi của ông, ông đã không kiện mà còn xin được đứng ra biện hộ trước tòa cho cậu này (và đã giúp cậu được tha). Những thành tích hoạt động của Ông cho giới trẻ đã giúp Ông vận động thắng lợi việc thành lập tòa án thiếu nhi, và ông đã được tuyển chọn là Chủ Tịch đầu tiên Điều Hành HĐHK lúc ông 34 tuổi. Ông đồng ý giữ chức vụ này trong vòng sáu tháng, nhưng sau đó ông vẫn tiếp tục chức vụ này trong suốt 32 năm.

Không như ông Boyce, Ông không phải là người giàu tiền bạc, nhưng ông đã tận hiến đời mình cho trẻ em, và đã xây dựng phong trào HĐHK thành một tổ chức hùng mạnh và thống nhất.

Tên của Ông West vẫn còn được nhắc nhở tới qua huy chương James E. West Fellowship Award,

James E. West (1876-1948)

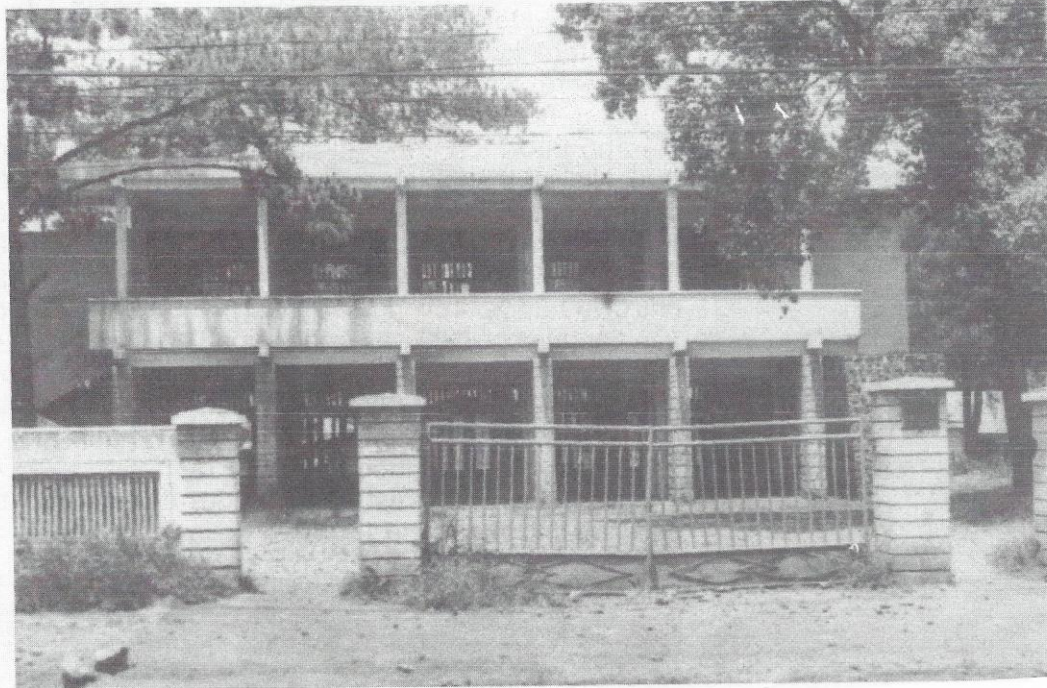
huy chương này được trao tặng cho người đóng góp trên \$1,000 cho ngân sách của Hội Đồng Hướng Đạo địa phương

Ngựa Siêng Năng
(Theo tài liệu Scouting Magazine)

Vài kỷ niệm trong việc thành lập Đạo Gia Lai Pleiku

Tôn Thất Hy

Tuy là một thành phố tương đối nhỏ, Pleiku có hai trường trung học tư lập và một trường trung học công lập, một nhà thờ Công giáo và một ngôi chùa Phật giáo, một rạp chiếu bóng và một hội trường. Bộ Tư Lệnh QĐ2 có câu lạc bộ Phương Hoàng, dành riêng cho sĩ quan các cấp. Hằng ngày dân chúng có thể mở radio đón nghe tin tức và những chương trình ca nhạc qua đài phát thanh địa phương và Sài Gòn, hoặc mở TV xem chương trình quân đội Mỹ. Về sau, có thêm đài truyền hình Quy Nhơn, phát hình bằng máy bay vào buổi tối.

Dưới thời Pháp thuộc, mỗi lần nhắc đến hai tiếng Pleiku, mọi người đều hình dung một nơi đèo heo hút gió, rừng núi hoang vu đầy lam sơn chướng khí. Công chức hay quân nhân nào được chuyển lên đây đều xem như “đời tàn trong ngõ hẹp.” Chỉ trong khoảng vài ba tháng, một người đang hồng hào mạnh khỏe, bỗng trở nên da vàng bụng ỏng, cặp mắt lơ đờ vì bị sốt rét hành hạ, nếu không có thuốc men chạy chữa kịp thời, thì chẳng bao lâu, sẽ nhắm mắt xuôi tay nằm yên dưới ba tấc đất.

Pleiku vào thập niên 1960 không còn như mấy mươi năm về trước. Giờ đây là thủ phủ của miền Cao Nguyên Trung Phần, nơi Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn 2 và các cơ quan trực thuộc Vùng 2 Chiến Thuật đồn trú. Về phía quân đội đồng minh, có Sư đoàn 4 bộ binh và trại Hollywood, một căn cứ trực thăng lớn của quân đội Hoa Kỳ, nơi đã làm cho cuộc chiến VN leo thang, sau khi quân CS tấn công gây tổn thất nặng nề cho Quân lực Mỹ. Pleiku còn là giao điểm trọng yếu của 2 miền duyên hải và cao nguyên Trung phần. Đường hàng không có phi trường Cù Hanh, nơi chuyển nhận hành khách và hàng hóa cả dân sự lẫn quân sự. Máy bay đủ loại lên xuống suốt ngày. Trong thị xã, đường phố, chợ búa, bến xe đò, lúc nào cũng đông đúc nhộn nhịp, người tứ xứ đến buôn bán làm ăn tấp nập.

Sống trong một thị xã đang trên đà phát triển, nhưng chưa có môn giải trí lành mạnh nào để cung ứng cho nhu cầu của giới trẻ, sinh hoạt Hướng Đạo vô cùng thích hợp và lý tưởng.

Cuối năm 1963, Tổng Thống Ngô Đình Diệm bị một nhóm tướng tá đảo chánh, chính thể Đệ Nhất Cộng Hòa sụp đổ, binh chủng Hiến Binh Quốc Gia (thường gọi là Hiến Binh mũ đỏ) cũng bị giải tán vì không có bằng cấp số (T.E.D) theo tổ chức quân đội Hoa Kỳ. Tôi là một chức việc Hiến Binh Quốc Gia, được chuyển sang ngành Quân Cảnh Điều Tra Tư Pháp, chuyển đến phục vụ tại Tiểu đoàn 2 Quân Cảnh đồn trú tại Pleiku. Sau khi đáo nhậm đơn vị mới và thu xếp xong nơi ăn chốn ở, tôi đến thăm Tr. Nguyễn Mạnh Tiến, Thiếu trưởng thiếu đoàn Bông Lau, đang làm giám thị tại trường Trung học tư thực Minh Đức. Tr. Tiến vui vẻ cho biết tình hình đơn vị và giới thiệu tôi với hai em Học và Hoạt, đội trưởng của Thiếu đoàn hiện đang có mặt vào lúc đó. Hai em này tính tình rất dễ thương, thích học hỏi và cầu tiến. Khi được biết tôi từ Huế mới vào và sẽ đến chơi với đơn vị, các em hết sức mừng rỡ. Về phần Tr. Tiến, vì mới lập gia đình xong, gặp tôi như trút được gánh nặng trên vai, đã nhờ tôi trông nom Thiếu đoàn trước mặt hai em đội trưởng, và tôi chấp nhận.

Chủ nhật tuần sau, tôi đưa Thiếu đoàn (mới có 2

Đội) đến họp trong khuôn viên trường tiểu học Pleiku và làm quen với anh Lê Văn Thái, một giáo viên trẻ của nhà trường. Thấy chúng tôi sinh hoạt vui vẻ và hấp dẫn, anh cũng xin gia nhập. Hai tháng sau, trong một kỳ trại đoàn trước đôi Ty Thanh Niên Pleiku, tôi tính túc cho anh, rồi sáng hôm sau, đi qua phía bên kia đồi làm lễ tuyên lời hứa. Vì thiếu sinh không được phép dự lễ tuyên lời hứa của huynh trưởng, hôm ấy chỉ có hai anh em. Qua mấy câu vấn đáp, tôi hỏi, anh trả lời, rồi tuyên lời hứa. Tôi nhân danh phong trào nhận lời hứa, gắn hoa bách hợp lên túi áo, bắt tay trái và chúc mừng anh. Thế là lễ tất. Anh Thái đã trở thành một Trưởng phụ tá của Thiếu đoàn và tôi có thêm một người bạn Hướng Đạo.

Mấy tháng sau, Tr. Nguyễn Nhơn Phúc, một phụ tá của tôi lúc ở Huế, nhân đến công tác tại Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn 2 ghé thăm và tôi rủ đến chơi nhà Tr. Lê Đức Tánh, một thương gia có cửa hàng bán đồ phụ tùng xe hơi trước bến xe đò Pleiku. Tại đây, tôi gặp Tr. Lê Đức Mạnh, em trai Tr. Tánh và cũng là HĐ. Chúng tôi chuyện trò rất tương đắc và quyết tâm phát triển phong trào tại Pleiku. Hai Trưởng Tánh và Mạnh xung phong đi mời các bạn cũ và chiêu mộ thêm những người mới giúp tôi thành lập xưởng Huỳnh trưởng để xây dựng nền móng lúc sơ khởi. Nhờ thế, tôi quen biết hai Tr. Tôn Thất Đĩnh và Nguyễn Khánh, nghị viên hội đồng Tỉnh, sau này đều ở trong ban bảo trợ Đạo Gia Lai. Nghe nói vị linh mục Chánh sở 2 Tuyên Úy Công Giáo (lâu ngày quên mất tên) đã từng dự Trại Tùng Nguyên Đà Lạt, tôi tìm đến thăm và nhờ ngài giúp đỡ. Ngài nói: Pleiku không thể thành lập Hướng Đạo, nếu có lập cũng sẽ bị tan. Tôi lại đến trường Trung học Bồ Đề tìm thăm Đại Đức Thích Hải Thanh, Thầy Hiệu trưởng bảo tôi: Phải có gì rồi mới có thể giúp, chưa có gì hết làm sao mà giúp. Tôi xin Thầy cho phép tiếp xúc với các giáo viên. Thầy bằng lòng, nhưng vào giờ chót lại chuyển ý. Trong thời gian này tôi gặp Tr. Nguyễn Văn Phó, đội trưởng của Tr. Lê Mộng Ngộ, hiện là giáo viên tiểu học mới đổi đến Pleiku. Anh em tâm đầu ý hiệp, chiều nào chúng tôi cũng đến gặp nhau tại nhà Trưởng Tánh, để bàn tính kế hoạch phát động phong trào. Nhờ nỗ lực của 4 anh em chúng tôi, mấy tuần sau đã có khoảng 10 anh em giáo chức, quân nhân và học sinh, cũ có, mới có, ghi tên xin gia nhập.

Để có địa điểm hội họp và huấn luyện huynh trưởng, nhất là việc tập luyện Nhu Đạo, tôi đến thăm xã giao Ông Cao Huy Thuận, Trưởng Ty Tiểu Học Pleiku, hỏi mượn một phòng học tại trường Tiểu Học để làm đoàn quán và xưởng Nhu Đạo. Ông Cao Huy Thuận chẳng những vui vẻ nhận lời, còn cho các con mình gia nhập Hướng Đạo. Tôi đến xưởng cưa của Tr. Tôn Thất Đĩnh, hỏi xin 2 xe mạt cưa và một số cây gỗ, rồi đến kho Quân Nhu, Quân Cụ, xin một số mền phế thải và hai tấm bạt trần xe mang về làm thảm tập Judo.

Tục ngữ có câu “Phải có mồi ngon mới câu được cá.” Để tuyển mộ đoàn sinh, tôi đưa ra chiêu đề gồm ba điểm: em nào ghi tên gia nhập Hướng Đạo sẽ được hưởng các quyền lợi sau đây:

1/ Được học Nhu Đạo miễn phí.

2/ Được huấn luyện để trở thành Đội trưởng và Đội phó trong tương lai.

3/ Được tham dự Trại Họp Bạn Á châu/Thái Bình Dương tại Đalat năm 1967.

Đến đây, tôi xin mở đầu ngoặc để nói qua về Trại Họp Bạn HĐ Á Châu Thái Bình Dương. Đây là một kế hoạch vĩ đại do cố Tr. Tổng Ủy Viên Trần Điền đề xướng, có mục đích phát triển Phong Trào và giúp Hướng Đạo Việt Nam sánh vai cùng Thế Giới. Tr. Điền biết Tướng Nguyễn Văn Thiệu đã từng là một Đội trưởng của Tr. Trần Trọng Sanh trong thời gian tòng học tại trường Dòng Pellerin Huế. Tướng Nguyễn Cao Kỳ cũng có nhiều cảm tình với HĐVN. Nếu đơn xin đăng cai được HDTG Vùng AC/TBD chấp thuận, thế nào HĐVN cũng được chánh quyền yểm trợ tài chánh, vì các vị lãnh đạo đất nước lúc ấy muốn chứng minh cho thế giới biết, Miền Nam Việt Nam tuy có chiến tranh, nhưng tình hình an ninh vẫn tốt. Thiếu trưởng Đinh Xuân Bình, cũng đã lấy chủ đề này làm đề án tốt nghiệp bằng Kiến Trúc Sư của mình. Đáng tiếc thay, nhiệm kỳ của Tr. Trần Điền quá ngắn ngủi, nên không thực hiện được những điều Trưởng hằng ao ước.

Tôi nhờ Trưởng Nguyễn Trân, giáo sư trường Trung Học Pleiku, đem phân phát một số “Truyền đơn Hướng Đạo” (xin tại Văn phòng Hội) cho các học sinh lớp đệ Tứ tại ba trường Trung học và ghi danh những em nào thích gia nhập Hướng Đạo. Sau đó, tôi khai mạc lớp Nhu Đạo và khởi đầu Xưởng huấn luyện kỹ thuật HĐ. Ngoài những buổi họp đoàn hàng tuần, tôi dành thì giờ họp xưởng Kỹ thuật HĐ một tuần 3 lần, một lần 2 giờ vào các tối Thứ Hai, Thứ Tư và Thứ Bảy. Sau hai tháng hoạt động, chúng tôi kết thúc bằng một kỳ trại cuối tuần.

Ba tháng sau, khi tất cả dự trưởng đều đã tuyên lời hứa HĐ, tôi gửi thư về Văn phòng Hội xin phép tổ chức khóa huấn luyện dự bị để đào tạo trưởng cho hai tỉnh Pleiku và Kontum. Vào dịp này Tr. Vương Thế Hạnh, đã hướng dẫn mười mấy trại sinh từ Kontum về Pleiku tham dự. Tôi mời các Tr. Tôn Thất Đĩnh (cựu Đạo Trưởng Đalat), Tr. Nguyễn Khánh và Tr. Nguyễn Văn Phó tiếp tay giúp khóa huấn luyện.

Để có dụng cụ trại, tôi đến thăm xã giao ông Nguyễn Văn Sửu, Trưởng Ty Thanh Niên Pleiku, hỏi xin một số lều vải cũ, đem về phân phát cho các dự trưởng giặt sạch và khâu vá sửa chữa lại để dùng.

Khi có đủ số Trưởng tối thiểu để mở đơn vị, tôi chia các dự trưởng ra thành từng nhóm. cứ hai ba anh lập một đội kiểu mẫu. Anh nào đã từng chơi Hướng Đạo làm đội trưởng, anh nào mới gia nhập làm đội phó. Chúng tôi gọi các em học sinh đã ghi danh đến, xếp các em vào từng đội kiểu mẫu để huấn luyện và phát triển dần dần cho đến khi các Thiếu đoàn có đầy đủ bốn đội. Nhờ sự ủng hộ nồng nhiệt của các phụ huynh đưa con em đến xin gia nhập. Kết quả trong vòng hơn nửa năm, chúng tôi đã có một số đơn vị HĐ đầy đủ nhân số như sau:

-Thiếu đoàn Hùng Vương do Tr. Lê Đức Tánh,

Lê Đức Mạnh và Nguyễn Thanh Huy phụ trách.

-Thiếu đoàn Lam Sơn do Tr. Nguyễn Văn Phó và Trần Văn Thái phụ trách.

-Thiếu đoàn Lê Lợi (gồm các học sinh gốc Thượng) do Tr. Vũ Văn Khoa và Trương Nay Y phụ trách.

-Thiếu Đoàn Diên Hồng do Tr. Trương Công Hòa và Lê Văn Xuân phụ trách.

-Thiếu đoàn Bông Lau do Tr. Nguyễn Mạnh Tiến và Tr. Nguyễn Đức Thịnh phụ trách.

-Ấu đoàn Lam Sơn do Tr. Lê Đức Hậu và Ngô Văn Hoàng phụ trách.

-Tráng đoàn Cao Nguyên do Tr. Trần Đình Thành và Nguyễn Trân phụ trách.

Trong buổi họp Trường vào tối 22.2.1966 tại trường Trung Học Minh Đức, các đơn vị kết hợp thành 3 Liên Đoàn và đồng thanh xin Bộ Tổng Ủy Viên cho thành lập Đạo Gia Lai đúng theo quy trình nội lệ Hội.

Các Trường bầu cử tôi làm Đạo Trường. Tôi mời Tr. Lê Đức Tánh làm Phó Đạo Trường và Tr. Nguyễn Văn Phó làm Ủy Viên Ngành Thiếu Đạo. Trong thời gian này, chúng tôi đón nhận thêm Tr. Trần Duy Mỹ, một Ấu trưởng đầy kinh nghiệm, mới từ Hội An lên phục vụ tại TTHL Cán Bộ Trường Sơn.

Để quảng bá phong trào, chúng tôi mượn ngôi nhà tôn của Ty Thanh Niên Pleiku còn bỏ trống ở đầu đường Trịnh Minh Thế làm Đạo quán và dời Xưởng Nhu Đạo về đây. Chúng tôi động viên đoàn sinh đến sơn quét, trang hoàng, treo băng hiệu và phân công cho các đơn vị luân phiên đến sinh hoạt.

Một vi□c khác không kém phần quan trọng là thành lập Ban Bảo Trợ. Chúng tôi mời một số thân hào nhân sĩ có cảm tình với Hướng Đạo gia nhập Ban bảo trợ và mời Trường Nguyễn Khánh làm Trưởng ban. Vào một buổi sáng Chủ nhật, các Thiếu sinh đi họp đoàn, trông thấy xe của Trung Tướng Vĩnh Lộc, Tư Lệnh Quân Đoàn 2 kiêm Đại Biểu Cao Nguyên Trung Phần chạy ngang qua, các em đưa tay lên chào, Trung Tướng cũng làm dấu Hướng Đạo đáp lễ. Mặc dù không biết trước đây Trung Tướng sinh hoạt tại đâu, nhưng nếu có một vị Tướng lãnh cao cấp là HDS đỡ đầu, Đạo Gia Lai sẽ có thêm uy tín để hoạt động và phát triển. Vì vậy, sau khi nghe các em kể chuyện, tôi lập tức gửi thư mời Trung Tướng nhận làm Trưởng Ban Bảo Trợ Danh Dự cho đạo Gia Lai và được Trung Tướng hoan hỉ nhận lời. Từ đó, tất cả văn thư giao dịch với các cơ quan

hành chánh địa phương, chúng tôi đều gửi bản sao đến vị Trưởng Ban Bảo Trợ Danh Dự để kính tường.

Trước mặt tiền Toà Hành Chánh Tỉnh Pleiku có ngôi biệt điện nằm giữa một rừng thông vô cùng xinh đẹp, một địa điểm dùng để họp đoàn và cắm trại rất lý tưởng. Vì là dinh thự dành riêng cho Quốc trưởng và Quốc khách, biện pháp an ninh rất nghiêm ngặt, chưa có một đoàn thể thanh thiếu niên nào được vinh hạnh bước chân vào trong đó. Chúng tôi gửi văn thư xin Toà Tỉnh cho phép các đơn vị Hướng Đạo đến sinh hoạt thường xuyên trong khu rừng thông biệt điện và được Trung Tá Tỉnh Trưởng chấp thuận.

Vào đầu tháng 3.1966, Thiếu Tướng Wright, Tư Lệnh Phó Sư Đoàn Không Vận Kỳ Binh Hoa Kỳ đồn trú tại An Khê, Bình Định, phái Đại úy Savage đến Pleiku mời Đạo Gia Lai ngày 5 tháng 5 về An Khê dự lễ ra mắt Liên Đoàn Sông Ba, nếu nhận lời sẽ có máy bay trực thăng đưa đón. Đại Úy Savage là một Trường HĐ và hiện là sĩ quan tùy viên của Thiếu Tướng. Anh cho chúng tôi biết, Tướng Wright là ADCC của BSA. Ông kêu gọi các sĩ quan trong Bộ Tham Mưu đóng góp mỗi người 50 đô la để bảo trợ thành lập Liên Đoàn Sông Ba và đề cử Tr. Nguyễn Văn Trường, Thông dịch viên tại Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn làm Thiếu trưởng. Nay mọi việc đã hoàn tất, ông muốn trao đơn vị này lại cho Hội HĐVN. Nhận thấy đây là một dịp tốt để tất cả mọi người được ngồi máy bay ngắm phong cảnh, tham quan thành phố An Khê, có cơ hội thi thố tài năng với các HDS đạo Bình Định, và quan trọng nhất là để trình diện Đạo Gia Lai với Bộ Tổng Ủy Viên, vì hồ sơ xin thừa nhận đơn vị và bổ nhiệm huynh trưởng đã gửi về Văn phòng hội xin cứu xét, nhưng vẫn chưa được phúc đáp. Sau khi hội ý với Trường Lê Đức Tánh và Nguyễn Văn Phó, tôi chấp nhận lời mời.

Chúng tôi họp Trường, loan báo tin vui về cuộc xuất du sắp tới và yêu cầu các Thiếu đoàn chuẩn bị cho đội kiểu mẫu của mình một lều đội, một cổng đội, một bàn ăn, hai kiểu bếp và một số thủ công trại như giá để chén bát, thùng đựng rác v.v...riêng Tráng đoàn Cao Nguyên, phải chuẩn bị một ban đàn dây (nhạc cụ mượn của Ty Tiểu học), minh nghĩa đường, kỳ đài, bản luật, trống chiêng, cờ đuôi nheo (mượn của hội đồng xã) và hai bàn thờ tôn giáo. Hẹn đến lễ Hùng Vương (đầu tháng 4 Dương lịch), sẽ kiểm điểm thủ công các đơn vị. Vì đây là lần đầu tiên đem chuông đi đánh xứ người, ai nấy đều nô nức thi đua và chuẩn bị hết sức chu đáo.

Sáng ngày 5.5.1966, phái đoàn Đạo Gia Lai chúng tôi vào khoảng 70 người (gồm 1 tráng đoàn, 5 đội kiểu mẫu và huynh trưởng) tập họp trước Đạo quán ở đầu đường Trịnh Minh Thế. Tất cả các loại thủ công đều được xếp lại từng bó một để sẵn sàng di chuyển. Đúng 10 giờ, hai chiếc trực thăng khổng lồ Chinook từ không trung đáp xuống sân cỏ, bốc tất cả mọi người và dụng cụ trại, rồi bay về An Khê để chúng tôi xuống một bãi đất trống bên bờ sông Ba.

Tôi họp Trường, phân chia góc đội cho các đơn vị rồi bắt đầu kiến thiết trại. Năm đội kiểu mẫu cắm

lều theo hàng ngang cửa hướng về phía minh nghĩa đường. Đội nào cũng có một lều vải lớn 8 chỗ nằm, lành lặn sạch sẽ với cổng đội, bàn ăn, bếp núc và thủ công trại. Tráng đoàn dựng minh nghĩa đường và kỳ đài, mỗi bên có giá để chiêng trống và hai bàn thờ tôn giáo bằng cây, một dành cho HDS Công Giáo và một

cho HDS Phật giáo.

Lúc 2 giờ chiều cùng ngày, Thiếu Tướng Wright đích thân lái xe Jeep đến đất trại gặp chúng tôi. Ông đến thăm Đội Nai của Thiếu đoàn Diên Hồng do Tr. Trương Công Hòa làm Thiếu trưởng. Các thiếu sinh kêu tiếng đội, chạy ra trước cổng xếp thành hình con nai, hát bài ca đội để nghênh đón khách. Tướng Wright vô cùng ngạc nhiên và thích thú. Ông nói: "Tôi rất thích một Đội HĐ với các thiếu sinh thông minh và dễ thương như thế này! Không ngờ chỉ trong vòng hai tiếng đồng hồ, một nơi hoang vu đã trở thành một khu phố Hướng Đạo đầy màu sắc rực rỡ." Tướng Wright cho tôi biết, sáng mai sẽ đưa máy bay vào Tân Sơn Nhất đón ông Hội trưởng cùng Bộ Tổng Ủy Viên ra dự trại và yêu cầu phái một Trưởng tháp tùng phái đoàn đi đón rước. Tôi đề cử Tr. Trần Đình Thành, Tráng Trưởng Tráng Đoàn Cao Nguyên và là giáo sư Anh văn trường Trung Học Công Lập Pleiku tham dự.

Đêm hôm đó, không có lửa trại chung. Các Tráng sinh lo dựng lại những bản đơn ca đồng ca với ban đàn dây, các đội kiểu mẫu tập dựng các điệu vũ và kịch vui để trình diễn vào đêm lửa trại sắp tới.

Trưa ngày hôm sau, các Trưởng trong Bộ Tổng Ủy Viên từ Sài Gòn đáp máy bay của Sư đoàn 2 Không Vận Kỳ Bình Hoa Kỳ ra thăm trại. Phái đoàn gồm có Ông Hội trưởng Phan Thanh Hy, Tr. Tôn Thất Dương Vân, cựu Tổng Ủy Viên, Tr. Đỗ Văn Ninh, Ủy viên Ngành Thiếu, Tr. Trần Trọng Lân, Thư ký Văn phòng Hội và một vị Đạo Trưởng tại Sài Gòn tôi không nhớ tên. Lúc này, một phái đoàn Đạo Bình Định gồm 4 Tráng sinh do Tr. Phan Anh Lạc hướng dẫn, đã từ Qui Nhơn lên cắm lều Poncho giữa cù lao cát Sông Ba, cách trại chúng tôi vài trăm thước. Ông Hội trưởng và quý Trưởng trong Bộ Tổng Ủy Viên thấy Đạo Gia Lai lều trại ngăn nắp, nào kỳ đài, cổng trại, minh nghĩa đường, bản Luật, cờ xí, bàn thờ tôn giáo, trống chiêng, lều vải, bàn ăn, bếp núc, tươm tất đâu vào đó, nên rất hài lòng. Tr. Tôn Thất Dương Vân bảo tôi: "An Khê là

quần hạt của Đạo Bình Định, anh em ở Qui Nhơn lên dự chỉ mấy người, nếu không có Đạo Gia Lai, Bộ Tổng Ủy Viên sẽ mất mặt với người Mỹ biết mấy!"

Buổi chiều hôm đó, Tướng Wright đích thân lái trực thăng đưa các Trưởng trong Bộ Tổng Ủy Viên đi thăm An Khê và sau đó mời chúng tôi vào dự tiệc do Tư Lệnh Phó Sư Đoàn khoản đãi. Trước sự hiện diện của quý vị Sĩ quan trong Bộ tham mưu, qua lời thông dịch của Tr. Đỗ Văn Ninh, Tướng Wright thuyết trình về nhiệm vụ và thành quả của đơn vị mình. Ông cảm ơn các sĩ quan thuộc quyền đã đóng góp tài chánh bảo trợ Liên đoàn Sông Ba và nhấn mạnh rằng, vì là một huynh trưởng Hướng Đạo, nên đi đến đâu, cũng muốn phát triển phong trào. Đây là một đơn vị Hướng Đạo Việt Nam do Trưởng Việt Nam điều khiển chứ không phải BSA! Nếu nhân viên Việt Nam nào thuộc đơn vị Ông muốn gia nhập Hướng Đạo, Ông sẽ giúp đỡ phương tiện để hoạt động, hằng tháng sẽ cho về nghỉ phép tại Saigon. Đáp lời, Ông Hội Trưởng Phan Thanh Hy cảm ơn Tướng Wright và các sĩ quan đã bảo trợ việc thành lập Liên đoàn Sông Ba. Nhân dịp này, tôi đến làm quen với Tướng Wright và cho biết có ý định tổ chức Trại Họp Bạn Châu Trường Sơn vào dịp lễ Giáng sinh 1966 tại Biển Hồ Pleiku, và muốn nhờ Thiếu Tướng giúp trực thăng chuyên chở trại sinh, mỗi tỉnh vào khoảng 100 người. Không một chút do dự, Thiếu Tướng vui vẻ nhận lời ngay.

Dự tiệc xong, một số quan khách được mời tham dự lửa trại. Các HDS Gia Lai đã nhảy lửa và trình diễn văn nghệ HĐ vô cùng xuất sắc. Trong hai tiếng đồng hồ, các em đã được quan khách và dân chúng địa phương hoan nghênh nhiều lần bằng những tràng pháo tay và tiếng reo cười thích thú cho đến khi tàn lửa.

Sau lửa trại, có hội đồng Rừng. Tr. Savage cũng đến xin gia nhập. Tôi nhân danh chúa Sơn lâm rừng An Khê, đặt cho Trưởng tên Couragous Lion tức Sư Tử Dũng Cảm. Có lẽ khi qua các trạm thử thách, dân rừng đã khá nặng tay, nên sáng hôm sau khi trông thấy tôi, Trưởng Savage đến bắt tay chào rồi tâm sự: "Hồi hôm, trong lúc nhập rừng, tôi cứ tưởng mình đang bị vi xi bắt đi hạ sát." Sau này, tôi mới biết người để lại cho Tr. Savage kỷ niệm khó quên đó chính là Tr. Beo Cắn Mẫn Trần Duy Mỹ, hiện đang sinh sống tại San Diego, California.

Cuộc xuất du về An Khê đã khiến cho tinh thần mọi người lên rất cao và cũng là một thành công lớn trong bước đường đầu thành lập Đạo. Vì sau đó, khi được các Trưởng cao cấp trở về phúc trình, Trưởng Tổng Ủy Viên mới ký các văn kiện chính thức thừa nhận Đạo Gia Lai và phong nhiệm Đạo Trưởng.

Vào thời điểm này, chúng tôi đón tiếp thêm hai Trưởng mới là Bác sĩ Quân Y Trần Tiến Huyền và Tr. Trương Văn Thanh. Các đơn vị cũng nhận thêm nhiều đoàn sinh mới. Bấy lâu tôi vẫn tìm kiếm Trưởng đủ điều kiện để lập Kha đoàn, nay có Bác sĩ Huyền, nguyên phó Tráng Trưởng Tráng đoàn Bạch Đằng Sài Gòn, tôi đề nghị các Thiếu trưởng chọn những em lớn tuổi chuyển sang cho Tr. Huyền thành lập Kha đoàn Bắc

Bình Vương. Còn Tr. Trương Văn Thanh, nguyên Ủy trưởng Đạo Ái Tử, hiện là công chức tòa hành chánh tỉnh Pleiku, đã lập nghiệp lâu năm tại địa phương, tôi mời làm thư ký Đạo.

Như đã trình bày ở đoạn trên. Lúc ở An Khê, Thiếu Tướng Wright có hứa sẽ giúp trực thăng Chinook chở trại sinh. Vì vậy, khi trở về Pleiku, chúng tôi xúc tiến ngay việc tổ chức Trại Hạp Bạn.

Theo kinh nghiệm, muốn tổ chức một Trại Hạp Bạn HĐ cần phải có tài chánh và nhân lực. Về tài chánh, chúng tôi kêu gọi quý vị ân nhân trong Ban Bảo trợ Đạo giúp đỡ, đồng thời đưa các đơn vị đi làm công tác xã hội do chương trình CPS bảo trợ để lấy tiền sung vào quỹ Trại Hạp Bạn. Nhờ Đạo Gia Lai có một Thiếu đoàn gốc người Thượng, tôi liên lạc với Sở 2 Thượng Vụ xin yểm trợ một số dụng cụ tạo tác như xẻng, cuốc, cưa, búa, v. v... để sử dụng trong công tác kiến thiết trại. Về nhân lực, với số Trưởng, Tráng sinh và Kha sinh đạo Gia Lai hiện có, chúng tôi thấy có thể gánh vác được mọi công tác cần thiết.

Pleiku là một tỉnh thuộc cao nguyên Trung Phần ở cao độ 1,000 mét so với mặt biển. Giữa những ngọn đồi trùng điệp đó, có một hồ nước ngọt rộng mênh mông, đứng bên bờ này không trông thấy bờ bên kia. Tương truyền rằng hồ này sâu không đáy, nên mới được gọi là Biển Hồ. Muốn chọn một địa điểm hạp bạn thích hợp và lý tưởng, tôi tổ chức một cuộc thám du dành cho các Trưởng trong đạo tham dự để khảo sát vùng Biển Hồ tìm đất trại. Chúng tôi đi theo ven hồ từ sáng đến chiều mới chọn được một địa điểm vừa ý để xây dựng Trại Hạp Bạn. Trong lúc quan sát địa thế và phát họa sơ đồ trại, chúng tôi chọn một eo đất để làm diễn trường (arena) đốt lửa trại. Con đường chính được đặt tên là Đại Lộ Baden-Powell, nơi tập họp chung là Công trường Phục Hưng, những con đường nối liền các Tiểu trại Âu, Thiếu, Kha, Tráng đều mang tên các Trại Hạp Bạn quốc gia như Rừng Sắt, Qua Châu, Quảng Tế, Trắng Bom v.v...

Muốn gây được ấn tượng tốt với mọi người, Trại hạp bạn cần phải có nhiều công trình đồ sộ và mỹ thuật. Tất cả các loại thủ công lớn như cổng trại, kỳ đài, forum, tháp canh, bàn thờ tôn giáo, đồ đạc trang trí trong minh nghĩa đường v.v... đều được thực hiện bằng cây rừng do Tr. Lê Đức Tánh đích thân xuống Trà Bá đặt mua và chở về. Việc kiến tạo do các Trưởng đơn vị phụ trách. Mỗi buổi chiều, sau khi cơm nước xong, các Trưởng đến tập họp trước sân nhà tôi để thực hiện công tác. Khi hoàn tất một công trình nào, chúng tôi dựng thử, rồi tháo ra, xếp lại từng đống theo thứ tự để chờ ngày đưa ra đất Trại. Đêm nào chúng tôi cũng phải câu đèn ra trước sân làm việc cho đến 9 giờ tối mới nghỉ.

Mặc dù còn đến nửa năm mới có trại hạp bạn, nhưng trước hết chúng tôi cần phải có giấy phép của Tòa Hành chánh tỉnh Pleiku. Tôi nhờ Tr. Thanh hỏi thăm tin tức và được biết tình hình an ninh ở các vùng ngoại ô thành phố đã bắt đầu xấu, việc chấp thuận hay không đều tùy thuộc vào ý kiến của phòng Nội an Tiểu

kh.

Để được Tòa Hành Chánh Tỉnh chấp thuận, tôi soạn thảo một chương trình trại hạp bạn thật chi tiết, kèm theo sơ đồ trại, số đơn vị HĐ tham dự, và một bản kê giá cả thực phẩm bán lẻ tại chợ Pleiku, gửi đến Trung Tướng Vĩnh Lộc để tường trình và kính mời Trung Tướng nhận làm Trại trưởng danh dự và quang lâm đến dự lễ khai mạc Trại Hạp Bạn Châu Trường Sơn tại Biển Hồ Pleiku vào dịp lễ Noel năm 1966. Sau khi nhận được phúc thư Trung Tướng chấp thuận rồi, tôi mới lập thủ tục xin Tòa Tỉnh cấp giấy phép, đồng thời kính mời Trung Tá Tỉnh Trưởng, nhận làm phó Trại trưởng danh dự và quang lâm đến dự lễ khai mạc Trại Hạp Bạn cùng với Trung Tướng Tư Lệnh Quân Đoàn 2, kiêm Đại biểu Chánh Phủ Cao Nguyên Trung Phần.

Mấy hôm sau, khi có việc sang công tác tại Tòa Tỉnh, gặp tôi và Tr. Thanh, Trung Tá Tỉnh trưởng tỏ vẻ không vui và nói: "*Này ông Đạo trưởng! Đây là tỉnh Pleiku, sao ông không gọi là đạo Pleiku lại dùng tên chiến khu Việt cộng mà đặt là đạo Gia Lai? Lúc này tình hình an ninh hết sức lộn xộn, ông bày đặt ra tổ chức hạp bạn ngoài Biển Hồ làm chi vậy?*". Tôi lễ phép trả lời: "*Kính thưa Trung Tá Tỉnh Trưởng, theo quy trình nội lệ của Hội Hướng Đạo Việt Nam, danh xưng các đơn vị trực thuộc đều lấy tên danh nhân hay địa danh lịch sử. Mục đích là để đoàn sinh nhớ ơn và noi gương các bậc tiền nhân anh hùng liệt sĩ và biết yêu mến quê hương đất nước. Chẳng hạn như tại Đalat, chúng tôi không gọi đạo Đà Lạt hay đạo Tuyên Đức mà gọi là đạo Lâm Viên, vì trên đó là cao nguyên Lâm Viên. Ở Ba Mê Thuật cũng vậy, vì là cao nguyên Darlac, nên mới gọi là đạo Darlac. Pleiku là cao nguyên Djarai, vì đã phiên âm ra tiếng Việt, nên chúng tôi mới gọi là đạo Gia Lai. Địa danh này chúng tôi lấy từ sách Sử Địa lớp Đệ Nhất của Bộ Quốc Gia Giáo Dục, chứ không phải dùng tên chiến khu Việt Cộng. Còn Trại Hạp Bạn Biển Hồ, chúng tôi tổ chức theo mỹ ý của Trung Tướng Trưởng Ban Bảo Trợ Danh Dự đạo Gia Lai, nếu tình hình an ninh bất ổn Tòa Tỉnh không cho phép, chúng tôi cũng sẽ phải đình chỉ mọi công tác đang chuẩn bị*".

Nghe lời trình bày của tôi, Trung Tá Tỉnh Trưởng hình như đã thông cảm được phần nào, nên im lặng trở vào phòng làm việc. Tuần lễ sau, Tòa Tỉnh cấp cho Đạo Gia Lai giấy phép tổ chức Trại Hạp Bạn, nhưng không đề cập gì đến vai trò phó Trại trưởng danh dự và lời mời đến tham dự Trại Hạp Bạn. Từ đó, các Trưởng trong Đạo tặng cho tôi biệt hiệu vui là Cọp Gia Lai.

Nhận được giấy phép của Tòa Hành Chánh tỉnh Pleiku, một tháng sau, tôi gửi bản tường trình tình hình tài chánh Trại Hạp Bạn lên Trung Tướng Vĩnh Lộc và xin giúp đỡ. Quỹ Trại Hạp Bạn có được 40 ngàn đồng. Số dự chi vào khoảng 70 ngàn đồng. Trung Tướng Tặng cho chúng tôi 25 ngàn đồng. Không còn lo lắng gì về tài chánh nữa, chúng tôi in thiệp mời và các ấn phẩm để quảng bá về Trại Hạp Bạn Châu Trường Sơn tại Biển Hồ Pleiku vào dịp Lễ Noel 1966.

Trong thời gian này, Bộ Tổng Ủy Viên giao phó

cho chúng tôi quản trị thêm Liên đoàn HĐ Kontum. Tr. Tổng Phước Nguyễn xin tạm nghỉ, bàn giao Liên đoàn cho Tr. Vương Thế Hạnh. Tuy quản hạt Đạo Gia Lai được nói rộng, nhưng trách nhiệm của chúng tôi càng thêm nặng nề.

Tháng 8 năm đó, tôi hướng dẫn các Tr. Trần Tiến Huyền, Lê Đức Tánh, Nguyễn Văn Phó, Lê Đức Mạnh, Vũ Văn Khoa, Nguyễn Văn Thái, Trần Duy Mỹ, Vương Thế Hạnh lên Đalat tham dự các khoá Bằng Rừng và Bạch Mã Tùng Nguyên. Trước khi về, chúng tôi mua một bức chân dung Cụ Baden-Powell bằng sơn dầu, để làm quà tặng vị Trưởng ban bảo trợ danh dự Đạo.

Đầu tháng 9.1966, tôi liên lạc An Khê để hỏi thăm về việc máy bay chờ trại sinh, mới hay Thiếu Tướng Wright đã hồi hương từ hai tháng trước. Nghe tin như sét đánh ngang tai! Hoàn cảnh của tôi lúc này thật quá bi đát, chẳng khác nào Châu Du đời Tam Quốc: “Vạn sự câu bị, duy khiếm Đông phong”. Chỉ còn ba tháng là đến ngày khai mạc trại họp bạn, mọi việc đều đã chuẩn bị xong xuôi, nếu không có máy bay chở HDS về Pleiku, làm sao thực hiện được Trại Họp Bạn?

Tôi vội đi tìm Tr. Huyền và Tr. Thành. Sau một hồi bàn thảo, ba chúng tôi quyết định đến nhờ cơ quan USAID Pleiku giúp đỡ. May mắn thay, ba người Mỹ phục vụ tại đây đều là Hướng Đạo. Họ nhận lời giúp và triệu tập một buổi họp tại hội quán Phượng Hoàng gồm có Hướng Đạo, đại diện US Air Force, và đại diện phái bộ Cố vấn Quân sự Mỹ tại Quân Đoàn 2. Thoạt tiên, Thiếu Tá đại diện PB cố vấn Mỹ tại QĐ 2 thoái thác và bảo rằng: “không có máy bay chở binh sĩ đi đáng giặc, làm gì có máy bay chở HDS đi cắm trại”. Ba người bạn Mỹ năn nỉ hết lời. Cuối cùng ông ta cũng cảm cảnh nên đồng ý giúp, với điều kiện phải có văn thư của Trung Tá Nghị, Trưởng Phòng 4 Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn 2.

Về đến nhà, tôi viết một lá thư gửi lên Trung Tướng Vĩnh Lộc, trình bày hoàn cảnh khó khăn đang gặp phải, nhắc lại ý kiến của Thiếu Tá cố vấn Mỹ tại QĐ2 và thỉnh cầu Trung Tướng giúp đỡ. Trung Tướng Vĩnh Lộc đích thân gửi một lá thư đến Thiếu Tướng Cố Vấn Mỹ tại Quân Đoàn 2, bảo rằng: “việc HDS nhờ máy bay chở trại sinh đi họp bạn rất chính đáng, xin cảm ơn trước và kính nhờ Thiếu Tướng hết lòng giúp đỡ”. Khi nhận được bản sao lá thư, ba anh em chúng tôi cùng đi gặp Thiếu Tướng Cố Vấn Trưởng. Vì ông đang bận công tác ở xa, vị Đại Tá phụ tá tiếp chúng tôi, ông cho biết Thiếu Tướng cố vấn và ông ta đều là Hướng Đạo. Việc này Không Lực Hoa Kỳ sẽ giúp và cần phải xin phép Thống Tướng Westmoland tại Saigon. Chúng tôi hết sức vui mừng, cảm ơn và trở về tiếp tục chuẩn bị THB.

Trở lại công tác xây dựng đất Trại Họp Bạn tại Biên Hồ. Liên đoàn 2 Công Binh đã có hứa với bác sĩ Trần Tiến Huyền sẽ cho xe đến ủi đường sá, công trường và vòng lửa tại khu đất trại. Chỉ còn 4 tuần lễ nữa là đến ngày họp bạn, nhưng chưa thấy động tĩnh gì hết. Hôm ấy, Trung Tá Châu, Liên đoàn Trưởng Công Binh đến họp tại Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn 2. Trung Tướng Vĩnh Lộc gặp

ông bèn hỏi: “Anh em Hướng Đạo nhờ bên Công Binh ủi đất ngoài Biên Hồ đã làm xong chưa? Trung Tá Châu trả lời: “Trình

Trung Tướng xong rồi!” Sau đó trở về nhà gọi điện thoại bảo Tr. Huyền phải đem vôi bột ra Biên Hồ rải ngay lập tức, để hôm sau xe Công binh đến, cứ theo đó là đường. Chúng tôi đang lo lắng không biết tìm nơi đâu để mua vôi bột, thì Tr. Nguyễn Thanh Huy, cán bộ Y Tế Pleiku, có sáng kiến xin cơ quan Diệt Trừ Sốt Rét một thùng DTT để thay thế. Xe cơ giới Công Binh đến công tác tại khu đất trại Họp Bạn trong 5 ngày thì hoàn tất. Tr. Tôn Thất Đình, chủ xưởng cưa, có nhã ý cho chúng tôi mượn một số ván cây đưa ra lót các bậc thềm quanh vòng lửa, để quan khách và trại sinh có chỗ ngồi thoải mái trong lúc thưởng thức văn nghệ lửa trại Hướng Đạo.

Tuần lễ kế tiếp, chúng tôi bắt đầu di chuyển các vật liệu ra Biên Hồ kiến thiết trại. Những công trình đồ sộ như Minh nghĩa đường, kỳ đài, forum, cổng chính, bàn thờ tôn giáo, tháp canh v.v.. đều được dựng lên trước, sau đó mới đến phần các Tiểu trại.

Trong công tác xây dựng Trại Họp Bạn, các cơ quan dân chính và quân sự địa phương cũng như phụ huynh đoàn sinh, đã giúp đỡ chúng tôi hết sức tận tình. Ty Thanh Niên Pleiku cho mượn 10 chiếc lều mới. Tr. Lê Đức Mạnh phải mang giấy ủy quyền về Bộ Thanh Niên tại Saigon nhận lãnh. Sở 2 Thượng vụ giúp chúng tôi dụng cụ tạo tác và thực phẩm. Đa số phụ huynh đoàn sinh đều là cấp chỉ huy các đại đơn vị trong quân đội, như Trung Tá Nguyễn Trung Từ, Truyền Tin (bào đệ Tr. Nguyễn Trung Thoại), Trung Tá Miên, Quân Cụ, Thiếu Tá Liệu, Tham mưu trưởng Bộ Chỉ Huy Địa Phương Quân, Thiếu Tá Thông, Trưởng Ty An Ninh Quân Đội v.v... và nhiều vị khác đã giúp đỡ chúng tôi phương tiện chuyên chở, biệt phái quân xa đón rước trại sinh tại phi trường Cù Hanh và đưa đón trại sinh đi chợ mua thực phẩm hằng ngày. Đặc biệt là cơ quan USAID Pleiku và Trung Tướng Vĩnh Lộc, đã nâng đỡ khuyến khích chúng tôi từ tinh thần lẫn vật chất. Nhất là việc can thiệp với Không Lực Hoa Kỳ giúp máy bay chở trại sinh đi họp bạn. Về phần chúng tôi, cũng tận lực phục vụ và tỏ ra xứng đáng với lòng tin tưởng của các vị ân nhân đã giao phó con em cho mình.

Trước ngày khai mạc trại họp bạn, tôi đã nhờ người nhà mua sắm lễ vật, hương hoa trầm trà, mang ra đất trại làm lễ cáo yết Sơn Thần. Một nơi nước non hùng vĩ như Biên Hồ, quanh năm yên tĩnh, nay bỗng nhiên có cả bảy tám trăm trẻ em đến chơi đùa, la hét,

tắm giặt, làm náo động cả một vùng. Đất nào cũng có thần linh. Muốn được bình yên vô sự, không thể nào khinh suất.

Đề Trại Hạp Bạn được thêm phần trọng thể, tôi gửi thư kính mời Tr. Tổng Ủy viên HĐVN nhận làm Trại trưởng và đọc diễn văn khai mạc trại. Vì bận việc tại Quốc hội, Tr. Trần Điền đã phái Tr. Lê Gia Mô, Ủy viên Ngành Kha, đại diện Bộ Tổng Ủy Viên đến đọc diễn văn chào mừng quan khách và khai mạc trại. Khi đến Pleiku, Tr. Mô có mang theo một lá thư của Tr. Trại Trưởng VN, ủy nhiệm tôi trao Bằng Rừng Ngành Tráng cho Tr. Trần Tiến Huyền. Sáng hôm sau, trước khung cảnh thình lạng và uy nghiêm của rừng núi Biển Hồ, tôi họp Trưởng và hoàn tất nhiệm vụ được ủy thác trong một buổi lễ thật đơn giản, nhưng thân mật và cảm động.

Sau lễ trao Bằng Rừng. Theo nghi thức ngoại giao, tôi thân hành đến Bộ Tư Lệnh QĐ2 trình bày với Thiếu Tá Chánh Văn Phòng Trung Tướng Vĩnh Lộc về những diễn tiến trong lễ Khai mạc Trại Hạp Bạn, và cử Tr. Lê Đức Tánh, phó Đạo Trưởng, đến Toà Hành Chánh Tỉnh xin gặp Trung Tá Hồ Vinh, Tỉnh trưởng Pleiku với nhiệm vụ tương tự.

Sau đây là lời Tr. Tánh kể lại cuộc đối thoại với Trung Tá Tỉnh Trưởng:

-Tại sao các ông không ghi tên tôi vào chương trình Khai mạc Trại Hạp Bạn?

-Kính thưa Trung Tá Tỉnh Trưởng, vì không nhận được phúc đáp nên chúng tôi không dám ghi tên vào. Nếu Trung Tá chấp thuận, chúng tôi sẽ giới thiệu trên máy vi âm trong lễ khai mạc trại.

-Vậy anh em Hướng Đạo định mời tôi tới vào lúc nào?

-Thưa, Trung Tá là quan sở tại, chúng tôi kính mời Trung Tá đến cùng một lượt với Trung Tướng Tư Lệnh Quân Đoàn 2.

-Xin cảm ơn anh em HĐ!

Những ai đã ở lâu ngày tại Pleiku đều biết rõ thói quen của Trung Tướng Vĩnh Lộc. Hằng năm, vào dịp lễ Noel ông đều đáp trực thăng để thăm quân sĩ tại các tiền đồn xa xôi hẻo lánh. Vì vậy, khi cấp giấy phép cho chúng tôi, Toà Tỉnh chỉ làm một công việc chiếu lệ theo thủ tục hành chánh, không một ai nghĩ rằng Trung Tướng Vĩnh Lộc sẽ đến chủ tọa lễ khai mạc Trại Hạp Bạn của các em HDS. Có ngờ đâu, trong huyết quản của vị Tướng Lãnh này, từ lâu đã có con virus Hướng Đạo, nên năm này ông phá lệ ở nhà, để đến sinh hoạt với các HDS.

Đúng là một chuyện quá bất ngờ! Trước 4 ngày khai mạc Trại Hạp Bạn, Tiểu Khu Pleiku nhận được một công điện "KÍN KHẮN" của Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn 2, báo tin Trung Tướng Tư Lệnh Quân Đoàn 2 kiêm Đại Biểu Chánh Phủ Cao Nguyên Trung Phần sẽ đến chủ tọa lễ khai mạc Trại Hạp Bạn Châu Trường Sơn tại Biển Hồ. Yêu cầu Tiểu khu giữ gìn an ninh cho Trung Tướng và quan khách. Lúc bấy giờ, các vị sĩ quan phòng Nội An Tiểu khu mới hoảng hốt lên, khẩn báo cho Ty Cảnh Sát Pleiku chuẩn bị các biện pháp

phòng ngừa quanh vòng đai khu đất trại.

Ty Cảnh Sát Pleiku phái nhân viên đến Biển Hồ tìm trại hạp bạn HĐ để bố trí nhân viên canh gác, nhưng tìm từ sáng đến trưa vẫn không thấy Trại Hạp Bạn ở đâu, đành phải trở về hỏi thăm Tr. Lê Đức Tánh. Thiếu Tá Trưởng phòng Nội An Tiểu Khu đích thân đến gặp Tr. Tánh và phàn nàn: "Tại sao anh em HĐ đặt chúng tôi vào tình trạng bất ngờ như thế này?" Tr. Tánh trình giấy phép cho vị này xem và nói: "Chúng tôi đã được Toà Tỉnh cấp giấy phép từ 6 tháng trước, sao Thiếu Tá lại trách đã đặt quý vị trước tình trạng bất ngờ".

Giờ khai mạc Trại Hạp Bạn đã đến. Tất cả phái đoàn Hướng Đạo các tỉnh ở xa đều hiện diện đông đủ, ngoại trừ Đạo Lâm Viên. Sau này, chúng tôi mới biết vì đợi máy bay không đúng phi trường (Đalat có 2 phi trường). Tôi đang đứng trước công trường Phục Hưng, trông thấy 2 máy bay trực thăng vừa đáp xuống ngọn đồi cuối đất trại, định nhờ Tr. Thành đến đón các vị Tướng lãnh Hoa Kỳ từ Nha Trang lên, thì Tr. Thanh chạy vào báo tin Trung Tá Tỉnh Trưởng và phái đoàn vừa đến trước cổng trại. Tôi ra nghênh đón và mời vào mình nghĩa đường, nhưng ông cảm ơn và cho biết muốn đứng chờ tại đây để đón chào Trung Tướng Tư Lệnh.

Khi đoàn công xa của Trung Tướng Vĩnh Lộc dừng bánh, Ông bước xuống xe đi vào cổng chính Trại Hạp Bạn, một đàn Sói con đã túc trực sẵn tại đây, lập tức chạy ra dang tay đứng chặn bít đường. Một em Sói nâng cây gậy Hướng Đạo trên hai tay bước đến trước Trung Tướng. Tôi đưa tay làm dấu HĐ chào và nói: "Kính thưa Trung Tướng, các Sói con kính tặng Trung Tướng cây gậy HĐ để đi thăm trại." Đang cầm một cây gậy cán sừng thật đẹp, ông lập tức trao cho vị sĩ quan tùy viên và đón nhận lấy cây gậy HĐ từ tay em Sói, nói lời cảm ơn rồi theo tôi đi thăm trại.

Toán dàn chào gồm hai hàng Tráng và Kha sinh đứng từ cổng trại đến Tiểu trại Ấu do Tr. Trần Tiến Huyền điều khiển. Khi tiếng hô Hướng Đạo Sinh "Sắp..." vang lên, các đoàn sinh đáp "Sẵn" thật lớn, rồi đồng loạt đưa gậy của mình lên, chụm đầu gậy vào nhau theo chiều nghiêng 45 độ, tạo thành một hành lang danh dự để đón rước vị khách quý của Trại Hạp Bạn. Lối dàn chào này, các nam nữ HDS Đan Mạch đã từng dùng để đón đoàn xe của cụ Baden-Powell tại Copenhagen năm 1911. Chỉ có Trung Tướng Vĩnh Lộc và Trung Tá Hồ Vinh và tôi cùng đi trong hành lang danh dự này, còn tất cả quý vị Tướng Lãnh và Sĩ quan cao cấp Việt Mỹ, các ty sở trường và quan khách đều đi theo sau ở phía bên ngoài.

Tiểu trại Ấu nằm sát với công trường Phục Hưng nên được quan khách đến thăm trước nhất. Tr. Trần Duy Mỹ điều khiển các em làm tiếng rống lớn rất long trọng để đón chào quan khách. Tiếp đó, một đàn Sói trình diễn vũ điệu "Cùng đi xúc cá cho má nấu canh chua" thật nhí nhảnh, rập ràng, điêu luyện làm cho quan khách vô cùng thích thú và khen ngợi không tiếc lời.

Bước qua Tiểu trại Thiếu, khung cảnh ngoạn mục

gây sự chú ý cho quan khách là đơn vị nào cũng có công trại với hàng rào bao bọc. Các đội đều có cổng, bàn ăn, lều đội và đủ loại thủ công bày bố ngăn nắp mỹ thuật.

Thiếu đoàn Lê Lợi tiếp đón quanh khách trước nhất. Đây là một đơn vị HĐ gồm các học sinh người Thượng do Tr. Vũ Văn Khoa điều khiển. Các em trình diễn một vũ điệu đặc sắc của bộ lạc Djarai với khẩu cầm Harmonica. Các HDS đạo Bình Định, vận võ phục, đã trình diễn Thái cực Đạo và múa quyền Bình Định. Các HDS Đạo Darlac biểu diễn vũ điệu "Nông dân cày ruộng" với các nông cụ đồng quê Việt Nam. Các đơn vị đạo Hồi Nguyên tại Bảo Lộc, do Tr. Ngô Đình Bảo hướng dẫn và các đơn vị Thiếu thuộc đạo Gia Lai, trình diễn kỹ năng Hướng Đạo.

Trung Tướng Vĩnh Lộc đi quan sát từng chiếc bàn ăn, từng cái cổng trại, từng góc đội và bếp núc. Ông dùng tay lắc mạnh mấy cái bàn ăn và cổng trại, xem các em làm có tới nơi tới chốn hay không, cách khám trại của ông còn kỹ hơn các Trưởng đi khám đội trong những ngày trại đoàn.

Sau Tiểu trại Thiếu, quan khách đến thăm Tiểu Trại Kha. Bác sĩ Trần Tiến Huyền, giới thiệu Kha Đoàn Bắc Bình Vương đạo Gia Lai với quan khách. Các kha sinh vận võ phục biểu diễn các thế judo và Jiu-jitsu trên sân cỏ với những màn phóng qua đầu người và đâm dĩa dao găm vô cùng hồi hộp. Nhiều vị sĩ quan cao cấp Mỹ phải xanh mặt né tránh khi dự khán.

Lúc quan khách trở về công trường Phục Hưng, tất cả trại sinh đều đã tề tựu đông đủ và lễ chào quốc kỳ theo nghi thức cổ truyền bắt đầu. Sau khi các kha sinh nhắc lại lời hứa và đọc Luật Hướng Đạo, Tr. Lê Gia Mô, Ủy viên Ngành Kha, đại diện Tr. Tổng Ủy Viên đọc diễn văn chào mừng quan khách. Trung Tướng Vĩnh Lộc đáp từ. Tôi không thể ghi lại tất cả những lời ông nhắn nhủ các Hướng Đạo Sinh vào sớm hôm đó, nhưng vẫn còn nhớ những ý chính khi ông ca ngợi lý tưởng Hướng Đạo. Ông nói: "*Tôi đã từng chiến thắng các trận đánh khắp bốn vùng chiến thuật để trở thành một Tướng Lãnh như ngày nay, không phải là trường võ bị đào tạo tôi, mà chính là phong trào Hướng Đạo đã đào tạo tôi. Tôi là Tráng sinh của đạo Bình Định vào những năm 1943. Nếu lần tới có tổ chức trại họp bạn, thì cũng nên chọn một địa điểm có khung cảnh thiên nhiên hùng vĩ như nơi này.*" Các HDS đạo Bình Định (do Tr. Nguyễn Văn Tuế, hiện định cư tại Colorado làm Trưởng phái đoàn), nghe Trung Tướng cho biết mình là cựu Tráng sinh Bình Định, đều vui mừng reo lên một tiếng "A" thật lớn và hoan hô nhiệt liệt.

Sau đáp từ của Trung Tướng Vĩnh Lộc, Đạo Gia Lai kính tặng ông bức ảnh Huân Tước Baden-Powell bằng sơn dầu và kính nhờ Trung Tướng trao tặng khăn quàng danh dự cho các quan khách Việt Mỹ.

Tiếng reo chính thức HĐVN: "Zôta! A zota!" vừa chấm dứt, quan khách chưa kịp đi vào mình nghĩa đường, các HDS Đạo Bình Định đã tán hàng chạy ủa tới vây quanh Trung Tướng Vĩnh Lộc, xúm xít hỏi han đủ điều đủ chuyện và chìa sổ tay xin chữ ký, như đã

quen biết lâu ngày vô cùng thân thiết. Giờ đây Trung Tướng Vĩnh Lộc không còn là một vị Tướng Lãnh oai nghiêm như lúc đang đi duyệt binh, mà chỉ là một người anh cả hiền từ đang chuyện trò thân mật với đàn em bé nhỏ của mình. Những ai chưa phải là HDS, nếu chứng kiến được cảnh tượng này mới thấy tình huynh đệ Hướng Đạo. Chân thật, đậm đà, thắm thiết và cảm động làm sao!

Đêm hôm ấy, sau bữa trại, chúng tôi rước linh mục chánh xứ nhà thờ Pleiku ra cử hành thánh lễ ngay tại đất trại. Trước bàn thờ tôn giáo lộ thiên, lời cầu nguyện và tiếng đồng ca của anh em HDS Công Giáo vang lên giữa rừng khuya tĩnh mịch, làm cho buổi lễ vô cùng cảm động và mang nhiều ý nghĩa thiêng liêng.

Nhờ tài ngoại giao của Tr. Trần Đình Thành, Trại Hollyway đã chờ đến tặng Trại Họp Bạn một xe Dodge quà Noel, gồm nhiều thùng kem, khoai tây chiên, và trái cây đủ loại để các HDS liên hoan đêm Noel.

Theo lời thỉnh cầu của chúng tôi, trước ngày Trại Họp Bạn bế mạc, Tòa Hành Chánh Tỉnh đã phái một đoàn xe vận tải để chở gần 800 trại sinh đi làm công tác giúp ích, đến dọn dẹp vệ sinh đường phố Pleiku, để lưu lại trong lòng dân chúng địa phương mỗi kỷ niệm tốt và nhiều cảm tình nồng hậu.

Sau trại Họp Bạn, Bộ Tổng Ủy Viên gửi giấy khen và cho phép Đạo Gia Lai được cử một người đi tham dự Trại Họp Bạn HĐTG lần thứ 12 tại Idaho, USA, năm 1967. Tr. Huỳnh Văn Diệp, Chủ Tịch BTV/HĐTU đã có nhã ý dành cho tôi vinh dự này, nhưng tôi thoái thác và yêu cầu Bác sĩ Trần Tiến Huyền tổ chức một cuộc khảo sát để chọn kha sinh xuất sắc nhất gởi đi họp bạn.

Khi cùng nhau nhìn lại những đoạn đường đã qua để rút ưu khuyết điểm. Ngoài lỗi sơ suất trong việc thông tin làm Anh Em đạo Lâm Viên phải vắng mặt, chúng tôi nhận thấy sở dĩ Trại Họp Bạn Biển Hồ 1966 thành công là nhờ có một ban tổ chức đầy nhiệt tình và thiện chí; một kế hoạch được chuẩn bị chu đáo, một địa điểm họp bạn lý tưởng; một chương trình Trại cân đối sát sao không có thời gian bỏ trống; có đủ các loại thủ công cần thiết; có đủ ngân khoản để chi dùng; được sự yểm trợ tích cực của phụ huynh đoàn sinh và chánh quyền địa phương. Và sau hết, là nhờ vào tinh thần cộng tác hăng say của toàn thể trại sinh tham dự Trại họp bạn.

Trong cuộc họp bạn lịch sử này, chúng tôi đã thực hiện rất nhiều hình ảnh, nhưng thật đáng tiếc! tất cả đều bị thất lạc giữa đại dương trong cuộc vượt biên tìm tự do sau ngày 30.4.1975. Kỷ niệm duy nhất chúng tôi hiện còn giữ là một tấm ảnh Đạo quán Gia Lai năm 1969 do Tr. Trương Văn Thanh, người kế nhiệm tôi gởi tặng lúc đến định cư tại Úc. Anh chị em nào còn giữ hình ảnh hay tài liệu về Đạo Gia Lai, xin gởi cho Tr. Lê Ngọc Bái, hiện sống tại Saigon, để xếp vào Đạo phả.

Tôn Thất Hy
Cộng Gia Lai

Đạo Quán của Chúng Tôi

Nguyễn Hữu Xương

Viết để thân tặng các anh em Hướng Đạo và riêng tặng anh Nguyễn Tấn Định

Tôi gặp lại anh trong ngày khai mạc TT9. Ngày đi dự trại Thăng Tiến tôi đã mặc lại toàn bộ đồng phục Hướng Đạo như cái ngày cuối cùng tôi tạm thời gián đoạn để đi vào đời quân ngũ. Huy hiệu của Đạo An Hải với ngọn hải đăng soi sáng trong đêm, bằng tên Thiếu Đoàn Lam Sơn... tất cả rất đơn giản nhưng dường như đã làm cho tâm hồn tôi sống lại cái thuở xa xưa ấy. Tôi đã gặp lại anh Cúc, thiếu trưởng Thiếu Đoàn Lam Sơn, gặp anh tôi hỏi chị có đi hay không để nhắc lại hồi năm 1966, chị Cúc nấu cơm cho chúng tôi ăn khi thành phố đang như bãi chiến trường, chị thường dẫn chúng tôi cẩn thận trước hòn tên mũi đạn. Anh Phạm lúc còn là Thiếu phó Thiếu đoàn Cao Thắng, và thật bất ngờ tôi gặp lại anh Thiếu phó của tôi khi tôi mới còn là chú thiếu sinh mang gậy 1m 6, sinh hoạt được đôi lần anh lên đường nhập ngũ. Thầm đếm thời gian bỗng giật mình vì gần nửa thế kỷ đã lặng lẽ trôi qua, gặp nhau nhờ màu khăn quàng, bằng tên đơn vị, chúng tôi ngỡ ngàng trong chốc lát rồi ôm chầm lấy nhau.

Giây phút khai mạc tôi hát lớn bản Hội ca mà cảm thấy máu chảy như thác lũ trong người. Bài ca hay quá, xúc động quá, và tôi cũng đã hát nhiều lần như thế giữa cánh đồng năng lộng gió của trại tù Đồng Tháp, gió thổi mạnh đến độ mà chỉ có tôi nghe. Luật và Lời Hứa giúp tôi vượt qua những khốn khó của thể chất lẫn tinh thần từ trại giam quận đến Chí Hoà và cuối cùng dừng chân cuộc đời tù tội tại trại Đồng Tháp. Đêm Noel 1978 tôi nghe lần cuối tiếng chuông giáo đường của giáo khu Chí Hoà gần đó mà nhớ đến cũng tiếng chuông thánh thót trong đêm Chúa sinh ra đời, vượt mây ngàn lần sương mù trôi đến tận đỉnh núi cao của vùng Barbara nơi tôi đang đóng quân khiến tôi lại sống về những đêm Giáng sinh trên thành phố Dalat. Tôi xúc động mãnh liệt gần như muốn khóc khi nhìn thấy anh Mai Liệu tuổi đã 95 hơn, ngồi trên chiếc xe lăn nhưng khi được mời phát biểu anh nhất định đứng dậy mặc dù các anh kế bên đề nghị anh ngồi nói cũng được. Khó khăn vài giây để được đứng, anh bắt đầu gọi đến các thế hệ sau anh tâm tình của người đi trước. Ôi sao có một người lý tưởng đến thế! Trong khi một số các hội đoàn khác tôi thấy nhiều người vẫn còn sức khỏe hơn anh, trẻ hơn anh nhưng luôn chối từ khi mọi người cần đến với lý do sức khỏe, lý do lớn tuổi!...

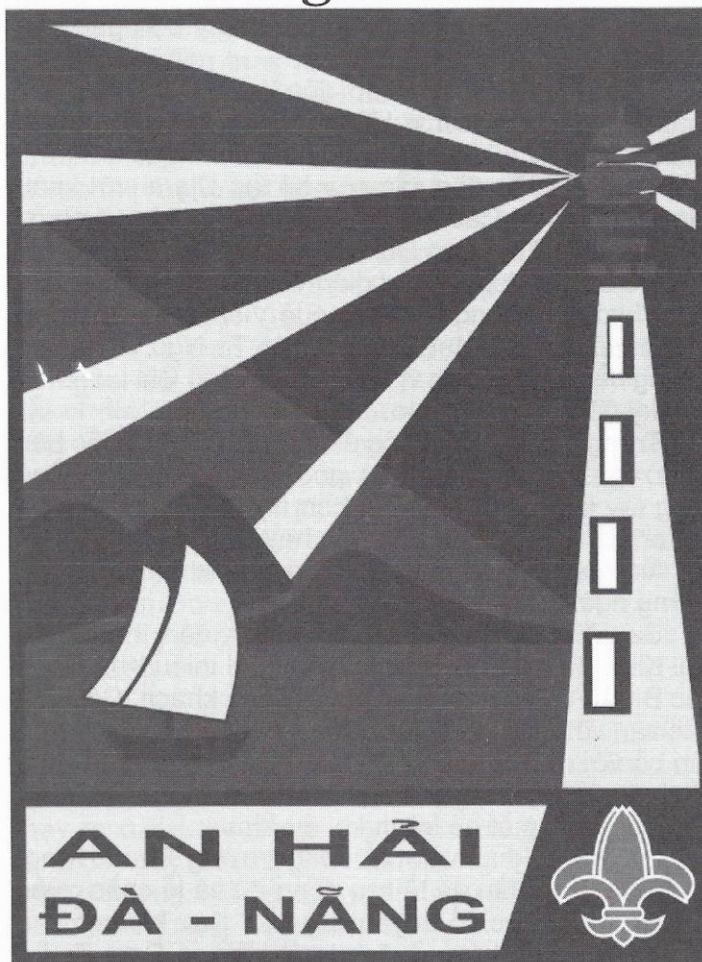
Phải chăng

Hướng Đạo Việt Nam khó khăn coi thường

Hướng Đạo Việt Nam đước thiêng soi đường...

Tôi cảm động đến độ nước mắt cứ muốn trào ra khi anh ngỏ lời cuối chúc trại TT9 thành công và không hứa chắc sẽ có mặt ở TT10.

Sau chương trình khai mạc, tôi đi khắp vùng đất trại để tìm gặp anh em như đã hẹn trước. Tôi mừng rỡ

gặp lại anh Trần Ngọc Toàn, vị Tiểu đoàn Trưởng của tôi trước đây, anh em chúng tôi giờ đây mất hết nay còn may mắn gặp nhau trên bộ đồng phục này. Nhớ lại những ngày cuối cùng tại thành phố Đà Nẵng, biết tôi là cư dân 20 của thành phố này anh giao cho tôi trách nhiệm an ninh thành phố. Chúng tôi muốn làm hết sức để chu toàn Danh Dự-Bổn Phận-Trách Nhiệm nhưng than ôi

“Chí tụy lớn hàng mong thực hiện NHƯNG sức không kham nổi đoạn đường “

Gặp lại anh Định tại khu triển lãm của anh Hồ Đăng, tôi giới thiệu với anh những tấm hình mà tôi còn giữ được sau bao nhiêu năm cuộc đời xáo trộn kể từ ngày Quê Hương tan tác.

Thuở ấy tôi là chú thiếu sinh còn đang mang khăn quàng màu cà phê sữa, không được chào theo lối 3 ngón, túi áo trái trống trơn thì anh Định đã thành công và thành danh: Đạo trưởng Đạo An Hải và Trung uý Không quân Kỹ thuật của QLVNCH. Đạo An Hải chưa có một nơi sinh hoạt chung cho các đơn vị với con số gần ngàn. Mỗi lần sinh hoạt toàn Đạo chúng tôi phải chọn trường Nam tiểu học vì nơi đây rộng lớn nguyên trước là nơi dưỡng thương của quân đội Pháp.

Một hôm toàn thể hướng đạo sinh mừng rỡ sau lời tuyên bố của anh Định cho hay đã xin được khu đất của làng Đình Dương nơi đây khá rộng và là nơi thờ

cúng của cư dân địa phương nên còn tồn tại những miếu hoang không ai chăm sóc. Kế hoạch xây dựng Đạo quán bắt đầu. Sau nghi thức tôn giáo của dân làng xin phép được giải toả đến phần chúng tôi những chú thiếu sinh bắt đầu đập phá để có mặt bằng, công việc đã mất hàng tháng vì chỉ có làm ngày chủ nhật. Song song vào khoảng thời gian này chúng tôi theo tiêu chuẩn mỗi đoàn sinh đi họp là phải có 3 viên gạch, nguyên càng tốt còn không thì khi ghép lại phải đủ 3 viên cho nên mỗi khi đi đâu thấy gạch là mừng lắm. Về tài chánh thì các anh Thiếu trưởng đến từng nhà đoàn sinh để trình bày và kêu gọi ủng hộ, những nơi khác thì tôi không biết nhưng khi đến gia đình tôi thì anh Thiếu trưởng không những không có tiền mà còn bị cha tôi la rầy nữa khiến hôm đó tôi buồn hết sức nhưng bây giờ thì tôi thấy có lý vì cha tôi lúc đó ông đọc sách báo ngoại quốc nhiều trong đó có những sinh hoạt của hướng đạo. Cho đến bây giờ tôi vẫn còn nhớ trong đầu:

“Các anh là Hướng Đạo và đã là Hướng Đạo thì không có xin tiền vì các anh Giúp Ích, các anh phải nghĩ ra cách kiếm tiền bằng cách làm cái gì đó như thay phiên nhau đập xích lô để kiếm tiền chẳng hạn.”

Bây giờ tôi thấy hàng năm các Hướng Đạo sinh tại Pháp họ thường xin được gói quà tặng tại các cửa hàng trong dịp Noel cho đến Tết Dương Lịch hay tại các quày tính tiền để bỏ các món hàng cho khách vào giỏ, tại Mỹ tôi thấy một số các đơn vị Hướng đạo Việt Nam rửa xe hơi để lấy tiền thực hiện một chương trình công ích nào đó.

Sau một thời gian xây cất khoảng một năm kể từ ngày khởi công, chúng tôi có một Đạo quán chung cho tất cả đơn vị vào những buổi sinh hoạt Đạo như chào cờ đầu năm, đặc biệt vài buổi trình chiếu slide (flash) của anh Định đi dự Jamboree về, tôi còn nhớ mãi vì lúc đó có người đi Mỹ, đi Pháp là “ghồ ghề” lắm, nhất là đi dự trại thế giới của Hướng Đạo nữa nên bây giờ mỗi lần rảnh rỗi ghé Quảng Trường Trocadéro, còn gọi là Quảng Trường Nhân Quyền, nơi có những tượng phun nước là tôi lại nhớ đến anh Định vì trước khi qua đất trại chuyển đi dừng ở Paris vài ngày. Bây giờ anh Định còn thua tôi xa vì bây giờ tôi là thổ địa Paris!

Khi phong trào Thái Cực Đạo do người bạn Đồng Minh Đại Hàn phát động rộng rãi tạo một phong trào khoẻ cho thanh niên thì Đạo quán trở thành võ đường Taekwondo, hầu hết võ sinh là các kha sinh và các trưởng. Tôi cũng tập tành một thời gian nhưng sau vì vấn đề thi cử nên gián đoạn cho mãi đến khi vào Trường Võ Bị mới tập trở lại.

Sau này vì lý do thiếu võ sư nên Đạo quán lại trở thành các xưởng nhằm theo đúng đường lối giáo dục của phong trào và sự phát triển của đoàn sinh. Lúc này tôi đã nhập ngũ chỉ ghé lại thăm sau những lần đi phép về và thấy anh Cúc vẫn miệt mài chỉ bảo cho các em. Đạo quán đạo An Hải nơi dừng cỗ xe tang của Xiêm trong lần tiễn biệt khi biến cố đấu tranh xảy ra. Đạo quán đạo An Hải nơi dừng chân cuối cùng của anh Võ thành Minh trước khi chết thảm tại cố đô Huế.

Miền Nam mất vào tay Cộng sản thì phong trào Hướng Đạo cũng phải chịu chung số phận. Những ngày cuối tháng 3/75, đơn vị tôi dưới sự chỉ huy của Thiếu tá Trần Ngọc Toàn (ông hiện ở Houston, cựu HDS Đạo Lâm Viên, trưởng đoàn Nguyễn Trãi) đơn vị rút từ Phong Điền về Huế, rồi Đà Nẵng. Đến đây, là một cấp chỉ huy ông biết tôi là cư dân 20 năm tại thành phố này nên chỉ định tôi thay thế đại đội trưởng đương nhiệm để chỉ huy đại đội với nhiệm vụ bảo vệ thành phố cũng như thu gom vũ khí của các binh sĩ thất lạc đơn vị để tránh những hành vi vô kỷ luật nếu có và ông cũng ra lệnh cho tôi được quyền bắn tất cả binh sĩ nào trái lệnh. Nhiệm vụ chỉ kéo dài được một vài tiếng đồng hồ và sau đó vì lệnh hành quân thay đổi tôi phải hướng dẫn đại đội về phi trường Non Nước và trao quyền lại cho đại đội trưởng.

Ba ngày hôm sau, Đà Nẵng mất vào tay địch. Trước khi bị lừa vào trại tập trung, tôi có đi ngang qua Đạo quán thì thấy lính Việt Cộng đã chiếm và bức hình lớn BP treo ở giữa đi vào cửa là thấy ngay, bức hình nằm lẩn lóc bên đồng rác trước Đạo quán, tôi giả vờ hỏi :

- Này anh bộ đội, cái hình ông gì mà vứt thế

- Ôi giờ! Cái thằng tư bản đế quốc ấy mà tụi ngục nó treo làm đ... gì không biết, Cách mạng dzồi phải vứt cái tàn dư của Mỹ Ngụy đi chứ, phải không nhẩy???

Đầu óc tôi lúng búng, đầu đón bước chân đi miệng lẩm bẩm:

- Mẹ kiếp! trước đây một tuần bố chẳng thấy chúng mày ở đâu cả!

Tôi bước qua bên kia đường hỏi thăm những người kế cận thì người ta trả lời:

“Anh Định đi rồi, chắc vào Sài Gòn còn thì bà chưa có đi.”

Tôi mừng thầm, thế là thoát được một người.

Gần đây qua liên lạc bạn bè, Đạo quán Đạo An Hải vẫn như cũ nhưng chính quyền đã lên lầu, “bộ phận” trên để ở còn “bộ phận” dưới làm “cơ quan.”

Đạo quán Hướng Đạo của chúng tôi, bây giờ là thế đấy !

Anh Định thân mến,

Được tin anh đã trải qua cơn giải phẫu tim như hôm ở TT9 anh có cho hay cơn bệnh.

Chúc anh mau lấy lại sức khoẻ và trong lúc tịnh dưỡng đọc bài viết mông lung của em để nhớ Một ngày Hướng Đạo Một Đời Hướng Đạo. Nhờ anh, em mới có có hai bài hồi ký đã viết và cũng nhờ anh hồi đi Tùng nguyên 1967 mới ôm mộng vào Võ Bị vì sau ngày bế mạc trại, anh hướng dẫn trại sinh ghé thăm trường, vào thấy mê quá nên từ đó nuôi mộng.

Đà Nẵng thuộc lòng từng hòn sỏi trên đường và cũng Đà Nẵng từ năm 1978 đến nay, em vẫn không trở lại NHƯNG chắc chắn sẽ có một ngày sẽ trở về.

Thân kính và BTT

Nguyễn Hữu Xương
Beo linh hoạt
Đạo An Hải Đà Nẵng

MỘT TRĂM NĂM HƯỚNG ĐẠO

(Tài liệu sưu tầm của Trường Tôn Thất Hy)

Nhiều người tự hỏi tại sao một tổ chức giáo dục thanh thiếu nhi, phi chính quyền và bất vụ lợi như Phong Trào Hướng Đạo Thế Giới, với trên 28 triệu thành viên, hiện đang hoạt động tại 216 quốc gia và lãnh địa khắp hoàn cầu, được khởi đầu từ một cuộc cắm trại với 20 thiếu sinh tại Brownsea Island, Anh Quốc, năm 1907, lại có thể đứng vững và phát triển không ngừng qua 100 năm đầy biến động với hai cuộc Thế Chiến tàn khốc, trong lúc đó, có biết bao nhiêu đoàn thể thanh thiếu nhi khác, cũng có mục đích giáo dục, cũng rập theo cách tổ chức của Hướng Đạo, từ đồng phục đến hình thức sinh hoạt, lại còn được sự yểm trợ tích cực của chính quyền về mọi phương diện, nhưng chỉ tồn tại được trong một thời gian vài thập niên rồi tàn lụi và đi vào quên lãng, chẳng còn được ai nhắc tới nữa.

Hướng Đạo có những ưu điểm gì để thành công và được mọi giới trong cộng đồng thế giới tín nhiệm? Trải qua 100 năm, tự nó đã dẫn chứng cho chúng ta thấy:

a/ Về tổ chức:

Hướng Đạo là một tổ chức rất có quy củ và được phân quyền rõ rệt giữa các cơ quan lập pháp, chấp hành và tài chánh từ trung ương đến địa phương qua Văn Phòng HĐTG, Trung Ương tại Geneva và 7 Văn Phòng HĐTG Vùng, có Hiến chương quy định nhiệm vụ, nguyên lý phương pháp và được lãnh đạo bởi một cơ quan tối cao là Hội Nghị HĐTG. Ủy Ban HĐTG là cơ quan chấp hành đại diện cho Hội Nghị HĐTG giữa những kỳ họp ba năm một lần.

b/ Về nhiệm vụ:

Nhiệm vụ của Hướng Đạo là góp phần vào việc giáo dục thanh thiếu nhi qua một hệ thống giá trị đặt căn bản trên Lời Hứa và Luật Hướng Đạo, nhằm giúp các em xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn, nơi đó con người tự phát huy hoàn toàn nhân cách và đóng vai trò xây dựng trong xã hội. Nhiệm vụ này được thực thi bằng cách: Giúp thanh thiếu niên tham gia vào một tiến trình giáo dục không chính thức suốt trong giai đoạn chuẩn bị trưởng thành.

Sử dụng một phương pháp cụ thể giúp mỗi cá nhân (nam hay nữ) đóng một vai trò chính yếu trong sự phát triển thành người tự lập, có tinh thần tương trợ, hiểu biết trách nhiệm và tận tâm.

Giúp thanh thiếu nhi xây dựng một hệ thống giá trị dựa trên những nguyên tắc về tâm linh, xã hội và cá nhân như đã được đề ra trong Lời Hứa và Luật Hướng

BOY SCOUTS OF AMERICA
100 YEARS OF SCOUTING

CELEBRATING THE ADVENTURE
CONTINUING THE JOURNEY
Đạo.

c/ Về nguyên tắc cơ bản:

Hướng Đạo đón nhận tất cả trẻ em không phân biệt giai cấp, giàu nghèo, văn hoá, tôn giáo, chủng tộc, hay quốc tịch.

Hướng Đạo đặt tín nhiệm vào trẻ em, xem trẻ là một người có nhân cách, danh dự và tin tưởng rằng trẻ nào cũng đều có một vốn liếng, khả năng đức hạnh có thể trau dồi được.

Hướng Đạo chú trọng đến tinh thần tự nguyện của đoàn sinh, không thể dùng áp lực hay cưỡng ép bất cứ trẻ nào vào Hướng Đạo.

Hướng Đạo chú trọng giáo dục từng cá nhân, nên không quan tâm mấy về số lượng và không hy vọng trở nên một phong trào quần chúng, vì lẽ không thể nào có đủ huynh trưởng để trông nom trẻ đúng theo phương pháp của Phong trào.

Giáo dục Hướng Đạo không phải là lối giáo dục sách vở và lý thuyết, mà một lối giáo dục bằng công việc làm nhìn thấy ở Hướng Đạo hằng ngày. Hướng Đạo không phải là học đường mà là một lối sống.

Giáo dục Hướng Đạo dùng trẻ để dạy trẻ, nên đã giao những công việc lãnh đạo cho từng nhóm nhỏ như Đoàn, Đội, Tuần, Toán, cho những người đồng trang lứa.

Hướng Đạo không đào tạo những anh hùng một ngày, mà muốn cho người thanh niên lúc còn bé hằng ngày gắng hết sức mình làm một việc tốt, để có thói quen và phản ứng tự nhiên về tinh thần giúp ích đời

đem áp dụng trong gia đình, ở sở làm và trong cộng đồng mình đang cư ngụ.

Hướng Đạo xây dựng giáo dục của mình với những giá trị tinh thần để làm căn bản cho sự suy nghiệm tôn giáo của trẻ sẵn có, hay tôn giáo mà trẻ cần phải lựa chọn.

Hướng Đạo là một đại gia đình mà phương pháp Hướng Đạo cố duy trì tình huynh đệ giữa các đoàn viên khắp hoàn vũ, và xây dựng thiện cảm và hoà bình với những người khác.

d/ Các ưu điểm khác:

Một điểm son khác của Hướng Đạo là “Sự Hợp Nhất của Phong Trào.” Tất cả các Hội HĐ Quốc Gia đều thống thuộc Tổ Chức HDTG. Trong một quốc gia có nhiều hội HĐ, đều phải hợp nhau thành một Liên Hội để hoạt động. Mọi đoàn viên HĐ (dù tân hay cựu) đều mang một mẫu huy hiệu, cùng có chung châm ngôn, lời hứa và bản luật (lý tưởng Hướng Đạo). Điều này được biểu trưng trên Huy Hiệu Hướng Đạo Thế Giới: “vòng dây trắng có thắt gút đẹp bao quanh đóa hoa Huệ trắng là biểu hiệu cho sự Hợp nhất và tình huynh đệ Hướng Đạo khắp hoàn vũ. Ngay cả khi không thể tháo được cái gút, và dù cho cố hết sức để lôi kéo, khi vòng dây nói dẫn ra, Phong trào vẫn hiệp nhất không bao giờ bị phân hóa.”

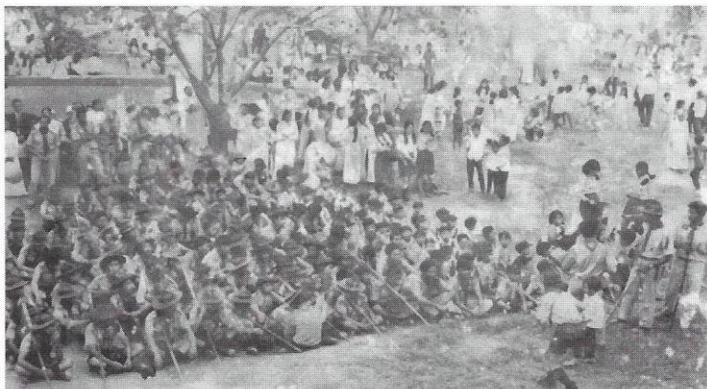
Tài liệu của HDTG cho biết tại Liban, 12 Hội HĐ Hồi giáo, Thiên chúa giáo, Tin Lành giáo và các tôn giáo khác đã sát cánh bên nhau để giữ vững Liên Hội Hướng Đạo của mình trong lúc chung quanh mọi người không ngừng tàn sát lẫn nhau. Các HDS Liban đã giữ vững được tinh thần Hướng Đạo trong suốt thời gian khó khăn đó.

Tại Do Thái, Liên Hội Hướng Đạo Quốc Gia quy tụ các HDS Do Thái giáo, Thiên Chúa giáo chính thống, Kì tô giáo v.v... tất cả HDS không cùng chung tôn giáo đều kê vai sát cánh với nhau trong tinh thần Hướng Đạo để hoạt động.

Cũng theo thống kê của VP/THTG, gần một nửa các nhà lãnh tụ tại các nước đang phát triển và khoảng một phần ba các nhà lãnh tụ các nước công nghiệp đã là Hướng Đạo. Ngay tại Hoa Kỳ, Cố Tổng Thống John F. Kennedy và Gerald Ford lúc còn nhỏ đều là đoàn sinh của BSA.

Một bản thống kê cho thấy Hội đồng quản trị của Công ty IBM International, (một công ty lớn có tầm vóc quốc tế), 2/3 nhân viên đều là cựu Hướng đạo sinh. Trên Thế giới, tỷ lệ những người đã là Hướng Đạo giữ các trách vụ quyết định trong xã hội cao hơn nhiều so với tỷ lệ cựu Hướng Đạo trên tổng số dân. Sự kiện này cho thấy Phong Trào HĐ đã đào tạo được nhiều nhân tài cho xã hội.

Hoạt động Hướng Đạo đã rất hiệu nghiệm trong các công tác chống nạn thiếu nhi phạm pháp và sử dụng ma túy tại Anh Quốc, cũng như các công tác xóa nạn mù chữ, y tế công cộng, xây dựng nhà cửa cho người nghèo, phát triển cộng đồng tại các nước đang phát triển và cứu trợ thiên tai, nhất là thiên tai động đất

và sóng thần tại Nam Dương, Tích Lan, Ấn Độ, Mã Lai và Thái Lan trong những năm vừa qua...

e/ Các phần thưởng đã được trao tặng:

Năm 1981, HDTG đã được cơ quan UNESCO Liên Hiệp Quốc trao tặng “Giải Thưởng Giáo Dục về Hoà Bình - Prize for Peace Education.”

Năm 1982, Cơ Quan Phù Luân Hội Quốc Tế (Rotary International) vinh danh Phong Trào Hướng Đạo.

Năm 1984, HDTG được Phù Luân Hội trao tặng “Giải Thưởng Thế Giới Tương Thông -- Rotary Award for World Understanding” và được Hiệp hội Câu Lạc Bộ Quốc Tế Lions vinh danh (The International Association of Lions Club honours Scouting).

Năm 1988, Chương Trình Môi Sinh của Tổ Chức Liên Hiệp Quốc thừa nhận Thành tích Bảo Vệ Môi Sinh Xuất Sắc của HDTG.

Năm 1994, số hội viên HDTG lên đến 144 quốc gia.

f/ Dự Án Quà Tặng Cho Hoà Bình

Năm 2002, Hội Nghị HDTG lần thứ 36 họp tại Thessaioniki, Hy Lạp, đã có sáng kiến đề xuất dự án “Quà Tặng Cho Hoà Bình – Project Gifts for Peace.” Tất cả HDS và các Hội HĐ Quốc Gia đều được mời tham dự. Dự án bao gồm các công tác cổ súy nhân quyền, khuyến khích phát triển làng mạc, đô thị, giáo dục và giữ gìn sức khỏe vệ sinh v.v... nhằm xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn.

- Năm 2003, các Hội HĐ Quốc Gia chọn lựa và đề nghị công tác.

- Năm 2004, công tác đã chọn được chuyển lên cấp Vùng với đầy đủ chi tiết cụ thể.

- Năm 2005, trình bày dự án trước Hội Nghị HDTG lần thứ 37 tại Tunisia.

- Từ 2005 đến 2007, các dự án được thực hiện tại các quốc gia đề nghị.

- Năm 2007 các Hội HĐ Quốc Gia trình bày thành quả dự án đã thực hiện trước Thế Giới.

Với thiện chí và quyết tâm thực hiện các dự án “Quà Tặng Cho Hoà Bình” trong suốt ba năm của 28 triệu HDS khắp thế giới để mừng 100 năm Hướng Đạo, chắc chắn mọi người sẽ được vinh hạnh chứng kiến nhiều thành quả cao đẹp và to lớn chưa từng thấy trong lịch sử./.

Đường Lối Huấn Luyện Xưa và Nay

TÔN THẤT SAM

Muốn cho một nước được hùng cường, dân trí được mở mang thì phải đầu tư vào ngành giáo dục và đào tạo. Muốn cho Phong trào phát triển có đông đoàn viên đầy đủ năng lực thì phải huấn luyện Trường thật đến nơi đến chốn, vì vậy cần một đội ngũ Trường Huấn luyện rành nghề và có kinh nghiệm cầm đoàn thực sự.

Hướng Đạo là một phong trào Quốc tế nhằm đào tạo thanh thiếu niên thành những công dân tốt, vì vậy người Trường Huấn luyện có trọng trách phải tuân thủ đường lối huấn luyện của Phong trào Hướng Đạo Thế giới đồng thời gìn giữ bản sắc của dân tộc. Muốn được thế phải là người có đầy đủ năng lực và có một quan điểm đúng đắn về việc thực thi đường lối huấn luyện.

A. ĐƯỜNG LỐI CHUNG VỀ HUẤN LUYỆN

I. SƠ LƯỢC SỰ HÌNH THÀNH NGÀNH HUẤN LUYỆN CỦA HĐTG:

Sau trại thử nghiệm ở đảo Brownsea, BP xuất bản cuốn Scouting for Boys, từ đó Phong trào Hướng Đạo phát triển nhanh chóng ngoài dự tính. Để các đoàn trưởng đủ khả năng điều khiển đơn vị, đích thân BP mở các khoá Huấn luyện Trường năm 1911 và 1912.

. 1913- BP phác thảo chương trình Huấn luyện Trường lấy tên là "Huấn luyện Bằng Rừng" mà những nét chính vẫn còn được giữ trong chương trình các khoá Bằng Rừng hiện nay.

. 1919- M. de Bois Maclaren mua khu đất Gilwell tặng Hội Hướng Đạo Anh quốc làm nơi cắm trại cho các HDS, một phần khuôn viên được dành làm nơi huấn luyện Trường: Trại trường Gilwell ra đời!

. 08/9/1919- khai mạc Khoá Huấn luyện Bằng Rừng đầu tiên dưới sự điều hành của Francis Gidney, vị Trại trưởng (Camp Chief) đầu tiên của Gilwell. (Khoá trại này theo đúng chương trình Huấn luyện Bằng Rừng do BP phác thảo năm 1913. Ai qua trại sẽ được phát bằng như sau:

. Một mẫu gỗ (lấy từ râu chuối Dinizulu) đeo ở cúc áo cho những trại sinh nào đã qua phần 1 và 2.

. Một mẫu gỗ đeo ở dây quai nón và một chứng chỉ cho những ai qua đủ ba phần của BR.

. Hai mẫu gỗ đeo ở dây quai nón và một chứng chỉ cho những ai đậu BR mà có khả năng trở thành Khoá trưởng Huấn luyện. (trang 207/5 Le manuel pour Le Commissaire national à la Formation)

Mãi về sau, BR được tiêu biểu bởi 01 dây da đeo cổ với 02 mẫu gỗ phỏng theo mẫu của râu chuối Dinizulu, còn các DCC thì dây đeo cổ với 4 mẫu gỗ. Riêng ở Ấn Độ có tục lệ thờ Bò nên không dùng dây

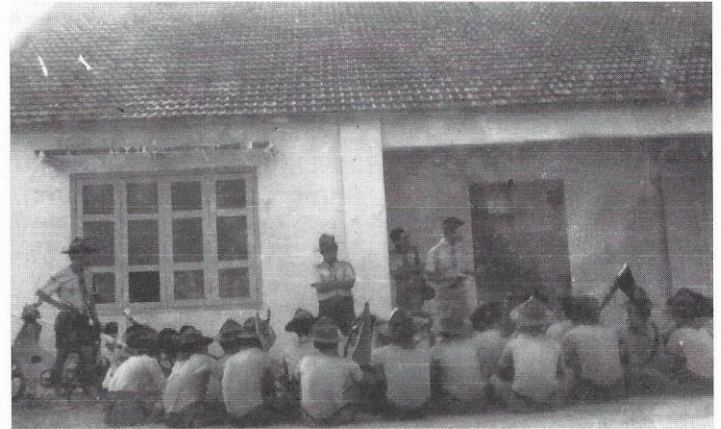
da như ta thường thấy!)

. 1919- BP cho xuất bản cuốn Aids to Scoutmastership để làm tài liệu căn bản cho việc Huấn luyện Trường.

. 1922- Khoá Huấn luyện Bằng Rừng Ấu đầu tiên được mở ở Gilwell.

. 1927- mở Khoá Huấn luyện BR Tráng đầu tiên.

Ban đầu, các Khoá huấn luyện chỉ tổ chức ở Gilwell, về sau số trại sinh từ các nơi xin theo học quá đông, Trại trưởng Gilwell (Camp Chief) bèn cử một số Trường Bằng Rừng có khả năng, đại diện cho mình

để mở các khoá BR tại các quốc gia có HĐ, từ đó mới có đẳng cấp DCC (Deputy Camp Chief) trong Ngành Huấn Luyện.

. 1946- Chính thức lập thêm cấp Huấn luyện Dự bị Bằng Rừng (DBBR). Thực ra thì từ năm 1928 ở Anh quốc đã bắt đầu mở các khoá DBBR dành cho các Trường mới vào nghề hoặc những người mới gia nhập HĐ muốn thành Trường nhưng không theo nổi chương trình các khoá BR. Sau Thế chiến thứ II, phong trào HĐ phát triển quá nhanh, cần phải đào tạo Trường từ những người mới gia nhập nên phải đặt thêm cấp DBBR để cung cấp Trường tập sự cho các Đoàn. Từ đấy, phải có DB mới được theo học BR.

. 1947- Gilwell mở khoá ôn luyện cho các DCC của Liên hiệp Anh. Đây là bước đầu cho quan niệm cần mở Khoá Huấn luyện Trường Huấn luyện.

. 1957- Gilwell đặt ra chương trình Khoá Huấn luyện Training the Team Course (Formation de l'Équipe).

. 1961- Hội nghị thế giới về Huấn luyện lần thứ 3 tại Lisbonne đề nghị tổ chức Khoá huấn luyện Bằng Rừng cho cấp Ủy viên Liên đoàn trưởng. Khuyến cáo các Hội HĐ Quốc gia (National Scouting Organization) bổ nhiệm Ủy viên Huấn luyện Quốc gia (Commissaire National à la Formation – National Training Commissioner) hay Trại trưởng Quốc Gia để liên hệ với Ủy ban Huấn luyện Thế giới, lo vấn đề đào tạo Trường cho HĐ của quốc gia mình.

. 1969- tại Helsinki, hội nghị HĐTG (lần thứ 22) trao quyền cho Ban huấn luyện quốc gia được mở các khoá huấn luyện National Trainers Course (Cours National Pour Formateurs) với sự cố vấn của Ủy ban Huấn luyện vùng, để đào tạo Huấn luyện viên (Trainers)

và ADCC cho quốc gia mình. Ủy ban HL của VPHĐTG chỉ còn giữ nhiệm vụ mở các khoá huấn luyện Trưởng Huấn luyện quốc tế "International Training the Team Course" (Stage International de Formation d'Equipe) để đào tạo các DCC mà thôi, các khoá này do đích thân Camp Chief điều khiển.

. 1977 tại Montreal, Hội nghị HĐTG lần thứ 26 trao nót cho Ban Huấn luyện Quốc gia nhiệm vụ mở trại ITTC, Ủy ban HLTG và của vùng chỉ còn đặc trách mở các Hội nghị Huấn luyện (Séminaires de Formation) mà thôi.

II. HỆ THỐNG HUẤN LUYỆN CỦA HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Từ 1957 đến nay, HĐVN vẫn theo hệ thống Huấn luyện Quốc tế, muốn làm Huynh trưởng HĐ phải chịu sự huấn luyện tiệm tiến qua các khoá học sau đây:

. Khoá huấn luyện cơ bản (Basic Training Course): thời gian từ 30 đến 48 giờ, dành chung cho tất cả các ngành.

. Khoá dự bị Bằng Rừng (Preliminary Wood Badge Course; hiện giờ gọi là Part I Wood Badge Course (xin đừng lầm là phần I - phần lý thuyết của BR): thời gian từ 48- 60 giờ. Có chương trình riêng cho mỗi ngành.

. Khoá Bằng Rừng (Wood Badge Course; bây giờ gọi là Part II Wood Badge Course (xin đừng lầm là phần II- tức là phần thụ huấn ở Trại của BR mà chúng ta thường gọi), thời gian từ 7 - 10 ngày.

Muốn được nhận Bằng Rừng, mỗi khoá sinh phải hoàn tất 3 phần: phần I là trả lời đúng các câu hỏi lý thuyết, phần II là tham dự đủ thời gian Huấn luyện ở Trại trường và phần III là do Đạo địa phương chứng nhận đã có đủ sáu tháng (là tối thiểu) cầm đơn vị có kết quả. Khi có đủ cả 3 phần thì Trại Trường Quốc Gia tổng hợp rồi lên danh sách đủ điều kiện nhận BR để Đạo địa phương trao khăn quàng và dây đeo cổ. Khoá trưởng chỉ có nhiệm vụ Huấn luyện chứ không có quyền - kể cả TUV- không được dùng BR để trao phát như là một ân huệ hay miếng mồi để nhử các Trưởng theo "phe mình" rồi tạo nên tinh thần bè phái. Đó là điều cấm kỵ của HĐ và làm mất giá trị của BR.

Sau này để đào tạo các Trưởng Huấn luyện, Ủy ban Huấn luyện Thế giới đã đề ra 02 cấp HL nữa (trong thập niên 60 và 70):

. Khoá đào tạo Trưởng Huấn luyện Quốc gia (National Trainers Course, nay thường gọi là Course for Assistant Leader Trainers) để đào tạo các Trainers và Assistant Deputy Camp Chief (tên gọi Trưởng HL 3 gỗ trước 1970) hoặc Assistant Leader Trainers (tên gọi Trưởng HL 3 gỗ sau 1970).

. Khoá đào tạo Trưởng Huấn luyện Quốc tế (International Training the Team Course, nay thường gọi là Course for Leader Trainers) để đào tạo các DCC (tên gọi Trưởng Huấn luyện 4 gỗ WB- 4 beader trước 1970) hoặc LT (sau 1970).

Có một điều nên nhớ là không phải đã học qua khoá trại NTC (CALT) thì đương nhiên trở thành ADCC (ALT) hoặc đã học qua khoá ITTC (CLT) thì đương

nhien trở thành DCC (LT).

DCC/LT là một trách vụ danh dự (Honourable charge) chứ không phải là một bằng cấp. Muốn trở thành DCC/LT thì điều kiện tiên quyết là phải được Hội đồng Huấn luyện Quốc gia (gồm các DCC/LT) đề cử. Văn phòng HĐTG sẽ căn cứ đề nghị của Hội HĐ địa phương mà phong nhậm. Nếu không được Hội đồng Huấn luyện Quốc gia tín nhiệm thì dù là Tổng Ủy viên hoặc Trại Trường Quốc gia cũng không có quyền phong nhậm.

Đến 1970, muốn khỏi lệ thuộc ảnh hưởng của Gilwell nên VPHĐTG dùng từ Leader Trainer để thay cho Deputy Camp Chief. Đến đầu thập niên 90 thì từ DCC hoặc LT cũng ít dùng vì chữ Leader (có nghĩa là lãnh tụ) có vẻ thiếu bình đẳng. Hiện nay ở nhiều nước gọi Trưởng huấn luyện 4 gỗ là Trainer III (tiếng Anh) hay Formateur (tiếng Pháp). Biểu hiệu của DCC/LT hay Trainer III vẫn là dây đeo cổ với 4 mẫu gỗ cháy 2 đầu. Riêng về Hội Hướng Đạo Hoa Kỳ (BSA) vì không muốn lệ thuộc Gilwell hoặc VPHĐTG nên không gọi Trưởng huấn luyện 4 gỗ là DCC hoặc LT mà gọi là WBCD (Wood Badge Course Director) vì ở Mỹ thì Trưởng Huấn luyện được trao 4 gỗ trước khi mở 01 khoá BR để làm Khoá trưởng khoá đó mà thôi; sau đó chỉ ở trong Ban cố vấn huấn luyện chứ không được làm Khoá Trưởng nữa để đàn em có dịp tiến lên mà thi thố tài năng.

Phụ tá cho DCC/ LT có 3- 5 ADCC (Assistant Deputy Camp Chief) hay ALT (Assistant Leader Trainer) do DCC chọn trong số các Trưởng có BR và đề cử lên Hội đồng DCC thông qua. Đến nay, bỏ từ ADCC hay ALT, nhiều nước gọi là Trainer II (tiếng Anh) hoặc Formateur Adjoint (tiếng Pháp). Biểu hiệu của ADCC/ ALT/ Trainer II vẫn là dây da đeo cổ với 3 mẫu gỗ cháy 2 đầu. Tuy nhiên, hiện nay Trainer II là một đẳng cấp HL chứ không phải là Trainer III (DCC/ LT) có quyền chọn như trước kia. Riêng ở Hoa Kỳ, Trưởng phụ tá HLBR được Khoá trưởng (ngay sau khi làm lễ nhận 4 gỗ) trao dây 3 gỗ để làm HLV cho Khoá trại và giúp cho các Khoá sinh hoàn tất phần lý thuyết trong vòng 18 tháng, sau đó trở về vai trò của một Trưởng bình thường, có đẳng cấp cao nhất là BR với dây da 2 gỗ chứ không phải mang dây 3 gỗ suốt đời như ở các

nước khác.

Trước kia, các ADCC/ ALT/ Trainer II được quyền chọn một vài phụ tá trong số các Trưởng BR để làm Trưởng Huấn luyện (Trainer I). Nay các Trainer I là 1 đẳng cấp HL do Hội đồng HL đề cử chứ không phải do ADCC/ ALT toàn quyền chọn. Biểu hiệu của Trainer I vẫn là dây đeo cổ của BR + huy hiệu Ban HLQG.

Trước kia, khi Hướng Đạo Việt Nam chưa có DCC chúng ta chỉ mở Khoá HL Bạch Mã là một cấp HL tương đương BR hay ít ra là tổ chức phỏng theo BR. Nhưng khi HĐVN có các DCC, có quyền mở trại HL và cấp phát BR thì Bằng Bạch Mã vẫn không bỏ, cho nên đến nay thông lệ phải có bằng Bạch Mã trước khi dự khoá BR vẫn còn duy trì.

Theo tôi thì không nên bắt buộc một Trưởng phải có bằng Bạch Mã mới được tham dự Khoá BR, mà nên dành bằng Bạch Mã làm cấp HL đặc thù về truyền thống của HĐVN theo chương trình mà Trưởng Nguyễn Xuân Hoàng Quân đề nghị trước đây, như vậy vừa đi đúng lối HL tiệm tiến của HDTG, vừa khỏi bị một số Trưởng trẻ cho rằng những vị tiền bối “rút cầu không cho người sau đi” bằng cách đặt thêm “rào cản”, thêm một cấp HL ngoài qui định của Gilwell. Hiện nay, nhiều Hội HĐ thích áp dụng chương trình “Bằng Rừng Thế kỷ XXI” của HĐ Hoa Kỳ (BSA) để khỏi phải tốn nhiều công sức tổ chức riêng cho từng ngành. Chương trình này có điểm mạnh là chú trọng nhiều về thuật lãnh đạo (Leadership), nhưng riêng về từng ngành thì không đi sâu như các khoá học của Gilwell: 2 ngày đầu học về ngành Ấu, xong thì thực tập Lễ tiễn Sói lên Thiếu đoàn, 3 ngày tiếp thì học về Ngành Thiếu rồi làm lễ tiễn Thiếu sinh lên Kha đoàn; tiếp đến là chương trình về ngành Kha cho đến cuối trại (BSA không có ngành Tráng nên đến đó là hết, ở Việt Nam thì chúng tôi phải thêm 2 ngày nữa để nói về cách điều hành Tráng đoàn). Như vậy, nếu so với chương trình Bằng Rừng các ngành do Gilwell vạch ra thì chỉ như “cời ngựa xem hoa” vì theo chương trình Bằng Rừng Thế kỷ XXI thì mỗi ngành chỉ được đề cập 2-3 ngày thay vì 8-10 ngày như BR của Gilwell. Vậy muốn cho Trưởng các ngành được học cận kề hơn về ngành của mình thì chúng ta đem những phần còn lại của chương trình BR của Gilwell giảng ở Khoá Bạch Mã rồi cộng thêm với phần truyền thống của HĐVN. Như vậy càng làm tăng giá trị của Bằng Bạch Mã hơn nữa vì sau khi học xong BR Thế kỷ XXI mới học thêm khoá này! Như vậy, không phải khi có BR rồi thì không còn kể đến cấp Bạch Mã như trước đây. Trưởng có BR ngoài khăn quàng Gilwell và dây da với 2 mẫu gỗ, vẫn đeo huy hiệu bằng Bạch Mã nếu đã qua được (thêu 2 vạch Bằng Bạch Mã màu lục trên nền xám hồng hình chữ nhật 2,5 x 5cm) đính phía trên túi áo trái như HĐ Hoa Kỳ mang Embroidered square knots insignia vậy! Dần dà sẽ có thói quen là Trưởng qua BR rồi mà rất hãnh diện khi được đeo thêm huy hiệu Bạch Mã một cấp hiệu cao quý về truyền thống của HĐVN.

III. TIÊU CHUẨN ĐỂ ĐƯỢC LÀM TRƯỞNG

HUẤN LUYỆN

Muốn việc huấn luyện được hữu hiệu, muốn Ban huấn luyện có uy tín, cần phải chọn các HLV có những tiêu chuẩn sau đây:

- Phải có kinh nghiệm cầm đơn vị thật sự: không nên cả nể để những vị sống lâu ra lão làng lên đến chức UV mà không có kinh nghiệm thực sự trong việc cầm đơn vị (hoặc đã có cầm đơn vị nhưng để đoàn chết lên chết xuống hoài) làm HLV để dạy cho người khác về nghệ thuật làm Trưởng. Ngay khi đã làm Trưởng HL cũng nên tiếp tục sinh hoạt với một đơn vị thuộc ngành của mình. Ngày xưa, DCC Tạ Quang Bửu tuy giữ chức vụ Trại trưởng Đông Dương và TUV HĐ Trung kỳ nhưng vẫn làm phụ tá thiếu Trưởng cho một đoàn sinh cũ của mình là Trưởng Nguyễn Duy Thu Lương. Cũng như thế, trong thời gian DCC Lê Mộng Ngộ làm Trại Trưởng Quốc Gia vẫn làm phụ tá Thiếu trưởng cho anh Phạm Kinh Tâm ở Đạo Cửu Long. Những điều đó các Trưởng HL khác nên noi theo. Đừng làm tưởng rằng mình đã có một thời gian cầm đơn vị là suốt đời đủ kinh nghiệm HL rồi nói thao thao bất tuyệt những câu chuyện ngày xưa, trong lúc bây giờ tâm sinh lý của các đoàn sinh đã đổi khác nên sự sinh hoạt của đơn vị phải thay đổi cho phù hợp để bắt kịp nhu cầu của giới trẻ.

- Trưởng Huấn Luyện cần có trình độ về văn hoá: ít nhất là có trình độ Đại học và ngoại ngữ để có thể tham khảo các sách báo, tài liệu Huấn luyện của Gilwell và ngoại quốc. Cũng cần biết sử dụng máy vi tính và Internet để cập nhật kiến thức. Ngoài ra cần phải có khoa sư phạm, có tài diễn đạt tự tưởng để trại sinh hiểu được những điều cần truyền thụ.

- Trưởng Huấn Luyện phải là người mẫu mực về đạo đức, tác phong: vì huynh trưởng HĐ chú trọng việc nêu gương trong thực hành chứ không thể dạy người khác theo kiểu lý thuyết suông theo kiểu “Hãy làm cái tôi nói mà đừng làm cái tôi làm” như một vài nhà giáo thiếu tư cách. Không nên nói phét, chửi thề trong khi khuyên người khác ăn nói lịch sự. Đừng nên có tình trạng “Cấm hút thuốc nhưng được hút pipe”; cấm Trại sinh uống rượu mà HLV lại “Uống thuốc đau bụng” (uống Rhum hoặc Whisky mà lại nói là Elixir parrégorique).

- Trưởng Huấn Luyện cần khiêm tốn: Càng khiêm tốn càng làm cho người khác kính nể. Khiêm tốn không có nghĩa là tự hạ mình để người khác có cảm tưởng họ cao lên, nhưng cũng đừng cho mình là Thái Sơn, Bắc Đẩu rồi tự cao tự đại làm người khác xa lánh.

Sau đây tôi xin ghi lại một câu chuyện thật mà Trưởng Dã Mã Võ Thành Minh đã có lần kể cho anh em HĐ Thừa Thiên nghe:

Năm 1934, Trưởng Hồng Sơn Dã Mã mở Trại Dự bị Thiếu ở Huế, khi khảo sát khả năng chuyên môn của các người tham dự, đến lượt một trại sinh không lấy gì có vẻ khôi ngô tuấn tú cho lắm vào trình diện. Trưởng Dã Mã hỏi cách tìm phương hướng mà không

dùng đến la bàn. Với tiếng Pháp chẳng những lưu loát mà còn văn hoa, khoá sinh trình bày rất khúc chiết các cách tìm phương hướng bằng mặt trời với đồng hồ, bằng tuần trăng, bằng hướng của gió mùa ... làm cho Trường Minh hết sức khâm phục, bèn hỏi:

- Anh cho biết quý danh?
- Tôi tên là Bửu.
- Có phải anh là Tạ Quang Bửu du học ở Pháp về?
- Chính nó! (C'est lui!)
- Ô! Nếu biết anh là Tạ Quang Bửu thì tôi khỏi phải hỏi những điều sơ đẳng như thế.
- Thưa Trường, tôi cũng là khoá sinh như mọi anh em khác!

Câu trả lời rất khiêm tốn càng làm cho Khoá trường khâm phục để rồi sau này trao được TUV HĐ Trung Kỳ (ngày xưa không bầu, vị tiền nhiệm tìm người xứng đáng- chứ không vì tinh thần phe phái- để trao trách vụ kế tục mình) khi Trường Minh được đề cử kiêm nhiệm Tổng thư ký Liên hội Hướng Đạo Đông Dương (FIAS)

B. NHẬN ĐỊNH VỀ ĐƯỜNG LỐI HUẤN LUYỆN HIỆN NAY CỦA HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Từ giữa thập niên 80 và nhất là trong thập niên 90 của thế kỷ XX, để giữ lửa cho phong trào, nhiều đơn vị HĐ được tái lập theo cách tự phát bởi những Trường có tâm huyết. Tôi phải công nhận các Trường đó đều là người có tâm huyết mới dám đứng mũi chịu sào trong thời buổi vừa khó khăn về kinh tế, vừa có thể đem lại nhiều phiền toái cho bản thân. Nhưng vì Hội HĐ chưa được phép chính thức hoạt động lại nên không có người lãnh đạo một cách "chính danh" do đó hình thành những "nhóm sứ quân," mạnh ai nấy làm:

- Có nhóm phát xuất từ một gốc nên sự lãnh đạo có phần thống nhất và chặt chẽ, được sự hỗ trợ của Trường Vịt Bể nên việc huấn luyện khá bài bản vì họ cốt đào tạo Trường để điều hành các đơn vị trực thuộc của mình. Tuy nhiên sinh hoạt có phần khép kín trong nội bộ nên ít nhận người của nhóm khác theo các khoá huấn luyện của mình, hoặc nếu có nhận cho theo học thì cũng rất thận trọng trong việc trao chứng nhận qua trại.

- Có nhóm tự cho mình là chính thống kế tục Hội HĐ trước 1975 nên kỳ thị những nhóm khác không chịu phục tùng dưới trướng, tổ chức trại thì muốn phô trương: 4 khoá BR cùng một lúc nhưng chất lượng không cao ... nên những ai ham BR thì thích thú vì dễ đạt, còn nếu ai đặt nặng vấn đề chất lượng hoặc hơi "ngang tính" thì bảo "tôi có học thêm được gì đâu mà bảo nhận BR!" (như trường hợp Trường Ph. Đ. từ chối nhận BR UV/LĐT). Hiện giờ thì BR Kha và BR Tráng nhiều hơn gấp bội số đơn vị Kha và Tráng, không có đơn vị để họ thực tập cầm đoàn mà vẫn được trao BR!

- Có nhóm muốn phát triển nhanh khắp nước, mở trại thật nhiều, phát BR vô tội vạ. Cho người mới vào đi học dự bị BR ngay khi vừa mới được tuyên hứa, tiếp liền đó được tham dự khoá BR và chỉ 6 tháng sau (kể

từ ngày tuyên hứa) thì có kẻ đã được đeo BR làm cho nhiều người thấy BR chẳng còn giá trị gì nữa! Cho nên có người được trao BR sau đó đem trả lại hoặc không dám mang.

Với chủ trương đoàn kết nên bất kỳ ai tôi cũng giao du thành thử biết rõ nội bộ của các nhóm. Mỗi nhóm đều có cái hay cái dở riêng, nhưng có điều tôi không đồng ý lối HL của họ. Tôi chủ trương HL phải đồng nhất và chính thống.

Nói chung, nếu những ai không biết rõ thực trạng mà chỉ nhìn thấy số lượng Trường có Bằng Rừng thì mừng thầm vì ngỡ rằng PTHĐ hiện giờ có chất lượng bởi Trường nào cũng có BR, nhưng nếu nghe những Trường kỳ cựu nhận xét rất xác đáng rằng "Hiện giờ số Hướng Đạo Sinh hạng I còn hiếm hơn Trường 2, 3 gỗ!" thì thật đau lòng nhưng đó là sự thật 100% vì "Trường dỏm" làm sao có năng lực để Huấn luyện cho đoàn sinh có HĐ h2 và HĐ h1?

Đã có nhiều người chất vấn tôi "Là Trường huấn luyện kỳ cựu của phong trào sao anh làm ngơ trước việc huấn luyện "bát nháo" như thế!?" Tôi đã thành thật trả lời rằng: "Hiện giờ ai cũng là sứ quân, tôi đâu phải là Đinh Tiên Hoàng mà dẹp được loạn! Hãy chờ khi Hội HĐVN được tái lập sẽ có sự thống nhất chỉ huy, hoạ chẳng tình trạng đó sẽ giảm bớt và được chấn chỉnh! Còn những ai làm sai, phá giá BR thì lịch sử HĐ sẽ phê phán!"

Họ lại hỏi: "Anh nói sau này sẽ chấn chỉnh, vậy BR nào sẽ bỏ đi, BR nào sẽ giữ lại trong đám "gỗ" bát nháo lẫn lộn gỗ tốt với gỗ mục?" Tôi trả lời rằng: "Đi chơi HĐ là tự nguyện, đi học BR là mong muốn để về cầm đơn vị cho được vững hơn. Các Trường này là con cờ của các nhóm mà thôi! Phong trào HĐ đâu có trả lương cho những người mang BR, thành thử khỏi cần bận tâm sàng lọc và đánh giá từng hạng. Tôi chủ trương rằng khi HĐ được tái lập và qui vào một mối thì tất cả các Trường 2, 3, 4 gỗ đều phải về Trại trường họp lại với nhau để cùng cập nhật hoá kiến thức vì so với trước 1975 tâm sinh lý của thanh thiếu niên thời nay đã đổi khác nhiều, HĐ bây giờ đã có nhiều cải tiến để bắt kịp thời đại và đáp ứng được nhu cầu của giới trẻ, cho nên dù có học "chính qui" tại Gilwell đi nữa cũng cần phải ôn luyện lại chứ chẳng riêng gì những người học một cách "bát nháo" sau này. Những ai không chịu cập nhật kiến thức thì tự mình bị đào thải, còn bất cứ ai chịu tập huấn lại thì PTHĐ đều hoan nghênh và sử dụng đúng chỗ vì "dụng nhân như dụng mộc", gỗ tốt thì làm đồ trang trí nội thất, gỗ xấu thì để đun bếp, cái nào cũng cần cá! Trong HĐ không có chức vụ mà chỉ có trách nhiệm; mỗi phần việc đều có tầm quan trọng của nó: chẳng hạn trong trại HL, anh Khoá trường điều hành việc giảng huấn, dù có giỏi bao nhiêu đi nữa nhưng anh Quản lý không cho ăn đúng giờ giấc và không đảm bảo sức khoẻ của khoá sinh thì trại cũng thất bại".

Nói thế mà họ chưa tha, vẫn truy tiếp: "Quan niệm rộng rãi thế là tốt rồi, nhưng chờ đến ngày chính thức được tái lập e còn xa, vô lễ anh không có biện pháp

Nhìn lại 70 năm Hương Đạo VN

Vĩnh Đào

LTS: Số 62 Liên Lạc không phải là số kỷ niệm 80 Năm Hương Đạo Việt Nam, (sẽ có trại kỷ niệm diễn ra vào tháng 7/2010 tại Canada). Trong số này, LL xin đăng lại một bài viết của Tr. Vĩnh Đào 70 năm HĐVN 10 năm về trước) vì chúng tôi không có bài viết nào cho 80 năm HĐVN cả. Bài viết là cách nhìn và ghi nhận của một huynh trưởng HĐVN. LL mong đón nhận những bài viết về 80 năm HĐVN trong những số báo kỳ tới. TABTT

Một quãng đường dài, suốt theo đó lịch sử của phong trào Hương Đạo Việt Nam gắn liền với lịch sử đất nước. Năm 1930, khi mà Trường Trần Văn Khắc lập một thiếu đoàn Hương Đạo đầu tiên tại Hà Nội, đến ngày nay, hoa Bách Hợp của HĐVN nở rộ khắp bốn phương trời, từ châu Úc sang châu Âu và châu Mỹ. Ít có một đoàn thể nào có thể tự hào có một quá khứ hoạt động liên tục dài như vậy.

Trên chính trường Việt Nam, Đảng Cộng Sản Việt Nam cũng đã có một quá khứ hoạt động dài như vậy và đã chi phối lịch sử Việt Nam một phần lớn của thế kỷ 20. Hương Đạo Việt Nam, tuy chỉ là một phong trào thuần túy giáo dục thanh thiếu niên, cũng bị lôi cuốn vào những biến động lịch sử của đất nước. Năm 1975 khi đảng Cộng Sản toàn thắng tại Việt Nam thì Hội Hương Đạo Việt Nam bị giải thể và bị cấm hoạt động. Theo làn sóng di tản, Hương Đạo Việt Nam bung ra khắp các nước, bắt đầu xây dựng lại phong trào Hương Đạo Việt Nam tại hải ngoại.

1930-1946: Những năm đầu sôi nổi

Là một phong trào giáo dục công dân, nung đúc ý thức trách nhiệm, lòng yêu nước, tinh thần dân thân, Hương Đạo Việt Nam ngay từ những ngày đầu thành lập đã thu hút nhiều thanh niên mang hoài bão phục vụ cho xã hội và cho tổ quốc. Tuy rằng sau này vì sự lựa chọn của mỗi người nên đường đi có khác nhau.

Cuộc đời của hai người được xem là những người sáng lập ra phong trào HĐVN là những trường hợp tiêu biểu cho những lựa chọn đối nghịch. Tr. Trần Văn Khắc lập đoàn hương đạo đầu tiên tại Hà Nội năm 1930, tiếp theo sau, Tr. Hoàng Đạo Thúy lập ra Ấu đoàn đầu tiên; rồi thêm những đoàn mới xuất hiện ở Hà Nội, Hải Phòng... khởi đầu cho phong trào HĐVN. Ít lâu sau Ông Trần Văn Khắc vào sống tại Sài Gòn, đem phong trào hương đạo vào miền Nam, lập ra Hội Hương Đạo Nam Kỳ, trong khi đó Ông Hoàng Đạo Thúy giữ nhiệm vụ Tổng Ủy viên của Hội Hương Đạo Bắc Kỳ. Trong thời gian kháng chiến, Ông Hoàng Đạo Thúy lựa chọn phục vụ trong hàng ngũ Việt Minh, làm giám đốc Trường Võ bị Trần Quốc Tuấn, mang quân hàm đại tá trong quân

nào để ngăn chặn bớt việc “phá giá” tràn lan, chạy theo thành tích đó à!? Nếu không chặn đứng kịp thời thì trong HĐ chẳng khác gì ngoài đời: có những học sinh lớp 7 mà chưa biết đọc biết viết, khiến các Sở Giáo dục phải “chữa cháy” bằng cách buổi sáng cho các học sinh đó theo học chương trình lớp 7, buổi chiều thì học lại từ lớp 1 trở lên! Nếu chúng ta không chặn đứng lạm phát BR tràn lan thì cũng “đau đầu” như Bộ Giáo Dục & Đào Tạo của nước ta hiện nay!”

Tôi phát biểu: Tôi không phải là Đỉnh Bộ Lĩnh, nên chỉ biết kêu gọi các Sứ quân:

- Xin đừng qua cầu rồi rút ván để ngăn chặn bước tiến của đàn em, nhưng cũng đừng “phá giá” truyền thống huấn luyện.

- Nếu muốn ban phát “danh vị hảo” để lôi cuốn những kẻ hám danh theo mình thì cứ đặt thêm “chức tước” trong hệ thống quản trị chứ đừng dùng các cấp HL để làm mờ nhử.

- Trường hợp bất khả kháng phải dùng hệ thống HL để lôi cuốn đàn em thì xin đừng dùng các cấp HL truyền thống của HĐ mà hãy đặt ra những danh xưng khác, biểu hiệu khác ... đừng dùng mẫu gỗ Dinizulu mà hãy thay bằng viên ngọc hoặc đá quý .v.v. Nếu có “phá giá” thì không làm tổn hại đến “thương hiệu” sẵn có của phong trào, mà nếu làm tốt thì những danh xưng mới cũng rạng rỡ không kém.[1]

Vậy các vị có trách nhiệm Huấn luyện hãy lưu tâm, lịch sử HĐ sẽ “ghi công” hoặc “lên án” tùy theo cách hành xử của quý vị hiện nay”.

Viết trong dịp kỷ niệm 100 năm HĐTG & 77 năm Hương Đạo Việt Nam

TÔN THẤT SAM

Sư tử đằm đượm

---

[1] Hãy noi gương Trường Cáo Vui Về: năm 1996, Trường Nguyễn Xuân Long đã huấn luyện một số Thiếu trưởng có năng lực để làm nòng cốt cho ngành Thiếu của phong trào. Không đồng ý với các ngành khác phát Bằng Rừng tràn lan, với lý do HĐVN chưa được VPHĐTG tái công nhận, vì không muốn mang tiếng “sáo mượn lông công” nên Trường Long không gọi khoá HL của mình là Huy hiệu Rừng, khi mãn trại cũng không phát khăn quàng Gilwell và dây da 2 gố mà lại phát “khăn quàng Tùng Nguyên” với hình cây thông thêu ở đằng sau. Nhờ HL có chất lượng nên sau này Khoá sinh Ph.Q.Th đi dự 22nd Course for Leader Trainers của Hội HĐ Úc được công nhận là một trong những Trại sinh xuất sắc, và hiện giờ là một Trường HL đầy triển vọng của Phong trào.

đội cộng sản Việt Nam. Năm 1975, Ông Trần Văn Khắc từ miền Nam di tản sang Canada. Ông góp một phần đắc lực trong việc xây dựng một phong trào HDVN tại hải ngoại. Ông Hoàng Đạo Thúy và Trần Văn Khắc đều mất vào năm 1990, cách nhau vài tháng, một người tại Hà Nội, một người tại Ottawa.

Những năm đầu sôi nổi của phong trào hướng đạo tại miền Bắc. Tuy số hướng đạo sinh không nhiều, nhưng có phải ngẫu nhiên không mà tráng đoàn Lam Sơn tại Hà Nội trong những năm 1930 qui tụ rất đông những nhân vật sau này giữ những vai trò trọng yếu trên chính trường miền Bắc cũng như miền Nam. Tráng đoàn Lam Sơn trở thành một tráng đoàn huyền thoại trong lịch sử HDVN. Chỉ trong vòng 15 năm đầu tiên 1930-1945, phong trào hướng đạo đã thu hút một số không nhỏ những nhà trí thức đương thời, những nhân vật như Tạ Quang Bửu, Trần Duy Hưng, Lưu Hữu Phước, Tôn Thất Tùng, Võ Thành Minh, Phạm Ngọc Thạch, Trần Văn Tuyên, Phạm Biểu Tâm... Rõ ràng là lý tưởng hướng đạo có một sức lôi cuốn mãnh liệt đối với những thanh niên thao thức vì thời cuộc, nóng lòng vì đất nước.

Vào những năm 1930, nền đại học tại Việt Nam còn phôi thai, số trí thức rất hiếm hoi, vậy mà Tráng đoàn Lam Sơn đã qui tụ được những người như bác sĩ Tôn Thất Tùng, sau này là giáo sư y khoa lỗi lạc nhất tại miền Bắc, và bác sĩ Phạm Biểu Tâm, sẽ là thạc sĩ y khoa, Khoa trưởng Trường Đại học Y khoa tại Sài Gòn.

Ngày 19 tháng 8 năm 1945, Việt Minh giành lấy chính quyền. Ngày 2 tháng 9 năm đó, Ông Hồ Chí Minh đọc bản tuyên ngôn độc lập tại Hà Nội. Trong chính phủ lâm thời dưới sự lãnh đạo của Ông Hồ Chí Minh, có ít nhất 3 hướng đạo sinh: Nguyễn Hữu Đang, Bộ trưởng Văn hóa Giáo dục, Bác sĩ Phạm Ngọc Thạch, Bộ trưởng Y tế, Tạ Quang Bửu, Thứ trưởng Quốc phòng. Ngoài ra, Bác sĩ Trần Duy Hưng, một tráng sinh Lam Sơn, được bổ nhiệm Thị trưởng Hà Nội.

Năm 1946 khi Ông Hồ Chí Minh lập chính phủ liên hiệp, thêm một trưởng hướng đạo khác tham gia chính quyền là Luật sư Trần Văn Tuyên, giữ chức vụ Thứ trưởng Ngoại giao.

Ông Nguyễn Hữu Đang, tráng sinh Lam Sơn và Bộ trưởng Văn hóa giáo dục trong chính phủ Hồ Chí Minh đầu tiên, sẽ bị chính quyền miền Bắc bắt giữ vào năm 1956 trong vụ án Nhân Văn Giai Phẩm, bị xử biệt giam 15 năm tù, sau đó thêm 25 năm quản thúc tại nguyên quán. Có lẽ ông là người lãnh bản án nặng nhất vì bị xem là một trong những người chủ xướng trong vụ Nhân Văn Giai Phẩm đòi hỏi tự do cho văn nghệ sĩ miền Bắc. Bác sĩ Phạm Ngọc Thạch là một tráng sinh hoạt động ở miền Nam, cùng với Tr. Trần Văn Khắc. Thời gian kháng chiến ở mặt khu, ông có phần thất vọng khi đối chiếu thực tế với lý tưởng. Là người thành thực, ông không che giấu sự bất mãn. Đảng Cộng sản e ngại ảnh hưởng bất lợi nếu xử lý công khai, đã lên cho người ám sát ông. Ông Tạ Quang Bửu, cựu Tổng Ủy viên Hội Hướng Đạo Trung Kỳ, sẽ là người

thay mặt chính quyền Việt Minh ký tên vào hiệp định Geneva năm 1954 chia đôi đất nước. Sau đó, ông giữ chức bộ trưởng Bộ Đại học trong chính quyền Hà Nội. Đầu thập niên 80, ông bị nghi ngờ ở thành phần chống đảng, nên ông xin từ chức, về Huế hưu dưỡng rồi tạ thế ở đó.

Luật sư Trần Văn Tuyên tham gia chính phủ liên hiệp của Ông Hồ Chí Minh năm 1946. Năm 1948, ông ủng hộ giải pháp Bảo Đại, và làm Tổng trưởng Thông tin trong chính phủ quốc gia đầu tiên ở Sài Gòn. Sau đó, ông tiếp tục hoạt động trong chính trường miền Nam. Năm 1965 Ông làm Phó Thủ tướng chính quyền miền Nam, sau đó làm đại sứ tại Anh quốc. Năm 1975 ông bị bắt, đưa vào trại cải tạo. Ông giữ một thái độ hiên ngang, bất khuất, cho đến ngày ông mất trong trại giam.

Tháng 11, 1945, Ông Hoàng Đạo Thúy tổ chức một trại Hướng Đạo “mừng cách mạng thắng lợi” tại Hà Nội. Ông Hồ Chí Minh đến viếng trại, được Ông Trần Duy Hưng, tráng sinh Lam Sơn và tân Thị trưởng Hà Nội, đón tiếp.

Tháng 3, 1946, Tổng Ủy viên Hướng Đạo Bắc Kỳ Hoàng Đạo Thúy triệu tập một hội nghị tại Hà Nội để thống nhất ba hội Hướng Đạo Bắc Kỳ, Trung Kỳ và Nam Kỳ. Nhóm Ông Hoàng Đạo Thúy cử Ông Lê Thúy điều khiển phiên họp với dự tính hướng dẫn hội nghị chấp thuận đề nghị đặt tên cho hội hướng đạo sắp thành lập là “Hội Hướng Đạo Cứu quốc”, theo khuôn mẫu các tổ chức “Thanh niên cứu quốc”, “Phụ nữ cứu quốc” v.v. dưới sự chỉ đạo của mặt trận Việt Minh. Trong một không khí cực kỳ căng thẳng và sôi động, nhiều người lên tiếng phản đối kế hoạch đưa phong trào hướng đạo trong quỹ đạo của Việt Minh. Trong số đó có Bác sĩ Phạm Biểu Tâm và Ông Bạch Văn Quế, Quản lý Trại trường Bạch Mã. Lời phát biểu thẳng thắn và những giọt lệ của BS Phạm Biểu Tâm đã làm xúc động hội trường, và hội nghị bước vào một khúc quanh quyết định khi những người có mặt mời Tr. Võ Thành Minh lên điều khiển phiên họp. Qua sự lèo lái của Tr. Võ Thành Minh, hội nghị quyết định lấy tên “Hội Hướng Đạo Việt Nam” cho tổ chức thống nhất. Dự định lập “Hướng Đạo cứu quốc” không thành.

Tuy nhiên, nhóm Ông Hoàng Đạo Thúy vẫn kiểm soát được Bộ Tổng Ủy viên được đề cử sau đó. Hồ Chí Minh ký nghị định công nhận Hội và nhận làm Hội trưởng danh dự. Tuy nhiên trên thực tế, Hướng Đạo Việt Nam không còn hoạt động gì kể từ cuối năm 1946, khi chiến tranh Việt-Pháp bùng nổ. Cuộc chiến tranh Việt Nam thứ nhất mở màn. Toàn bộ chính phủ Hồ Chí Minh rút vào bưng kháng chiến.

1946-1955 : Vận nước ngả nghiêng

Trong cuộc chiến, gia đình Hướng Đạo Việt Nam, cũng như phần lớn các gia đình Việt Nam, phân tán kẻ bên này, người bên kia. Một số không nhỏ trưởng và tráng sinh HDVN, nghe theo lòng yêu nước thôi thúc, thấy rằng gia nhập cuộc kháng chiến dưới cờ mặt trận Việt Minh là con đường duy nhất để cứu nước khỏi ách

đô hộ của thực dân Pháp. Chắc hẳn ít người nghĩ rằng mình lên đường phục vụ cho chủ nghĩa cộng sản, đấu tranh để xây dựng một chế độ chuyên chính vô sản. Hơn nữa, Ông Hồ Chí Minh đã tuyên bố giải tán đảng Cộng sản Đông Dương để giương cao ngọn cờ yêu nước, thu hút vào hàng ngũ kháng chiến những người mang nặng hoài bão phục vụ tổ quốc.

Trong khi gần như toàn thể Bộ Tổng Ủy viên hội HĐVN thành lập năm 1946 đi theo Ông Hoàng Đạo Thúy vào mật khu, một số trường và hướng đạo sinh ở các vùng thành thị bắt đầu khôi phục phong trào hướng đạo kể từ năm 1950. Bên cạnh các trường và tráng sinh đã có mặt trong phong trào hướng đạo từ lúc đầu, xuất hiện thêm một số khuôn mặt lớn gia nhập vào khoảng cuối thập niên 1930 : Mai Liệu, Phan Như Ngân, Cung Giũ Nguyên, Trần Điền... và một số trường kế tiếp trong thập niên 1950 : Trần Văn Thao, Trần Trung Ru, Lê Trường Thọ, Đoàn Văn Thiệp, Nguyễn Trung Thoại, Nghiêm Văn Thạch...

Dù muốn dù không, phong trào Hướng Đạo Việt Nam có những liên hệ mật thiết với những diễn biến của một thời kỳ hết sức sôi động của lịch sử đất nước. Một trong những thí dụ tiêu biểu: trong những năm đầu thành lập phong trào hướng đạo, khi lý tưởng hướng đạo có một sức quyến rũ rất mạnh đối với những người thao thức trước vận mạng đất nước, bài hát của một tráng sinh Lam Sơn, Lưu Hữu Phước: "Nâng cao lá cờ Hướng Đạo nhuộm oai hùng..." trở thành hành khúc chính thức của Hướng Đạo Việt Nam. Sau đó, chính phủ quốc gia của cựu hoàng Bảo Đại chọn bài Tiếng gọi thanh niên cũng của Lưu Hữu Phước làm bài quốc ca cho chính thể quốc gia; rồi sau này, trong thập niên 1960, cũng chính Lưu Hữu Phước sáng tác bài hát chính thức của Mặt trận Giải phóng Miền Nam. Chỉ một người là tác giả của ba bài hát thật đặc biệt...

Thêm một trớ trêu khác của lịch sử: Tại Geneva năm 1954, ngay sau khi quân đội Pháp thất trận tại Điện Biên Phủ, khởi đầu cuộc hội nghị nhằm tiến tới một giải pháp chính trị cho cuộc chiến tại Việt Nam. Một nhân vật quan trọng trong phái đoàn Việt Minh là Tạ Quang Bửu, Thứ trưởng Quốc phòng, cũng là cựu Tổng Ủy viên Hướng Đạo tại miền Trung. Bên phía đối nghịch, trong phái đoàn Việt Nam quốc gia, hai trường hướng đạo khác: Trần Văn Tuyên và Cung Giũ Nguyên. Và ở giữa hai phe, Tr. Võ Thành Minh cầm lều, thổi sáo bên bờ hồ Lemman để phản kháng kế hoạch phân chia đất nước đã được hai bên Pháp và Việt Minh thỏa thuận. Ông đã được báo chí trong và ngoài nước đặt tên là "người thổi sáo bên bờ hồ Lemman." Các Trường Trần Văn Tuyên và Cung Giũ Nguyên đã ra tận lều thăm Tr. Võ Thành Minh trong tình anh em hướng đạo. Vắng bóng Tr. Tạ Quang Bửu trong cuộc hội ngộ bất ngờ này bên lề lịch sử, vì ông bị một kỷ luật nghiêm ngặt ràng buộc. Một kỷ luật cấm đoán mọi biểu lộ tình cảm riêng tư.

Hiệp định Geneva được ký kết. Đất nước bị phân chia. Trụ sở Hội Hướng Đạo Việt Nam chuyển từ Hà Nội vào bên kia vĩ tuyến 17, Huế rồi Sài Gòn.

20 năm phát triển: 1955-1975

Trên phần đất phía Nam, phong trào HĐVN có cơ hội thật sự bước vào giai đoạn phát triển và trưởng thành. Trại trường quốc gia Tùng Nguyên được thành lập tại Đà Lạt dưới quyền điều khiển của Trại trường Cung Giũ Nguyên, nơi đào tạo hầu hết các trường của thế hệ 55-75. Hội Hướng Đạo Việt Nam được công nhận là hội viên Tổ chức Hướng Đạo Thế Giới vào năm 1957 và chính thức gia nhập cộng đồng thế giới của phong trào hướng đạo. Hướng Đạo Việt Nam tham gia vào việc thành lập Vùng Châu Á - Thái Bình Dương, và được vinh dự trở thành hội viên sáng lập Vùng lớn nhất của Tổ chức thế giới. Trại họp bạn "Phục Hưng" năm 1959 đánh dấu giai đoạn hưng khởi này của phong trào.

Nhưng cuộc chiến tranh lại bộc phát tại miền Nam, ngày càng khốc liệt. Phong trào HĐVN cũng bị cuốn vào cơn lốc của lịch sử. Trong cuộc tổng tấn công Tết

Mậu Thân 1968, hai trường hướng đạo lừng danh bị sát hại trong cuộc biến động đẫm máu: Tr. Trần Điền, cựu Trại trường Việt Nam, lúc đó là Thượng Nghị sĩ, và Tr. Võ Thành Minh - người thổi sáo bên bờ hồ Lemman - người luôn luôn có mặt tại những khúc quanh của lịch sử.

Hai trại họp bạn toàn quốc cuối cùng phải được tổ chức trong vùng phụ cận Sài Gòn, vì tình hình an ninh: chiến cuộc mỗi ngày lan rộng và tiến gần hơn đến thủ đô miền Nam. Trong không khí ngột ngạt của chiến tranh, các đơn vị HĐVN cố gắng thích ứng với hoàn cảnh và tiếp tục phát triển từ Quảng Trị đến Cà Mau. Một tinh thần hướng đạo sắt son được rèn luyện trong suốt hai thập niên khói lửa.

Cuối cùng, mùa xuân 1975, quân đội miền Bắc tiến chiếm Sài Gòn, chấm dứt một cuộc chiến tranh gần 30 năm. Một số đồng anh chị em HĐVN theo làn sóng di tản, ra nước ngoài xây dựng một cuộc sống mới. Trong khi đó tại Sài Gòn, trụ sở Hội Hướng Đạo Việt Nam bị tịch thu, niêm phong, và HĐVN bị đặt ngoài vòng pháp luật của chính thể mới.

1975-2000: 25 năm xây dựng HĐVN tại hải ngoại. Những đơn vị hướng đạo đầu tiên được lập ra ngay tại các trại tạm trú, rồi khi các hướng đạo sinh

cùng gia đình di chuyển đến nơi định cư mới, các đơn vị và liên đoàn Hướng Đạo Việt Nam sau đó lại được thành lập tại khắp các nước có người Việt Nam tỵ nạn: Hoa Kỳ, Canada, Pháp, Đức, Anh, Bỉ, Hòa Lan, Na Uy, Úc... Trong thập niên 1980, khi phong trào vượt biên lên cao độ, các đơn vị hướng đạo lại mọc lên khắp các trại tỵ nạn Đông Nam Á: Hong Kong, Phi Luật Tân, Thái Lan, Malaysia, Indonesia, Singapore. Những đơn vị này hoạt động trong những điều kiện thật bấp bênh, nhưng những hàng rào kẽm gai không ngăn cản được nhiệt tình của tuổi trẻ. Tại các nước định cư ở châu Mỹ, châu Âu, châu Úc, không thể có những đơn vị hướng đạo nào khác hơn những đơn vị của hội hướng đạo bản xứ. Vì vậy, các đơn vị Việt Nam sinh hoạt tại các nước đều phải ghi danh với hội hướng đạo quốc gia nơi cư ngụ. Nhưng ngay từ đầu các anh chị em HĐVN đã thấy có nhu cầu kết hợp, tạo nên một mối liên lạc thường xuyên giữa các liên đoàn hướng đạo cùng chung một nguồn gốc, một truyền thống Việt Nam.

Năm 1983 tại Costa Mesa, một thị trấn nông trại của Orange County, California, một hội nghị Trường HĐVN đầu tiên tại hải ngoại quyết định thành lập "Hội Đồng Trung Ương Hướng Đạo Việt Nam" (HĐTƯ/HĐVN), một cơ quan có nhiệm vụ phối hợp, thắt chặt mối liên lạc giữa các đơn vị Việt Nam trên thế giới. Bản "Hiến chương Costa Mesa" được biểu quyết, qui định cơ cấu và tổ chức sinh hoạt của các đơn vị tự xem mình là "Hướng Đạo Việt Nam," tuy rằng ghi danh với nhiều Hội Hướng Đạo khác nhau trên thế giới. Tr. Trần Văn Khắc, người đã lập đoàn hướng đạo đầu tiên tại Hà Nội hơn nửa thế kỷ trước, nay nhận làm vị Chủ tịch đầu tiên của HĐTƯ thành lập tại hải ngoại. Lịch sử hình như tái diễn cảnh ngộ 50 năm cũ.

Năm 1985, trại họp bạn toàn thế giới đầu tiên của HĐVN, được đặt tên là trại "Thăng Tiến," được tổ chức tại Jambville, gần thành phố Paris. Trong kỳ Đại Hội Đồng nhóm họp nhân dịp đó, Bác sĩ Nguyễn Văn Thơ, vị Hội trưởng cuối cùng của Hội HĐVN trước khi giải tán vào năm 1975, nhận trách vụ Chủ tịch HĐTƯ thay Tr. Trần Văn Khắc.

Từ ngày đó đến nay, thêm 15 năm nữa trôi qua và đã có thêm 5 trại họp bạn HĐVN khác : Thăng Tiến 2 tại Toronto, Canada (1998), Thăng Tiến 3 tại San Jose, Hoa Kỳ (1990), Thăng Tiến 4 tại Le Breuil, Pháp (1993), Thăng Tiến 5 tại Sydney, Úc (1995), Thăng Tiến 6 tại Fairfax Lake, Hoa Kỳ (1998). Trong khi chờ đợi trại họp bạn Thăng Tiến 7 tại Houston, Texas, vào năm 2002.

Qua 25 năm xây dựng phong trào HĐVN tại hải ngoại - một chặng đường dài nhất trong suốt lịch sử 70 năm của HĐVN- có thể nói là một giai đoạn khó khăn nhất đã được vượt qua để xây dựng một phong trào trong những điều kiện độc đáo, chưa từng thấy trong lịch sử của phong trào hướng đạo thế giới.

Trong khi đó tại Việt Nam, vì những điều kiện chính trị, nên phong trào hướng đạo vẫn không được phép hoạt động chính thức; tuy nhiên, dù bị ngăn cấm bằng nhiều hình thức nhưng phong trào hướng đạo trong nước cũng không bao giờ bị tắt lịm. Trong khi

trong nước không có điều kiện để hoạt động công khai thì trong một phần tư thế kỷ qua, phong trào HĐVN tại hải ngoại đã bảo đảm cho tính liên tục của phong trào HĐVN qua các giai đoạn lịch sử.

HĐVN và cộng đồng thế giới

Như đã nói, phong trào HĐVN được xây dựng trong những điều kiện độc đáo: vì tuy là một tổ chức, nhưng Hội Đồng Trung Ương không có một quyền hạn hành chính nào trên các nhân sự và các đơn vị thuộc tổ chức, khác hẳn với các hội hướng đạo thông thường tại các nước. HĐVN lại là một tổ chức giáo dục có một phạm vi hoạt động rộng lớn trên nhiều lục địa, không có quyền hạn hành chính, không có thẩm quyền thu niên liêm nơi hội viên, rất dễ biến thành một tổ chức ma, hữu danh vô thực, hoặc là một nơi để xảy ra những xung đột cá nhân, tranh giành địa vị và hư danh, để nhanh đi đến chỗ tan rã. Nhưng HĐVN đã đứng vững trong 25 năm qua, xây dựng được cho mình một cơ cấu rất dân chủ và vững bền để có thể thu hút một số nhân lực tuy ở rải rác nhiều nơi nhưng có thể làm việc hữu hiệu để phục vụ cho phong trào chung, và đổi mới thành phần lãnh đạo trong trật tự và trong thuận hòa.

Chúng ta không phải tự hào quá đáng khi nhận thấy rằng số đoàn thể ở hải ngoại có một cơ cấu hoạt động điều hòa trong một thời gian dài như vậy hẳn là hiếm. Và nhất là những đoàn thể có khả năng tổ chức những cuộc họp mặt quốc tế đều đặn 3 năm một lần trên một tầm cỡ như các trại họp bạn Thăng Tiến của HĐVN từ năm 1985 đến nay lại càng hiếm hơn nữa. Hai yếu tố chính giúp chúng ta thành công chính là tinh thần hướng đạo, một tinh thần phục vụ vô vị lợi cho một lý tưởng mà chúng ta cho là đúng và soi sáng đường đi của chúng ta, và hai nữa là một truyền thống sinh hoạt dân chủ lâu đời. Hai yếu tố này giúp chúng ta vượt qua được những trở ngại vô số, dù mọi mặt trên đường đi, để xây dựng cho mình một vị trí vững vàng.

Về mặt quốc tế, chỗ đứng của Hội Đồng Trung Ương HĐVN cũng rất đặc biệt. Có người đặt câu hỏi xem HĐTƯ có được Tổ chức Hướng Đạo Thế giới công nhận hay không? Câu trả lời dứt khoát là Tổ chức Thế giới không đặt vấn đề thừa nhận hay không thừa nhận tổ chức phối hợp của phong trào HĐVN. Lý do là Tổ chức Thế giới chỉ thu nạp làm hội viên các hội hướng đạo quốc gia trong một nước, có lãnh thổ và có chính quyền. Nhưng trên thực tế, trong khi chưa có một tổ chức hướng đạo quốc gia được công nhận tại Việt Nam, Tổ chức Thế giới mặc nhiên xem HĐTƯ/HĐVN là tổ chức đại diện cho phong trào HĐVN, trong cũng như ngoài nước, và là người đối thoại với Tổ chức Thế giới trong mọi vấn đề liên quan đến phong trào HĐVN. Vị Chủ tịch Ủy ban HĐTG, tức là nhân vật hàng đầu của Tổ chức Thế giới, đến chủ tọa lễ khai mạc trại họp bạn Thăng Tiến 5 và ở lại đêm tại trại, vị Giám Đốc chấp hành Vùng Á châu - Thái Bình Dương từ Manila ./

đến tham dự các trại họp bạn Thăng Tiến 5 và 6. Năm 1998, lần đầu tiên kể từ biến cố năm 1975, một phái đoàn của HĐTU/HĐVN được đón tiếp trọng thể tại Hội nghị khoáng đại vùng châu Á - Thái Bình Dương, giữa các phái đoàn chính thức của các nước hội viên trong vùng. Chắc chắn rằng trong số hơn 150 quốc gia hội viên chính thức, không có nhiều nước được sự quan tâm đặt biệt như vậy của giới lãnh đạo cao cấp nhất của tổ chức thế giới. Chỉ là một tổ chức người Việt tỵ nạn, HĐVN đã tạo được một uy tín hiếm có trên trường quốc tế. Đó là một điều không dễ mà tranh đấu được; nhưng trong 70 năm qua, HĐVN đã chứng tỏ khả năng vươn lên trong những hoàn cảnh khó khăn.

Chiều Cuối Hạ

Vào lúc 6 giờ chiều ngày thứ Sáu 11/9/2009 tại nhà hàng Lemon Grass 1143 Story Rd., San Jose, Làng Bách Hợp Hướng Đạo Trưởng Niên đã nhóm họp trong một bữa tiệc họp mặt mang tên Chiều Cuối Hạ. Có khoảng 40 người tham dự. Đó là những người Hướng Đạo cao niên và trung niên hiện đang sinh hoạt trong phong trào HĐVN tại Hoa Kỳ, và nhóm hướng đạo thuộc làng Bách Hợp tại Bắc California. Mục đích của buổi tiệc theo lời trưởng Nguyễn Đình Tuấn, BTC: “Đề anh em họp mặt thăm nhau trong một buổi chiều cuối mùa Hạ, và cũng nhân dịp này thông báo đến anh chị HĐ về tờ báo Liên Lạc được tục bản.”

Sau khi mọi người đến đầy đủ, Trưởng Nguyễn Đình Tuấn tuyên bố khai mạc buổi tiệc. Trong số những HĐ hiện diện người ta ghi nhận có Trưởng Mai Liệu, nguyên Trại Trưởng trại trường huấn luyện HĐVN, trưởng Trần Bạch Bích, cựu Tổng Ủy viên Nữ HĐVN, và nhiều vị niên trưởng của phong trào HĐVN trước năm 1975 tại Việt Nam. Ngoài phần dạ tiệc thịnh soạn 5 món do nhà hàng Lemon Grass nấu, các quan khách còn được thưởng thức một chương trình văn nghệ “cây nhà lá vườn” thật đặc sắc do các HĐ và thân hữu đảm trách. Tiệc Chiều Cuối Hạ kéo dài đến 10 giờ đêm.

Tưởng cũng nên nhắc lại, HĐVN là một phong trào dành cho thanh thiếu niên từ 6 tuổi đến 25 tuổi, phong trào này đã có mặt tại VN từ năm 1930, và phong trào đã phát triển lớn mạnh tại miền Nam VN sau năm 1954 với hàng trăm ngàn đoàn viên được phong trào HĐ Thế Giới công nhận là thành niên vào năm 1957. HĐVN được tổ chức thành những Châu, Đạo, Liên Đoàn tùy theo nhân số đoàn sinh và có mặt tại khắp 44 tỉnh và thành phố VN trải dài từ Quảng Trị đến Cà Mau. Văn phòng trung ương của HĐVN đặt tại tòa nhà cao 5 tầng ở số 18 đường Bùi Chu, Sài Gòn. Đến năm 1975 bị cấm hoạt động, tài sản bị tịch thu, các HĐS và huynh trưởng tạm ngừng hoạt động cho mãi đến 1983 tại thành phố Costa Mesa, California Hoa Kỳ, các huynh trưởng kỳ cựu của phong trào HĐVN tập họp chung trong một tổ chức mang danh xưng Hội Đồng Trung Ương Hướng Đạo Việt nam và từ đó đến nay đã phát triển mạnh mẽ khắp các tiểu bang ở Hoa Kỳ và nhiều nước trên thế giới.

Riêng các vị huynh trưởng cao niên không còn có

điều kiện để sinh hoạt trực tiếp với các đoàn sinh đã nhóm họp lại với tên Hướng Đạo Trưởng Niên cùng sinh hoạt theo tên gọi làng, xóm...và mục đích “giữ lửa” cho phong trào, giúp đỡ các huynh trưởng trẻ trong các sinh hoạt truyền thống HĐVN trên xứ người. Tại Bắc California có Làng Bách Hợp, Xóm Oakland, Xóm Sacramento mỗi năm nhóm họp 2 lần vào các dịp lễ tết. Để ghi nhận và liên lạc với những hướng đạo còn rải rác khắp nơi, tờ báo Liên Lạc đã ra đời từ năm 1983 nhằm thắt chặt tình huynh đệ tỷ muội của các HĐVN lớn tuổi. Hôm nay tại Bắc California, Làng Bách Hợp nhận trách nhiệm thực hiện tờ Liên Lạc. Chiều Cuối Hạ là sinh hoạt đặc biệt nhằm ra mắt tờ Liên Lạc vừa được tục bản sau nhiều năm tạm đình bản.

Trưởng Nguyễn Đình Tuấn cho biết “Nội dung của tờ Liên Lạc chỉ phổ biến trong nội bộ các huynh trưởng của HĐVN nhất là Trưởng Niên, là tiếng nói của HĐTN gồm các nội dung văn hóa, xã hội, tâm tình của những người HĐVN.” Về sinh hoạt của HĐTN Làng Bách Hợp mở rộng cho tất cả những người trưởng thành, những ai quan tâm đến sinh hoạt của HĐVN đều có thể ghi danh gia nhập. Hiện nay tại Bắc Cali có khoảng 100 người ghi danh sinh hoạt với HĐTN.

Chiều Lên Bản Thượng

Sáng Chúa nhật 13/9/2009 tại khu vườn công viên Emma Farm Prusch, số 647 S. King Rd, đoàn hướng đạo Bách Việt có những sinh hoạt bận rộn chuẩn bị chào đón ngày lễ kỷ niệm Đệ Thất Chu Niên của liên đoàn. Mặc dù ngày lễ chưa đến, nhưng “công việc chuẩn bị thật cần thiết,” một vị huynh trưởng cho biết như vậy.

Lúc 9 giờ sáng, nhiều gia đình đã chờ con em của họ đến khu công viên. Những em hướng đạo lớn tuổi thanh sinh thuộc đoàn Trần Quốc Tuấn đã đem cây, gậy, gỗ, dây ...v.v. dùng kỹ thuật nút dây của hướng đạo để thắp, ráp những đoạn cây thành chiếc cổng trại cao 12 ft, và chiếc cầu tre dài 30 ft để bắt qua con rạch nhỏ. Trong khi đó, các em nữ hướng đạo, thuộc đoàn thiếu nữ Nhị Trưng chuẩn bị thay đổi y phục cho phần tập múa vũ khúc “Đường lên bản thượng”.

Những sinh hoạt của các thanh thiếu niên tít tít đan xen vào nhau với những tiếng hát phát ra từ chiếc máy hát nhỏ làm cho không khí chợt bừng lên rộn ràng.

Trong khi những anh chị lớn của các đoàn thiếu và thanh sinh bận rộn trong các công tác chuẩn bị, thì các em nhỏ ở tuổi Ấu quây quần bên những anh chị huynh trưởng tập hát và tham dự vào các trò chơi dành cho lứa tuổi ấu sinh. Trong khi đó thì các bậc phụ huynh đứng tùm nãm tùm ba vừa nhìn xem con em của họ thực tập các kỹ thuật hướng đạo, họ vừa trò chuyện vui vẻ.

Khoảng 6 em thiếu nữ trong y phục miền sơn cước, vai mang gùi nhảy múa nhịp nhàng theo điệu nhạc của bài hát Chiều Lên Bản Thượng, các anh chị huynh trưởng cùng một vài vị phụ huynh chăm chú theo dõi và chỉ dẫn những động tác. Những công việc tập múa, làm cầu, ráp cổng...v.v. được thực hiện mỗi tuần một ít, trước là ôn luyện các kỹ năng thắt nút dây, vừa chỉ dạy cho những đoàn sinh mới. Các huynh trưởng nhân đó có thể nhìn thấy những điều còn thiếu sót của đoàn sinh kịp thời bổ khuyết và hướng dẫn.

Được biết hiện nay có khoảng trên dưới 1,000 đoàn sinh hướng đạo đang sinh hoạt trong 12 liên đoàn hướng đạo người Mỹ gốc Việt. Liên đoàn Bách Việt được thành lập vào năm 2002, ghi danh với hướng đạo bản địa và kết hợp với nền văn hóa Việt Nam trong các sinh hoạt hướng đạo. Đoàn Bách Việt rất chú trọng đến các sinh hoạt văn hóa Việt Nam, chỉ dẫn cho các đoàn sinh những nét đẹp của văn hóa Việt, dùng Việt ngữ trong sinh hoạt, tham gia các sinh hoạt trong cộng đồng Việt Nam. Mỗi năm liên đoàn này đều làm lễ kỷ niệm ngày thành lập đoàn dưới nhiều hình thức khác nhau được lồng trong một sinh hoạt kéo dài 2 ngày 1 đêm tại một khu đất trại trong vùng. Nhiều biểu tượng văn hóa Việt, trò chơi cổ truyền, hình ảnh làng quê, những ngày hội làng...v.v. được trình diễn lại như là một nhắc nhở cho các đoàn sinh về nguồn gốc của các em. Tất cả những sinh hoạt này được huynh trưởng và đoàn sinh phối hợp với sự yểm trợ tích cực của các bậc cha mẹ, ông bà cùng thực hiện. Ngày Đệ Thất Chu Niên của liên đoàn Bách Việt được tổ chức vào ngày thứ Bảy và Chúa Nhật 26 và 27/9/2009 tại Ed Levin County Park 3100 Calaveras Rd., Milpitas Ca 95035. Ban Tổ Chức cho biết ngày lễ được mở rộng cho mọi người đến thăm viếng.

Tổng kết trại họp bạn Thăng Tiến 9

LÚC 5 giờ chiều Chúa Nhật 13/9/2009 tại Milpitas Community Center, hơn 300 người gồm các huynh trưởng và phụ huynh giúp thực hiện trại Thăng Tiến 9 đã nhóm họp trong một bữa ăn tối để tổng kết trại TT9 đã được tổ chức vào ngày 11/7/2009 vừa qua tại Lorenzo County Park, King City. Hiện diện trong tiệc mừng có tất cả các huynh trưởng 12 liên đoàn hướng đạo thực hiện trại. Ông Jason Stein, Santa Clara Council Scout Executive, Phú Trần Field Director, Trưởng Mai Liệu, Trưởng Trần Bạch Bích, trưởng Võ Thành Nhân.

Mở đầu buổi tiệc, trưởng Trần Hoàng Thân, Tổng Thư Ký Hội Đồng Trung Ương HĐVN (HĐTU) ngỏ lời chào mừng và cho biết lý do cuộc họp mặt. Sau đó trưởng Võ Thành Nhân, đến từ Washington DC, là Chủ tịch HĐTU trình bày những thành quả gặt hái được trong kỳ trại vừa qua. Trưởng Võ Thành Nhân hết lời ca ngợi BTC trại TT9 đã tổ chức thành công kỳ trại 7 ngày tập họp được gần 3,000 trại sinh đến từ các châu lục khắp thế giới. Trưởng Võ Thành Nhân ghi nhận rằng sự thành công của trại TT9 là do sự thống nhất ý chí, là sự đoàn kết của tất cả các liên đoàn trong BTC, tất cả đã vì lý tưởng của hướng đạo để cùng chung lo cho trại. Trưởng Trần Anh Kiệt, Trại Trưởng TT9, trình bày và tổng kết những thành quả trong kỳ trại họp bạn vừa qua. Trưởng Kiệt cho biết đây là lần đầu tiên trong suốt 9 lần trại Thăng Tiến đã tập họp và phục vụ cho gần 3,000 trại sinh với những trò chơi, và ứng dụng những kỹ thuật mới cho trại. Ông hứa sẽ đem tất cả những kinh nghiệm này trao lại cho BTC trại họp bạn lần thứ 10 vào năm 2014. Trưởng Trần Văn Long, chủ tịch Hội Đồng HĐVN tại Santa Clara, cũng có lời chào mừng sự thành công của trại. Ông Jason Stein, Santa Clara Scout Executive, đại diện HĐHK có lời chào mừng sự thành công của trại, một trại của những người HDS gốc Việt, ông cho biết HĐ Hoa Kỳ và đặc biệt là HĐHK tại Santa Clara rất vui đã được đóng góp một phần và bảo trợ cho kỳ trại.

Sau cùng trưởng Phú Trần thay mặt các tổ chức HĐ người Việt trao tặng Trưởng Trần Anh Kiệt tặng vật “Golden Boy” làm kỷ niệm.

Phần văn nghệ xổ số tiếp nối cho bữa tiệc họp mặt thêm phần sống động. HDS Daniel Hoàng, thuộc LĐ Bách Việt, mở màn cho phần văn với nhạc phẩm Dừng Bước Giang Hồ. Buổi tiệc mừng kéo dài đến gần 10 giờ đêm.

Trưởng Cáo Đỏ Mặt lìa rừng

Năm 2004 Hội Đồng Trung Ương HĐVN đã quyết định trao tặng Huân Chương Bắc Đẩu cho trường Trần Minh Thường để ghi nhận sự đóng góp lớn lao của Trường.

Trong những ngày cuối đời, tuy sức khỏe yếu nhiều trường vẫn lạc quan tự hào đã có một cuộc sống vô biên với Nguồn Thật. Di chúc trường ghi rõ: Tang lễ phải làm theo nghi thức Hường Đạo, với đầy đủ đồng phục, phù hiệu, khăn quàng, gậy lên đường...

Được tin trường chấm dứt cuộc chơi, nhiều trường Hường Đạo khắp nơi kể cả những vùng xa xôi như Montreal, Toronto.. đã cùng về làm nghi thức “Đặt Dấu Nghĩ”, tiễn đưa Trường Cáo Đồ Mặt lia rừng.

Xin dành một phút yên lặng tưởng niệm người huynh trường gương mẫu, xuất sắc của phong trào.

Sắp Sẵn
Tường trình từ Ottawa

Hường Đạo Sinh VN Tham Dự Rose Parade 2010, Mừng 100 Năm Hường Đạo Hoa Kỳ

Hường Đạo Việt Nam vừa mất đi một huynh trường lão thành. Trường Trần Minh Thường (Cáo đồ mặt) đã lia rừng lúc 7 giờ sáng thứ năm 27 tháng 8 năm 2009 tại Ottawa Canada, thọ 89 tuổi.

Gia nhập Tráng đoàn Đại La Hà Nội năm 1936 sinh hoạt với huynh trường Trần Văn Tuyên, giữ chức toán trưởng, trường Thường luôn sống và sinh hoạt trong tinh thần Tráng Sinh Lên Đường, thực hành nghiêm túc Quy Ước Tu Thân của ngành Tráng.

Thời gian sau trường vào sống ở Đà Lạt. Cùng trường Trần Văn Khắc và nhiều trường khác tiếp tục phát triển trại trường Tùng Nguyên, trùng tu Minh Nghĩa Đường và những cơ sở vật chất khác, biến Tùng Nguyên thành trại trường quốc gia đáp ứng nhu cầu huấn luyện trường các ngành, các cấp cho cả hai phong trào Nam và Nữ Hường Đạo Việt Nam.

Sau biến cố 75, trường và gia đình định cư ở Ottawa Canada. Ngoài các sinh hoạt cộng đồng, văn hóa, xã hội, cao niên... trường là một trong những nhân tố chính thành lập Liên đoàn Hoa Lư, tổ chức nhiều cuộc họp bạn, cắm trại.. mà cao điểm là Trại họp bạn toàn quốc tại Ottawa.

Trường tham gia hầu hết các trại Họp Bạn Quốc Gia ở VN trước 75 cũng như các trại Họp Bạn Thế Giới HĐVN Thăng Tiến ở Everton Canada, Le Breuil Pháp, Gleenfield Úc, FairFax Hoa Kỳ

Hàng chục năm dài, trường là trụ cột giúp trường Nguyễn Trung Thoại thực hiện tờ Liên Lạc, tiếng nói của Phong Trào Hường Đạo Trường Niên. Trường làm việc không kể ngày đêm. Thời tiết mùa đông Canada buốt giá, tuyết đổ ngập đường, một thân một mình đánh máy bài vở, trình bày, đưa đi in ấn, phân phối.

Pasadena, CA (VB)-- Có nhiều Hường Đạo Sinh Việt Nam tham dự cuộc Diễn Hành Hoa Hồng vào ngày đầu năm 2010 tại Pasadena, Nam California, một sự kiện hàng năm vẫn được hàng chục triệu người theo dõi qua truyền hình.

Cũng là dịp để mừng Hội Hường Đạo Hoa Kỳ tròn 100 tuổi, “đánh dấu bước ngoặt lịch sử này, Hội Hường Đạo Hoa Kỳ (Boy Scouts of America, viết tắt BSA) có một xe hoa và một đoàn diễu hành trong kỳ Diễn Hành Rose Parade. Các Liên Đoàn Hường Đạo VN sinh hoạt tại Hoa Kỳ đều chính thức trực thuộc BSA và Girl Scouts of The United States (GSUSA). Trong phái đoàn diễu hành của BSA kỳ này sẽ có 4 Hường Đạo Sinh VN được chọn để tham dự. Bốn em này đều là Eagle Scouts.”

Việt Báo đã phỏng vấn chị Lê Kim Anh, một huynh trưởng thuộc Liên Đoàn Hường Việt, và được cho biết rằng con trai của chị Lê Kim Anh là em Neil Bảo Trần là một trong 4 Hường Đạo Sinh Việt Nam được chọn để diễu hành với đoàn BSA trong Diễn Hành Hoa Hồng. Chị cho biết là chiều

Thứ Tư cả gia đình chị cùng em Neil Bảo Trần lên Pasadena để trang hoàng xe hoa cho BSA.

Chị Lê Kim Anh cũng chia sẻ hình ảnh của em Neil Bảo Trần. Và đặc biệt là bản văn song ngữ do em Neil Bảo Trần viết, nhan đề Anh Ngữ là "Why I wish to participate in the 100th Anniversary of Boys Scouts in America Celebration" -- bản Việt ngữ có nhan đề "Lý Do Tại Sao Tôi Muốn Đi Tham Gia Diễn Hành Để Chào Mừng 100 Năm Thành Lập Hướng Đạo Hoa Kỳ."

Neil Trần Duy Bảo gia nhập Hướng Đạo tháng 4 năm 2003, với Liên Đoàn Hùng Vương, thành phố Westminster, CA và sau đó là Liên Đoàn Hướng Việt, Irvine, CA tháng 3 năm 2005. Sau 6 năm sinh hoạt HD, Bảo vừa nhận được bằng Eagle tháng 7 năm 2009.

Hiện giờ Bảo đang là Sinh Viên năm thứ 1 (Freshman) của University of California, Riverside và chuyên về ngành Environmental Engineering (Kỹ sư Môi Trường). Bảo là một học sinh khá của trường với số điểm trung bình GPA là 3.41, được nằm trong bảng danh dự (Principal Honor List) năm 2005, 2007 và 2008.

Bảo là một Đại Đen (Black Belted Taekwondo) và là level 5 pianist. Bảo là 1 thành viên của ban orchestra của trường với nhạc cụ clarinet.

Bảo rất thích sinh hoạt ngoài trời và chơi rất nhiều môn thể thao, trong đó môn sở trường là basketball và football.

Bảo sinh 26 tháng 7 năm 1991 tại Fountain Valley, California, là con của Ông Trần Duy Nghiêm và Bà Lê Thị Kim Anh. Cha và Mẹ đều là thuyền nhân tị nạn CS đến Mỹ năm 1981. Cha Mẹ tốt nghiệp Đại Học tại Mỹ. Chả là Mechanical Engineer và Mẹ là Chemical Engineer. Bảo có hai em gái Phương Anh, 16 tuổi và Trâm Anh, 14 tuổi. Hai em gái đang học tại Diamond Bar High School và đều là Nữ HDS của LD Hương Việt, Irvine, CA.

SINH HOẠT CUỐI NĂM CỦA ĐƠN VỊ HƯỚNG ĐẠO SACRAMENTO

Tìm Hiểu HD Trưởng Niên

LTS: Trong LL số 61 có bài viết của Trưởng Mai Liệu về Hướng Đạo Trưởng Niên (HDTN), có đề cập đến 1 số ý kiến về sự hình thành HDTN. Trong số này LL đăng tải bài viết của Trưởng Tôn Thất Hy về vấn đề này.

Kính gửi Trưởng Mai Liệu,
Tiên Chi Hướng Đạo Trưởng Niên Việt Nam

Đã lâu lắm, mới thấy Trưởng viết cho tờ Liên Lạc, và quả thật đáng phàn nàn khi hai Trưởng Nguyễn Đức Lập và Trần Xuân Đức đã quên bằng đỉnh Thái Sơn Bắc Đầu của Phong Trào, đem gánh nặng đặt vào vai em, buộc em phải khổ công sưu tầm các tài liệu trên trang nhà của Tổ chức ISGF và những bài do hai Trưởng Trần Văn Thao, Nguyễn Trung Thoại lưu lại trên tờ Liên Lạc, để trình bày sự hình thành của tổ chức Hướng Đạo Trưởng Niên từ quốc nội ra hải ngoại. Ước mong rằng những điều trình bày sau đây sẽ giải toả được những gì Trưởng thắc mắc:

1,2,3,4,5) Về lịch sử Tổ chức Thân Hữu Nam Nữ cựu Hướng Đạo Quốc Tế (*The International Fellowship of Former Scouts and Guides*) viết tắt là IFOFSAG, Trưởng đã cho biết thêm nhiều chi tiết mới lạ vô cùng thích thú. Trong tập tài liệu dày 24 trang của The International Fellowship of Former Scouts and Guides (*IFOFDAG*) em hiện có, cũng chỉ viết những gì đã xảy ra từ 1946 trở về sau. Hơn nữa, nó quá dài, nên em chỉ lấy phần tóm lược lịch sử trên trang nhà www.ISGF.org để viết mà thôi. Còn các danh xưng như Nam và Nữ HDS cũ, hay cựu HDS, HDS trưởng thành = HD Trưởng niên v.v...em thiết nghĩ một giáo sư ngữ học như Trưởng, định nghĩa chắc phải đúng, chỉ tiếc một điều là trong năm 1990, với vai trò Ủy Viên Huấn Luyện trong HDTU, Trưởng đã không đề nghị Bác sĩ Chủ Tịch Nguyễn Văn Thơ, dùng một danh từ thích hợp hơn khi đề cử Tr. Lê Văn Ba làm Ủy Viên Liên Lạc Cựu Hướng Đạo. Khi viết bài, em chỉ dùng những danh xưng do HDTU đã phổ biến, chứ không dám tự tiện sửa đổi theo ý mình.

Về câu: "**Hướng Đạo một ngày Hướng Đạo suốt đời**" em thấy gọi là châm ngôn hay phương châm đều được cả. Theo định nghĩa trong sách "Đại Từ Điển tiếng Việt": **Châm ngôn dt** là câu nói lưu truyền có tác dụng hướng dẫn về đạo đức, lối sống: *nhiều câu châm ngôn có giá trị. Phương châm dt* phương hướng và mục tiêu phân đấu và hành động: *phương châm học tập đứng đắn*. Em đề nghị không cần phải tranh cãi về danh từ này.

7) Vì viết theo tài liệu trên trang nhà của tổ chức ISGF, em đã tạm dịch từ Central Branch ISGF (AISG Branche Centrale) là "Chi nhánh Trung Ương", thật ra phải viết là Cơ quan Trung Ương ISGF mới đúng. Trưởng cho biết là cơ quan đầu não ISGF. Xin cảm ơn Trưởng.

8) Lúc còn sinh tiền, Trưởng Trần Văn Thao đã cho em biết, Liên Toán cựu Hướng Đạo gồm nhiều nơi như các

Tr. Trần Văn Khắc, Lê Xuân Thương, Phan Như Ngân, tại Đalat, Tr. Bác sĩ Phạm Biểu Tâm, Phan Kim Phụng, Mai Xuân Tý, Trần Văn Đức, tại Saigon, Tr. Bùi Nguon Khánh, Lê Hữu Khải tại Huế v.v... Trường ở ngay tại Saigon, gần gũi với Tr. Thao, chắc biết nhiều hơn em. Nhưng em tin tưởng rằng Tr. Thao là cựu đoàn Trưởng của Trường, vào lúc tuổi già xế bóng, còn gắn bó với phong trào, còn đào ký ức viết lịch sử, có lợi lộc gì đâu mà phải phịa ra câu chuyện đó.

8-9-10 Những thắc mắc Trường nêu ra trong mấy câu hỏi này em đều viết theo tài liệu của Tr. Trần Văn Thao đăng trên tờ Liên Lạc tháng giêng 1989. Tiếc rằng lúc Tr. Thao còn tại thế, Trường đã không đặt vấn đề và đính chính ngay vào lúc đó. Nay, Tr. Thao đã ra người thiên cổ, Tr. Thoại (Tổng Thư Ký BTW/HĐTU) người soạn thảo văn thư, và Tr. Nguyễn Văn Thơ, người ký văn thư, cũng không còn nữa, làm sao có thể tìm hiểu hư thật như thế nào?

Trường cho biết tại THB Thăng Tiến 3 Trường đã đề nghị bỏ danh xưng Cựu HĐ thay thế bằng HĐ Trường Niên nhưng tại sao Tr. Nguyễn Văn Thơ, Chủ Tịch HĐTU vẫn đề cử Tr. Lê Văn Ba làm Ủy Viên Liên Lạc Cựu Hướng Đạo mà không phải là Ủy Viên Liên Lạc Hướng Đạo Trường Niên?

11, 12, 13) Trường nói chỉ có các cụ già hưởng ứng tờ Liên Lạc. Việc này em hoàn toàn không biết, nhưng lúc ấy em chưa đến tuổi làm cụ già, em vẫn ủng hộ tờ Liên Lạc do Tam Ca phụ trách. Và dù có đi trại, em cũng không tham dự cuộc họp bỏ túi về cựu Hướng Đạo tại THB Thăng Tiến 3. Trong kỳ THB Thăng Tiến 4 ở Pháp, Tr. Vĩnh Đào cũng đề cử Tr. Nguyễn Trung Thoại làm Ủy Viên Cựu Trường và Cựu Hướng Đạo. Em chỉ viết theo tin tức của Trường Thoại phổ biến trên tờ Liên Lạc mà thôi.

14/ Em xin phép không đồng ý với Trường về câu: *Trên thực tế, Tiên chỉ là một tước vị, (=bù nhìn), còn chức vị (=thực quyền) nằm trong tay Tr. Thoại (đúng như chế độ "vua Lê chúa Trịnh ngày xưa)*. Theo em, Tiên chỉ là vai trò danh dự nhất của HĐTrN, và Văn phòng trường cũng chỉ là một vai trò danh dự mà thôi. Cả hai đều "ăn cơm nhà vác ngà voi". Chẳng ai có quyền lợi hay quyền hành gì hết. Hướng Đạo chỉ là một Phong Trào Giáo Dục trẻ em gồm những người tự nguyện, vào Hướng Đạo trước hết là để được vui, có cơ hội để phục vụ, làm Văn phòng Trường thì nhiệm vụ nặng nề hơn, có trách nhiệm làm sao để kết hợp anh chị em và làm cho HĐTrN mỗi ngày một thêm mạnh. Còn Tiên chỉ thì giữ vai trò tinh thần, nếu mỗi tam cá nguyệt chịu khó viết bài gửi Liên Lạc hướng dẫn anh chị em về các phương diện kỹ thuật, luân lý, đờ o đờ c, thì vai trò của mình trở nên quan trọng và được toàn thể ACE quý mến. Nếu chỉ thụ động, ngồi chơi xơi nước, thì chẳng có ai biết đến và nghĩ về mình.

15/ Một đoàn thể thành công, phải thống nhất tổ chức và danh xưng. Hướng Đạo là một cơ sở dân chủ, mọi người đều phải tôn trọng luật "thiểu số phục tùng đa số" Khi danh xưng Làng Xóm đã bàn thảo rộng rãi và được đa số anh chị em quyết định tại Hội nghị Thăng Tiến 6 rồi, thì mình phải chấp nhận và tuân theo dù không đồng ý. Nếu bất chấp quyền lợi chung, tự ý làm theo ý mình, là thiếu trung hậu với Phong Trào, không xứng đáng là người huynh trưởng Hướng Đạo chân chính. Em vẫn nhớ mãi câu nói của Tr. Trần Điền: "Lắm lúc phải cắn răng lại mà chịu đựng cho mọi sự được

vuông tròn".

16) Theo quyết định của hội nghị Trường Niên tại Thăng Tiến 7, từ 3 người trở lên có thể thành lập Làng, nên danh xưng Xóm không thấy cần thiết nữa. Nếu Làng chỉ có 3 người chắc chẳng có ai muốn làm tiên chỉ.

17) Đúng như Trường nói, danh xưng Phong Trào HĐTrN là do Tr. Nghiêm Văn Thạch đặt ra. Có một thời gian trên tờ Liên Lạc xưng là "Hội Hướng Đạo Trường Niên."

18) Ông Eduardo Missoni, (không phải là Ed Missori) cựu Tổng Thư Ký VP/HĐTG là một y khoa Bác sĩ chứ không phải tiến sĩ như Trường đã viết. Theo tiểu sử của Ông được đăng trên Tập San Asia-Pacific Scouting số ra tháng April 2004, có đoạn ghi rằng: "Dr Missoni, 49, a medical Doctor and has spent most of his career in international cooperation and development..." Ông ta đã mời Tr. Mario Sica, tác giả sách "Footstep of the Founder", cựu Ủy Viên Quốc Tế Hội HĐ Ý và là cựu đại sứ Ý tại Hà Nội, làm cố vấn (giống như Tr. Vĩnh Đào cố vấn của Tiến sĩ Moreillon). Năm 2002, đã nhẹ dạ nghe lời cố vấn của mình, cử người tiếp xúc với đại diện chánh quyền CS Hà Nội tại trụ sở Liên Hiệp Quốc ở Geneve để thảo luận về việc tái lập hội HĐVN bên nhà, nhưng thất bại.

19/ Em xin phép không đồng ý về nhận xét của Trường Tiên chỉ khi nói: "Ban Giám Sát được mệnh danh cho oai vệ nhưng hầu như vô quyền đối với tân VPT Nguyễn Thanh Huy." Em xin chứng minh vài việc làm của Ban Giám Sát:

Khi được biết Tr. Nguyễn Thanh Huy lấy cớ để làm thủ tục xin chính quyền công nhận VPHĐTTrN là tổ chức bất vụ lợi để mượn Tr. Trần Tiến San 1400 USD, chính em đã tìm gặp Tr. Huy để hỏi các chi tiết nội vụ, và sau khi thấy Tr. Huy không chứng minh được công việc làm của mình, em đã buộc Tr. Huy hoàn trả lại cho Tr. San số tiền nói trên. Và khi được biết Tr. Huy không chịu làm việc, lại hỏi mượn anh em HĐ Trường niên trên Bắc California 1000USD, nói là để tổ chức ca nhạc gây quỹ cho HĐTrN nhưng đã tiêu xài hết không trả, chính em đã đích thân tiến hành thủ tục điều tra về việc này và các hành vi bê bối khác để đưa ra xét xử trước Ban Giám Sát, nhưng vì Tr. Huy đã viện lý do bị bệnh để xin rút lui và hứa sẽ trả 1000 USD đã mượn với sự đồng ý của Tr. Tuấn, nên em mới xếp lại hồ sơ nội vụ mà thôi. Khi Tr. Nguyễn Thanh Huy xin rút lui và bàn giao công việc cho Tr. Nguyễn Tiến Minh, cũng phải chờ ý kiến chấp thuận của Ban Giám sát. Trong lễ bàn giao Văn phòng trường, cũng có sự hiện diện của Tr. Trần Tiến San, Trưởng Ban Giám Sát chứng kiến.

20) Muốn Tổ chức HĐTrN lớn mạnh và hữu hiệu, cần phải có những thành phần trẻ tuổi đầy tài năng đức độ đứng ra gánh vác công việc, nhưng quan trọng nhất là cần được sự giúp đỡ thường xuyên về tinh thần và đường lối của các Trường cao niên, đã có nhiều kinh nghiệm về đời và Hướng Đạo, nếu chúng ta chỉ đứng ngoài nhìn mà không chịu xắn tay áo vào giúp, thì Hướng Đạo Trường Niên rất khó thành công.

Tôn Thất Hy,
Cố vấn HĐTrN.

MÃ THƯ

Walnut Creek, CA

Tr. Trung Nguyễn-

Thư em viết cho anh có câu “Bài viết rất hay, hình màu in rất đẹp, người đọc cảm thấy rất phấn khởi vì Liên Lạc thật sự đã sống lại...” Đọc đến đoạn này em biết anh có cảm giác thế nào không? Trời ơi nó phê để sợ. Nó sung sướng tuyệt vời. Có người nào làm báo được độc giả khen mà không không sung sướng đâu, em chỉ coi? Cảm ơn em nhiều. Nhưng em à, anh được sung sướng bao nhiêu thì anh càng mắc cỡ bấy nhiêu. Biết sao không? Ngày còn anh Thoại giữ tờ báo, độc giả khắp nơi nhận được báo đều đều, đúng ngày tháng. Mặc dầu anh cũng làm một năm 4 số, nhưng số báo ra không đúng ngày. Anh mắc cỡ là vậy. Anh sẽ ráng cố gắng để làm vui lòng mọi người, mọi độc giả thân thương của Liên Lạc. Anh sẽ cố gắng giữ cho tờ báo phát hành đều đều để khỏi phụ lòng người tiền nhiệm và các trưởng đã bỏ công gây dựng và chăm sóc nó.

Nghe em nói “Dạo này, sức khỏe của má em không được khá lắm, hay bị chóng mặt và nhức đầu” Anh lo lắm. Người già là như vậy đó. Thời gian mà em. Có gì tồn tại vĩnh viễn với thời gian? Anh cầu xin cho sức khỏe chị Thoại được an khang. Nhớ chăm sóc và lo lắng cho má em nhé.

Anh cảm ơn lòng tốt của em về việc ngỏ ý muốn phụ với Liên Lạc. Anh sẽ tìm cách “giao việc” cho em. Số Tết Canh Dần đang chuẩn bị. Em có thể tìm kiếm bài vở Xuân được không? Số LL 63 Xuân Canh Dần 100 trang, bìa màu, hy vọng sẽ là món quà Xuân có ý nghĩa gửi đến mọi nhà.

Đã nhận được củi lửa cho LL. Xin nhận nơi đây lời cảm ơn chân thành của anh.

Tr. Nguyễn tâm Tú. NJ

Trưởng viết: Thân gửi : Tr. Lê Bình Báo Liên lạc: Tiếng nói Hương Đạo Trưởng niên

Rất vui mừng khi nhận được báo Liên Lạc. Một thời gian khá dài vắng báo LL. Nay có cơ hội đọc lại rất là vui
1/Về phần tôi: Khi còn ở Việt Nam (Huế) khoảng 1957-1960: sinh hoạt thiếu Đỉnh bộ Lĩnh, Kha Đỉnh bộ Lĩnh. Tráng Trường Sơn thì một thời gian rất ngắn. Qua Mỹ 1993, ở tại Tiểu bang New Jersey, vợ và 5 con. Theo diện HO/21. Có tham dự trại Thăng Tiến VI tại Washington

2/ Trong vùng tôi cư ngụ, có Trưởng Nguyễn văn Thư, e-mail Ngt121_thu@yahoo.com, có hai trưởng Chiêu Vũ, Hương Nguyễn, e-mail:charliev@devatool.com

3/Tôi gửi check \$20.00 góp củi-giữ dây liên lạc (nói thêm chút xíu , tôi năm nay 75 tuổi)

Thân ái, bắt tay trái tr.

Hẹn thư sau

Nguyễn tâm Tú

Tr. Nguyễn Tâm Tú thân mến,

Nếu mục Mã Thư này còn Trưởng Nguyễn Trung Thoại thì anh Thoại sẽ viết như ri nè “Răng mà anh Tú đi mô lâu dữ rứa, bữa nay mới nhận được thư hê!” Nhưng anh Tú ơi, Tr. Thoại của em đã đi theo làm đội sinh của cụ BP lâu rồi, em giữ mục này mà em thì không tài giỏi bằng anh Thoại cho nên em chẳng biết mần răng. Em thì viết như vậy. Mèn đết ơi! Sao anh đi đâu mà giờ này mới dziết thư. Hình như em có gặp anh một lần thì phải. Tại dzi trong sổ tay của em có nét chữ và địa chỉ do chính tay anh viết. Lóng rày sức khỏe anh thế nào? Phần em đau bình luôn. Tuổi thì chưa bao lăm hơi mà sức phẻ thì riu rạo quá chừng. Mỗi khi trái gió trở trời...xương cốt nó mỗi như anh à. Nhận được thư và củi lửa giúp LL, ấm lòng ghê. Chúc anh vui mạnh, ráng giữ gìn sức khỏe nghen anh. À! Mà quên cái này. Nghe người ta chỉ cho một cách tập thể dục khoẻ ru anh à. Mỗi ngày chịu khó dậy thiệt sớm, ra đứng nơi thoáng mát, hoặc ngồi cũng được, rồi chú tâm, để cho lòng thanh thản, thờ ra hít vô nhẹ nhàng đều đặn. Nhưng quan trọng hơn hết thấy là mỗi khi hít vô thờ ra thì mình phải chú tâm biết mình đang hít vô thờ ra...đại ý là như vậy, làm chừng mười phút thì nghỉ. Khỏe lắm, mà nhẹ nhàng nữa anh à. TABTT

Tr. Nguyễn Thanh Viêm. Chisholm, Australia

“Đồng hội, đồng thuyền, đồng lý tưởng
Hợp tình, hợp cảnh, hợp đường đi”

Trưởng Viêm thân mến,

Hai câu thơ đã nói lên được mục đích của chúng ta rồi. Hương đạo mà anh! Đọc đến đoạn “Với tuổi 90 chúng tôi còn vui mạnh, tinh thần minh mẫn, sinh hoạt Xóm Bách Hợp Tùng Nguyên ở Sydney đều đều mỗi lần Xóm Bách Hợp Tùng Nguyên họp trong dịp sinh hoạt Xóm, đám cưới, chúc thọ...” thấy tuổi của Tr. em giật mình. Mèn ơi, với số

tuổi như vậy mà nét chữ của Tr. còn cứng cáp và bay bướm lắm. Vừa đẹp vừa rõ ràng. Tr. còn đi đây đi đó họp mặt cùng bạn bè thì thật đáng mừng. Cầu xin trường vẫn an Khang và sống vui cùng anh em. Gia đình của Tr. đúng là gia đình gương mẫu cho anh chị em trẻ noi gương. Em chúc mừng gia đình của Tr. Ở Làng Bách Hợp Bắc California cũng có Tr. Mai Liệu 92 tuổi rồi, cũng còn khỏe mạnh và gia đình con cái đề huề sống gần gũi với nhau. Đó cũng là một gia đình HĐ gương mẫu. Chúng em, những người đi sau quyết sẽ noi gương quý trường cao niên sống một cuộc sống xứng đáng là HDS.

Tr. tặng em bài thơ xin ghi lại đây để mọi người cùng thường lãm

“Trường rằng Liên Lạc đứt đường dây
Nhưng lại hân hoan sáng hôm nay
Nhận được phong bì địa chỉ mới
Mở xem Liên Lạc thật vui thay!
Ngựa hay có sức chạy đường trường
(Trường đồ tri mã lực)
Sau Chiu Khó, Siêng Năng nắm cương
Tiếp tục hành trình đầy nhiệt huyết
Chân thành mến chúc trường hanh thông.”
Mong được đón nhận bài vở và sự yểm trợ cho Liên Lạc trường tồn.

Tr. Hải Lý, CA

Đã nhận đủ củi lửa. Thân chúc quý trường và gia quyến năm mới An Khang Thịnh Vượng. Liên Lạc có sức chạy đường dài cũng nhờ ở những mối dây thân ái của quý trường khắp nơi. TABTT

Tr. Lê Văn Lệ, Australia

Thân gửi Tr. Lê Văn Lệ. Vẫn nhận được tin thư từ quý Tr. Úc Châu. Đặc biệt với Tr. Lệ đối với Liên Lạc có sự liên hệ gần gũi vì nhận được thư tín thường xuyên vừa qua Email và AirMail. Xóm Tùng Nguyên, và quý Tr. Úc Châu lúc nào cũng yểm trợ Liên Lạc đều bằng vật chất và tinh thần. Sẽ gửi Tr. thêm số 61 theo yêu cầu để Tr. phổ biến đến những trường và thân hữu nào chưa có dịp nối mối dây cùng Liên Lạc.

Đã nhận được danh sách các Tr. yểm trợ LL. Sẽ cho vào danh sách đọc giả và gửi báo.

Thân mến chúc Tr. Và bửu quyến An Khang, Thịnh Vượng. TABTTT

Tr Tuấn Việt, WA

Đã nhận được bài thơ của Tr. gửi. Bài Mùơi Thương thiết là hay và có ý nghĩa. Số này không có người đánh máy nên bài thơ chưa phổ biến được. Sẽ đi vào số Xuân Canh Dần. Xin ghi lại vài câu

“Một thương Hường đạo là người
Biết trọng Danh dự để đời tin ta
Hai thương Trung tín thiết tha
Với người cộng sự, mẹ cha, thân tình...”

Mong nhận được những yểm trợ từ Tr. Và các trường niên vùng WA.

Tr. Hoàng Hội, VIC Australia

Đã nhận thư và củi lửa. Đọc thư Tr., người đàn anh cao niên 90, lòng em xúc động bồi hồi. Anh Hội ơi! Anh viết “Cầm tờ LL trong tay vừa mừng vừa nhớ người tiền nhiệm-Tr. Nguyễn Trung Thoại, mới đó mà Tr. Ngựa Chiu Khó đã vĩnh viễn ra đi đã bốn năm rồi...” buồn phải không anh? Thời gian đâu có ngoại lệ cho ai đâu! Ở Úc Châu có nhiều Trường cao niên. Trong số thư nhận vừa qua, ít nhất cũng có 4 trường ở lứa tuổi “Bách Tuế”. Như vậy đáng mừng. Các anh còn khỏe còn viết thư được, còn đọc được LL là điều đáng mừng. Nhắc đến anh Thoại, em mới thấy mình thật đáng trách. Ngày anh Thoại còn sanh thời, anh và “bè trên” hay đi đây đi đó, trại TT nào cũng có mặt. Còn em, người kế tục sự nghiệp của anh Thoại thì không có thì giờ để đi thăm các nơi. Có đi thăm thì mối dây Liên Lạc mới giữ vững được. Hy vọng vào mùa Giáng Sinh năm nay (tức mùa Hè của anh) em sẽ có dịp đến Sydney một chuyến. Tính thì vậy, nhưng biết có được không? Thôi thì gắng sức.

Chúc anh và gia đình năm mới bình an, vui vẻ. Cảm ơn lời chúc của anh. Em cũng mong “ Ô temps, suspends tonvol! Et vous, heures propices. Suspendez Votre corors!”

Tr. Tôn Thất Hy, CA

Em đã nhận được củi lửa. Đã đi hai bài viết của anh trong số này. Trong bài thành lập Đạo Gia Lai, có một chi tiết đã được BBT bỏ túc. Xin anh đọc lại và nếu có sai sót xin anh cho biết. BBT có gửi thư riêng cho anh nghị định của có TT Diệm về “Hoàng Triều Cương Thổ”. Em cũng muốn đi bài Lửa Dặm Đường của Tr. Nguyễn Đ Chánh, nhưng việc chuyển đổi sang Việt ngữ có trở ngại về kỹ thuật. Sẽ cố gắng đánh máy lại cho vào LL số Canh Dần. Đã nhận được củi lửa của chị Thu Ba. Sẽ cho vào danh sách đọc giả.

Kính chúc anh sức khỏe. TABTT

Tr. Bùi Dzũng, Pháp

Thân gửi Trường Dzũng,

Đã nhận đủ củi lửa. Liên Lạc sẽ tiếp tục với sự yểm trợ tích cực của Tr., anh em mình cùng chung cuộc chơi và góp củi cho đêm lửa càng ngày càng sáng. Liên Lạc số Xuân đang trên bàn viết. Mong nhận được tin từ Pháp quốc về những sinh hoạt của Tr. Niên.

TABTT

Tr. Vĩnh Đào, Pháp

Thân gửi Trường,

Báo gửi đi bị trả lại. Địa chỉ của Tr đã thay đổi. Xin Tr vui lòng cho địa chỉ mới. Trong số này có bài 70 Năm HĐVN của Tr., BBT lấy từ một thân hữu gửi cho. Vì không có bài chính thức từ Tr. cho nên không biết có bị nạn “tam sao thất bản” hay không. Mong Tr. bỏ thì giờ đọc lại và cho biết những sai

Xem tiếp tr. 32

Nhớ TRƯỜNG TRỌNG TRÁC Qua huy hiệu HỌP BẠN ĐỘI TRƯỞNG 1971

Trần Trung Hợp

Tôi bước vào văn phòng HỌP BẠN THẮNG TIẾN IX, Trưởng Võ Thành Nhân (Chủ tịch HĐTU/HĐVN) đưa cho một huy hiệu ngày xưa, từ Saigon vừa gửi sang để gây quỹ sinh hoạt HD ở quê nhà.

Cầm huy hiệu này trên tay, trên đường về tiểu trại Trưởng Niên, tôi miên man nhớ những kỷ niệm với Tr. Trương Trọng Trác trong 40 năm qua

Cuối thập niên 60' từ vùng Đồng Xoài đất đỏ thuyên chuyển về Saigon, tôi gặp Trác. Trác đang là Ủy Viên ngành Thiếu/BTUV nhiệm kỳ thứ hai. Một sáng kiến của Trác, lập Đội Quốc Gia Ngành Thiếu (QGNT) với các trưởng có nhiệt tình và khả năng để chung sức điều hành ngành Thiếu toàn quốc.. Đội QGNT -như là bộ phận bên lề Bộ TUV thời đó- hoạt động hữu hiệu với Trịnh-Trọng Bình, Nguyễn Văn Chuẩn, Đinh Xuân Bình, Trần Trung Phúc, Phạm Kính Tâm, Nguyễn Văn Cường ...

Năm 1971, Đội QGNT tổ chức HỌP BẠN ĐỘI TRƯỞNG tại khu giồng Đồng Công, Thủ đức. Đáng lẽ Trác làm Trại Trưởng mới phải, nhưng Trác lại giao cho tôi. Trác và Đội QGNT lập kế hoạch và thực hiện, tôi chỉ bắt tay chào đón.

Tại rừng cao su Tam Bình, Thủ đức năm 1971 - Từ trái qua phải

Hàng đứng : Các trưởng Nguyễn Đình Thư, Võ Văn Thơm, Vũ Thanh

Thông, Y sĩ Thiếu-Tướng Vũ Ngọc Hoàn (Phó Hội Trưởng HĐVN), Trần Văn Lược (TUV), Trung Tướng Phan Trọng Trinh (Tổng Cục Trưởng Quân Huấn/QLVNCH) Trần Trung Ru, Urim, Trần Đình Phước. (Phía sau là các Sĩ quan Tùy viên của hai vị tướng lãnh VNCH)

Hàng ngồi : Các trưởng Trần Văn Hợp, Lm. Nguyễn Mạnh Tân, Trương Trọng Trác, Trần Trung Hợp, Phạm Kính Tâm và Trần Trung Phúc

Ngày họp bạn, đội trưởng, đội phó xa gần về rất đông. Các em sống những ngày trại tuyệt vời, thân mật và vui vẻ. Những cuộc đua tài thật gay go, với kỹ thuật và thủ công trại trình độ HD hạng nhất. Đội trưởng được tiếp nhận nhiều trò chơi mới mẻ, sống động đem về địa phương làm quà cho đội sinh. Qua HỌP BẠN 1971 này, các trại sinh phát triển tinh thần trách nhiệm với đội, với đoàn. Trác và anh em đội QGNT muốn trình làng huy hiệu này với ước vọng: Mỗi đội-trưởng là một viên gạch vững chắc góp phần xây dựng phong trào HĐVN tương lai. Qua hơn 30 năm, gần đây tôi gặp một số Đội Trưởng ngày xưa, bây giờ là Liên Đoàn Trưởng. Với tinh thần phục vụ, tài lãnh đạo và kỹ thuật cao của các trưởng này đang giúp trẻ qua phương pháp giáo dục HD. Đơn cử là Trần Quý Vương, Phạm Tường Anh, Nguyễn Hữu Cường... như những viên gạch vững chắc trong huy hiệu HỌP BẠN ĐỘI-trưởng 1971.

Trác là một trưởng Huấn luyện xuất sắc trong Toán HL Miền 3. Với kinh nghiệm từ khi làm thiếu trưởng, Trác hướng dẫn khóa sinh về kỹ thuật cầm đoàn, phương pháp hàng đội rất thực tiễn. Qua khóa ITTC tại Đại Hàn cùng với các trưởng Nguyễn Thới Hòa, Lưu Hồng Phúc nên Trác dùng lối giảng huấn mới, hấp dẫn khóa sinh.

Khi tổ chức HỌP BẠN TỰ LỰC 1974, chúng tôi gặp nhau thường xuyên tại Hội quán Bùi Chu Saigon, nhưng nhiều

nhất ở quán nước bên đường. Chỗ này là nơi Trác nảy ra ý kiến về huy hiệu Họa bạn Tự Lực, rồi anh em bàn thảo thêm chi tiết mới thành hình.

Lúc còn ở Saigon, trước 1975, Trác bận rộn suốt ngày, nào dạy học, viết báo, làm phóng viên chiến trường, hoạt động nhiếp ảnh với anh Trần Cao Lĩnh, mà còn dành nhiều thời giờ sinh hoạt HĐ... Khi bắt tay vào việc, Trác rất hăng say, nảy ra nhiều ý kiến mới lạ và làm nhiều việc mà không biết mệt. Tuy vậy, chiều chiều tôi qua đường Nguyễn Kim, thấy Trác ở nhà với Minh-Hà, bỗng con trai đầu lòng. Gia đình rất hạnh phúc. Trác giao thiệp rộng, nhưng sống dãn dãi, không chú trọng bề ngoài, không kiêu cách. Trác biết trọng trên, nhường dưới nên anh em rất thương mến. Ngoài các trường Việt-nam, Tr. Bruce Garsey (Chủ Tịch Hội-Đồng HĐ/ACTBD) cũng rất yêu mến Trác.

Năm 1982, chúng tôi mới gặp lại ở Sageglow, rồi các Họa Bạn. Nhưng Họa Bạn Thăng Tiến IX này Trác không về nữa, vĩnh viễn chia tay chúng ta. Năm ngoái, trên đường đưa con đi Maryland giải phẫu, tôi sững sốt nghe tin Trác vào bệnh viện cấp cứu. Lòng tôi bất ổn, vừa lo cho con, vừa lo về Trác.

Còn nhiều chuyện về Trác, chưa kể hết được, hôm nay tôi viết kỷ niệm này như một bông hoa tươi, một nén nhang thơm tưởng niệm TRÁC, người bạn thân yêu trên bước đường Hướng đạo.

*Thân gửi Minh-Hà và các cháu
Nhân ngày giỗ Trác lần đầu: 1-1-2010*

Trần Trung Họa
Beo Lý-Luận, Hội-Nguyên

NTC - Thủ Đức- Tr. Trương Trọng Trác, Trưởng của VP/HĐTG, Tr. Nguyễn Xuân Long và Tr. Trần Trung Phúc

Nhớ Trưởng Nguyễn Xuân Long

Nhận tin từ quê nhà, Trưởng Nguyễn Xuân Long đã vĩnh biệt anh chị em chúng ta, cuối năm 2001. Tôi cảm thấy như mất mát một người thân trong gia đình. Trưởng Long hơn tôi gần 20 tuổi, nhưng thân thiết, gần gũi. Nhớ Trưởng, ký ức tôi gọi ngay đến trưởng Long với những kỷ niệm về sinh hoạt huấn luyện Trưởng HĐ. Từ ngày gặp trưởng Long, tôi nhận thấy Trưởng chỉ lo việc huấn luyện

Năm 1956, Trưởng Long làm việc ở trường Nông Lâm Súc, Biao, Trưởng dành nhiều công sức xây dựng trại trường Hồi Nguyên. Trong thời chiến tranh, các khóa Huấn luyện cấp Bạch Mã gián đoạn. Trại trường Hồi Nguyên thành lập, nhiều trường xa gần về theo các khóa Bạch Mã. Đến Bảo Lộc theo khóa Bạch Mã Thiếu, 1956, chúng tôi được Trưởng hướng dẫn qua ấp Tam Hà, vào đất trại trường Hồi Nguyên. Trưởng Long ở trại Tráng, ngay bên thác Bạc., chúng tôi ở trại Thiếu bên bờ suối dẫn đến thác Bạc. Ngày ngày gặp

Trường đi qua đi lại. Trường khoẻ mạnh, vui vẻ. Khi cần mới nói, mà nói mạch lạc. Vì có nhiều kinh nghiệm tại rừng Hồi Nguyên, Trường ân cần dặn dò chúng tôi những khó khăn trên đất trại. Lưu ý chúng tôi những kinh nghiệm giao tế với người thượng trong khi thám du vùng Đăng-Lú, Sum-barach. Rồi chuyện cây trà trên đồi Blao, chuyện ướp trà trong đồn điền. Trong khóa Tráng này, phần đông các trường thâm niên, nhiều kinh nghiệm Hướng đạo, đã nhận trách vụ nặng nề trong phong trào. Vì chiến tranh, Trại trường Bạch Mã (Huế) đóng cửa lâu, đến 1956 các trường mới về trại huấn luyện được. Đông lắm, toàn các trường kỳ cựu: Phan Kim Phụng, Vũ Thanh Thông, Nguyễn Xuân Long, Hồ Văn Đệ, Nghiêm Văn Thạch, Lê Phi... Còn Khóa Thiếu chúng tôi, thường là trường đang ở đơn vị. Nên các trường khóa BM Tráng như là các bảo huynh của chúng tôi. Cùng Khóa BM Thiếu này có Nguyễn Mạnh Hùng, Lê Gia Mô, Châu Tâm Huân, Nguyễn Thành Nhơn, Nguyễn Tấn Định, Âu Nhật Chương... Còn nhiều trường, lâu ngày không còn nhớ rõ tên. Trong trò chơi lớn, trại sinh khóa Thiếu mới nếm mùi thử thách chuyên môn HĐ của mấy ông 'Thần giữ trạm' Nguyễn Xuân Long, Nghiêm Văn Thạch, Vũ Thanh Thông. Vất vả lắm, chúng tôi mới lấy được kho vàng dưới đáy thác Vàng. Miền man với kỷ niệm Hồi Nguyên Blao, tôi không quên nhắc đến trường Long thui cả con nai bên bờ suối. Nhân dịp Hội Đồng Trung Ương đến thăm trại, trường Mai Liệu sẵn được một con nai trong rừng Bào Lộc. Trường Long đem thui nai, ngay chân cầu Ngũ Khê, giữa sân cỏ và nhà bếp. Trại sinh được một bữa thịt nai nướng ngon lành.

Năm 1957, trại trường Hồi Nguyên đóng cửa, dời về trại Tùng Nguyên Dalat. Sau khi trúng cách khóa Bằng Rừng Thiếu năm 1958, với Tr. Đoàn Văn Lỵ, Tôn Thất Sam, Ngô Đình Bảo, Nguyễn Văn Võ, chúng tôi được theo trường Thông, trường Long tập sự huấn luyện trong khoá Thiếu. Một kỷ niệm vui với trường Long trong Khóa Bằng Rừng Thiếu năm 1961: Trại sinh có các trường Lm. Đinh Quang Điện (Tổng Tuyên Úy VP/HDCG), Phạm Quang Lộc, Trần Trung Phúc, Nguyễn Quý Thục, Phạm Quang Chánh,... Hôm đó trường Long là Trư $\square$ ng Trục. Giờ thể dục buổi sáng tại bờ hồ Than Thở, ngay trước cổng trại trường. Trời Dalat rét căm căm, sương mù mờ phủ trên mặt hồ. Trại sinh khoẻ mặc quần cụt, áo ngắn, mà Cha Điện thì mặc áo chùng thâm, quần dài trắng. Trường Long tổ chức trại sinh thi đua lội qua hồ. Tất cả đều tham dự, không ai được miễn trừ. Trư $\square$ ng giao tôi tù-và thổi hiệu lệnh: một tiếng bắt đầu, hai tiếng ngưng chơi. Nhưng rĩ tai tôi, dặn dò cẩn thận như vậy, như vậy... Tù và thổi hiệu bắt đầu, mọi người ào xuống hồ. Giây phút đầu còn hăng, nước mới tới bắp chân, còn lội tới. Nước lạnh, trời rét, đã có người đứng rụt lại. Cha Điện vén quần quá đầu gối, cũng bắt đầu bước chậm lại. Mấy trường trẻ, khoẻ nên đã nhào xuống nước bơi. Cha Điện dò bước tới. Áo chùng thâm vén đến ngực, quần trắng vén ngang đùi. Cha càng bước, càng sâu xuống nước. Chỉ còn một chút nữa thì nước lên ướt quần. Trường Long nháy mắt, tôi thổi lệnh ngưng chơi. Cha Điện thờ phào! Không biết bây giờ cha Điện còn nhớ kỷ niệm này không! Nhớ chuyện này, tôi không quên trường Long: Anh ít nói nhưng vui ngầm.

Toán Huấn Luyện Miền III - Từ trái qua phải

Đứng: Các trường Trương Trọng Trác, Võ Văn Thơm, Trần Văn Lược, Trần Trung Hợp, Vũ Thanh Thông, Lm. Tiến-Lộc,

Ngồi: Các trường Nguyễn Đăng Khoa, Phạm Quang Chánh, Nguyễn Tuyên-Thùy và Nguyễn Văn An

Anh tiếp tục ngược xuôi miền Lục tỉnh tổ chức các khóa huấn luyện trường tại Miền IV. Khi Cù Lao Giêng, khi Mỹ Tho, bên cạnh có cha Thông, cha Tịnh và 'cậu ám' Nguyễn Xuân Hoàng Quán. Mùa hè Trường lại về Tùng Nguyên. Sau biến cố 30 tháng tư 75, Anh về xứ Bùi Chu, Biên Hòa. Tôi thường cùng trường Lược, trường Ngoạn lên nhà Anh ở lại mấy ngày. Anh sống âm thầm, nhưng như đang dự tính một kế hoạch lâu dài. Khi tôi từ già Anh đi vượt biên. Anh nói: Chú còn trẻ, cứ đi đi. Anh ở lại xem chúng nó rầy ra sao!

Cám ơn Phạm Đình Thụy, Vũ Mạnh Hùng cho tôi tập video Tang Lễ Trường Long. Tôi được nhìn hình bóng Anh lần cuối qua video. Và tôi cũng cảm nhận tình huynh đệ HĐ thắm thiết trong hoàn cảnh khó khăn, xã hội đảo điên tại quê nhà. Trong lúc chánh quyền VN ngăn cấm sinh hoạt HĐ mà hàng trăm anh chị em bên nhà đều mặc đồng phục chỉnh tề đến tiễn đưa Trường Long. Không sợ hậu quả bất lợi, bất bở hạch hỏi. Từng phái đoàn HĐ xa gần đã trân trọng đến đặt vòng hoa, thắp hương, ca lời vĩnh biệt trong tang lễ. Các Phái đoàn HĐ từ miền Trung vào, từ cao nguyên xuống, từ đồng bằng lên, tay nắm tay bên linh cữu trường Long. Anh chị em HĐ xa gần đến chào Anh lần cuối. Có nhiều người trẻ gọi trường Long là Bố, xưng con, đã nức nở trong lời ca vĩnh biệt. Anh chị em đốt lửa ngồi quay quần, kể lại kỷ niệm với trường Long, ca tụng đức tính của Anh, chia sẻ với nhau nỗi buồn mất Anh.

Tang lễ cử hành uy nghi suốt 3 ngày đêm, từ Khánh Hội đến Biên Hòa. LM. Nguyễn Thới Hòa, LM. Đinh Quang Điện dâng Thánh lễ, với các trường Trần Văn Lược, Lê Gia Mô, Tôn Thất Sam, Trần Trung Phúc, Trần Văn Hợp... và anh chị em cùng cầu nguyện. Chỉ có tình Hướng Đạo, mới có tang lễ chân thành như vậy.

Trọn đời Anh tận tụy phục vụ phong trào. Anh khiêm nhường, giản dị. Nhưng Anh kiên tâm đào tạo những trường trẻ cho phong trào. Anh nằm xuống, anh chị em xa gần thương tiếc, tưởng niệm Anh.

sót. Số tới LL sẽ kỷ niệm 80 Năm HĐVN. Mong có bài tổng kết của Tr.

TABTT

Tr. Kiều Oanh, MD

Thân gửi Trường,

Lâu lắm mới nhìn thấy chữ Akela. Tôi cũng là một Akela cho nên rất vui khi thấy các nhân vật Rừng ghi ký hiệu nhận dạng. Lần đầu tiên, BBT và người phụ trách nhận được thư Tr. cho nên chưa biết Tr. hiện có còn hoạt động hay không, và đời sống như thế nào. Liên Lạc là mối dây của những "cụu" HĐ, có nghĩa là những "SóiGià" Xuân Thu nhị kỳ gặp nhau tâm tình...và tiễn đưa nhau đi, như Tr. viết "Rất buồn khi biết tin một số trường đã "ra đi". Sự thật là như vậy đó. Vừa qua cũng có mấy Tr. nhận dấu hết đường, từ giả cuộc chơi. Có Tr. ở VN, mà cũng có Tr. đang ở hải ngoại. Chúng ta không thể đi ngược thời gian. Mong Tr. giữ gìn sức khỏe. Đã nhận được củi lửa. Cầu chúc bình an.

TABTT

Tr. Phạm Gia Khiêm, VA

Thưa Trường,

Nhận được mấy dòng thôi mà lòng của em tràn đầy xúc cảm. Vì trường ghi "Tuy tuổi trời đã khá cao, không đọc được hết nội dung nhưng vẫn hoan nghênh quý anh hết mình...Kính chúc quý anh luôn luôn Thăng Tiến và giữ vững "Liên Lạc". Anh Khiêm, tuổi trời của anh cao thật, anh còn viết được mấy dòng gửi cho em là anh vẫn khỏe rồi đó. Em càng khỏe hơn vì mấy dòng của anh đó. Chúng em sẽ gắng sức.

HĐVN mình có mấy kỳ trại Họp Bạn Toàn Quốc...trong 20 năm hưng thịnh tại miền Nam VN nhưng có nhiều kỷ niệm để kể cho con cháu nó nghe. Em cũng mong sao cho anh và tất cả những huynh trưởng cao niên có sức khỏe, và trường thọ để truyền lửa lại cho chúng em. Đã nhận được củi lửa.

TABTT

Danh sách củi lửa

- Tr. Phạm Gia Khiêm, VA: \$50
  - Tr. Nguyễn Tâm Tú , NJ \$20
  - Tr. Trương Lạc Phiêu, Aus \$50
  - Tr. Trương Văn Thanh (phu nhân) Aus \$50
  - Tr. Tạ Thị Bích Lan Aus \$50
  - Tr. Tôn Thất Hy, CA \$20
  - Tr. Trần Thu Ba \$30
  - Tr. Kiều Oanh \$50
  - Tr. Hoàng Hội Aus. \$50
  - Tr. Hải Lý, VA \$25
  - Tr. Bùi Dzũng, Pháp \$20
  - Gia đình Tr. Nguyễn Trung Thoại, CAN \$200
- Tổng cộng \$395 mỹ kim, \$200 úc kim, \$20 euro
Tiền in báo và tem thư số 61: \$1,400

SUY GÃM ...KHI CHẾT...?

"Tất cả lúa, đậu, tài sản, vàng bạc châu báu, tiền của, mọi vật sở hữu đều để lại hết khi người chủ của các thứ ấy chết đi. Người đó không mang theo được bất cứ thứ gì dù lúc còn sống người ấy ôm giữ từng giờ từng phút. ...

Chỉ có cái đi theo người ấy lúc chết, đó là Thân, Khẩu, Ý và những gì người ấy đã làm lúc sống. Tất cả những thứ ấy đi theo để tạo Nghiệp báo cho đời sau mà thôi. Biết được vậy thì khi sống ta phải tạo việc lành, phải biết bố thí giúp người..." (Tương Ưng Bộ Kinh)

Bà Dianne Perry, sinh trưởng tại Anh quốc (người mà sau này trở thành Nữ tu Phật giáo nổi tiếng thế giới, người đã trải qua 12 năm tu khổ hạnh nơi rừng tuyết sơn của Hymalaya) lúc mới 12 tuổi đã có lần thấy một người vô gia cư chết bên gầm cầu. Cảnh sát lục lọi cái xách rách nát của người chết ấy chỉ thấy một cái bát một cái muỗng và vài đồng xu. Hôm đó trở về nhà, tuy nhỏ tuổi mà cô bé Diane Perry đã hỏi mẹ một câu đầy về triết lý:

"Mẹ ơi! Tại sao người ta chết đi không đem theo được gì cả? Hôm qua con thấy một người chết bên gầm cầu, người ấy rất nghèo, chỉ có cái bát, cái muỗng và mấy đồng xu. Chỉ chừng ấy thôi mà khi chết người ấy vẫn để lại không mang theo sao?"

Bà mẹ của Diane ngạc nhiên vì câu hỏi lạ lùng ấy và đã trả lời con: "Không con à! Khi chết không ai đem theo được bất cứ cái gì. Dù Vua chúa, người giàu sang hay kẻ nghèo hèn... một khi đã chết thì không đem theo của cải vật chất nào cả."

Qua câu chuyện trên ta thấy rõ ràng trong thực tế có vô số người giàu có sống trên của cải nhưng khi họ chết đi, hai tay buông xuôi thì họ tro thành tay trắng vì không mang theo được dù một chút của cải vật chất nào.

Hội Đồng Trưởng CN-Đức

ngày 07 tháng 11 năm 2009 vừa qua, Hội Đồng Trưởng CN-Đức đã họp và theo chương trình họp, đã bầu lại BCH CN-Đức nhiệm kỳ 2009 – 2011 :

Chi Nhánh Trưởng: Trưởng NGUYỄN NGỌC ANH

Phụ tá CNT : Trưởng NGUYỄN MINH TÂN

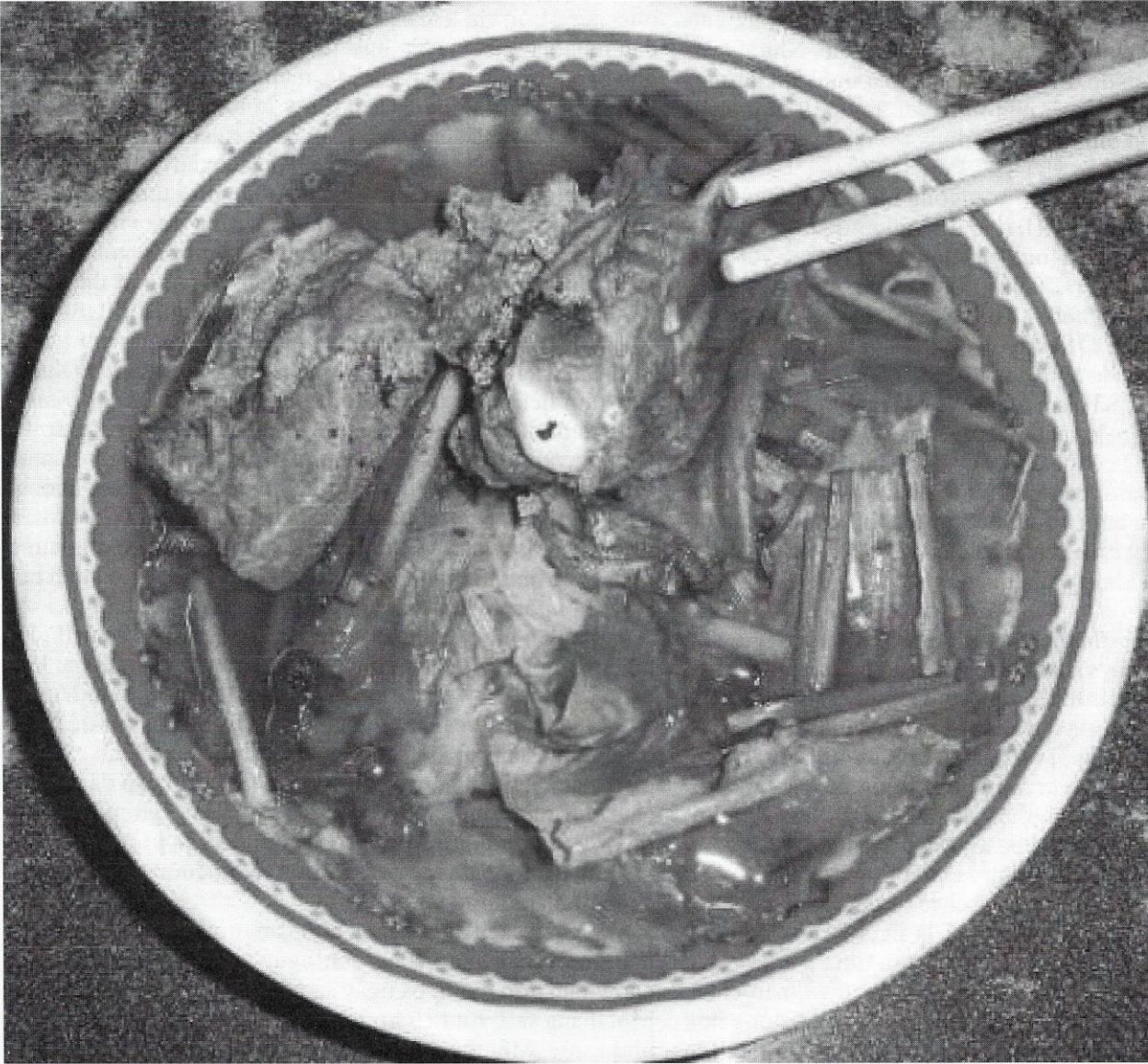
Thư ký : Trưởng LÊ MINH ĐỨC

Thủ Quỹ : Trưởng LÝ KIẾT

Xin được thông báo cùng Quý Trưởng để biết và cập nhật trên trang nhà HĐTU-HĐVN.

Thân ái
Điều hợp bầu cử
Tô văn Phước

Con đường Pine Ave. bắt đầu từ phía Tây của thành phố San Jose, nơi giáp ranh với thành phố Campbell. Con đường thật nhỏ so với cái thênh thang đời sống mới của một thành phố đang trên đà phát triển. Cái nhỏ nhít của con đường, thêm vào đó hai hàng cây phong và những hàng rào sắt tía cẩn thận tạo cho nó dáng vẻ của một em gái vườn quê đương thì e ấp bên cạnh cuộc sống ồn ào phố thị. Con đường nằm trong khu vực mang tên Willow Glen, nơi đây phố không ra phố, quê cũng chẳng phải quê. Với một chút tưởng tượng người ta có thể tưởng tượng nó là Thủ Đức bên Sài Gòn, Nhà Bè của đô thành. Mà cũng chẳng phải... có thể nó là An Phú Đông, là Ngã Năm Bình Hòa, Cây Thi, Cây Quáo, Bình Quới, Bình Lợi... hoặc là nơi nào đó của Sài Gòn ngày cũ đối với người Việt ly hương. Đừng nghĩ rằng ở Hoa Kỳ mọi nơi mọi chốn đều giống nhau mà lắm. Nội một Willow Glen nếu bạn lọt vào đó bạn sẽ có quá dư quá khứ để sống về và thiếu chút tương lai đi tới.

Nỗi nhớ mặn mà

Các con đường trong vùng mang tên những vị tổng thống Mỹ, hoặc một nơi chôn nào của xứ Cờ Hoa...Lincoln, Washington, Minnesota, California, Newport... Đây là nơi chôn của những người cao niên (không nên gọi là già), cao niên như những căn nhà mà nó có trong lòng nó. Những căn nhà xây tường gạch đỏ, những căn nhà mái ngói âm dương, những căn nhà Victorian...nhỏ nhắn, dễ thương, quý phái, sang trọng...mà rất bình dị gần gũi.

Tôi đến thăm một người bạn vong niên trong ngôi nhà Community Elder House. Hai vợ chồng có quá đủ để sinh sống một nơi khác, nhưng ông bà chọn nơi đây “Nó yên tĩnh lắm, và đường xe buýt rất tiện.”. Căn chung cư có 2 phòng ngủ nho nhỏ, có một khoảng không gian sau nhà bao quanh là cây cao bóng mát. Đến đây cần phải nói thêm: Nhìn sân sau của một căn nhà là người ta có thể đoán biết đó là người Việt hay người Mỹ. Sân sau người Việt là những luống hành, những bụi cà chua, một vạt rau thơm, đôi cây húng quế, khóm ớt, bạc hà... và cũng có thể có một vài cây chuối...không bao giờ có trái. Rau trái ở Mỹ quá rẻ để phải tốn công, tốn tiền trồng trọt. Gia chủ cười cười nói như lời tâm sự “Đâu có bỏ công, nhưng không có nó căn nhà dường như thiếu...” Thiếu cái gì thì người ta không giải thích được.

Nhà ông bà có trồng mấy bụi ớt hiểm, trái nhỏ li ti, cay xé miệng. Bà chủ chỉ vào nó “Coi vậy nhưng ngon lắm nha. Nhỏ rí mà cay giòn trời, lại thơm nữa chớ. Đâu có như ớt Thai Chili, ngó thì đỏ au, mà ăn thì xé miệng mà chất ngậm.” Chụ! Không thể hiểu nổi lời giải thích của bà. Ông chồng cười móm mém “Người ta nói người trồng ớt mà cay...thì ghen dữ lắm. Hồng biết có đúng không?” Bà không trả lời, nhưng nhìn cái liếc mắt của bà người ta hiểu hết. Phải công nhận, bà cụ có nét tươi, mặm mòi của một người (già) phúc hậu. Và cũng nơi ánh mắt, nơi cái nhìn của bà, người đối diện ắt biết ngày xưa bà cũng phải là người làm “nghiêng thành, đổ nước” làm roi rụng biết bao con tim.

Bàn ăn đã dọn ra, trên bàn nào rau, nào cá, nào chén, nào phụ tùng...đủ cả. Bà chủ nhà chỉ cái chén nhỏ đựng hơn mười trái ớt đỏ au, tươi rói còn lấp lánh vài giọt nước trên thân.

“Đó cây ớt đó đó. Ăn món này mà không có nó thì mất ngon.”

“Bác mời cháu ăn với hai bác bữa cơm thanh đạm.”

Bữa ăn chiều là món Mắm và Rau (có người còn kêu là lẩu bún mắm)

“Thiệt ra, ăn mắm phải là ngày mưa mới đã. Nhưng thôi, cứ thềm là ăn chớ biết đợi đến khi nào.”

“Hai bác còn ăn được mắm sao? Không sợ cao máu?” Tôi nhìn ông bà và hỏi.

Bà vợ khoát tay:

“Úi! Hơi đâu mà sợ. Mà nói nào ngay, cũng không mặm lắm đâu. So làm sao được với ngày xưa ở nhà.”

Nhìn cái lẩu mắm sôi lăn tăn, mùi thơm thoảng qua nhẹ. Trên bàn có một đĩa rau nào húng quế, ngò om, lá rau chua, bắp chuối bào, chuối chát, khế chua, giá sống, tía tô, kinh giới, hẹ...là đã phát thèm. Cũng ngộ, lẩu mắm không nặng mùi như nhiều người nghĩ. Cách nấu ở đây có đôi chút

khác; và, có thể sẽ không làm hài lòng những cái miệng sành ăn, thích ăn “original” nguyên bản.

Mắm Và Rau xuất xứ từ Nam Kỳ Lục Tỉnh, ở đó vào mùa nước nổi, khi trời bắt đầu sa mưa giông, những cơn mưa đầu mùa, là mùa của cá linh “trây hội”. Những con cá linh, nhỏ bằng mút dũa, óng ánh bạc, mập tròn, thịt ng□t và béo... không biết từ đâu đồng loạt “trây hội” tham dự cuộc diển hành. Nó có khắp nơi, có đồng loạt; xuất hiện như từ đất chun lên, hay từ trong sóng bạc nhảy ra, hoặc từ cây bần, cây tràm rớt xuống. Cá linh nhiều đến nỗi người ta tưởng tượng và kể rằng nó sanh ra từ những lá tràm rụng trong mùa trước. Nhiều đến nỗi chỉ c□n một cái rổ sảo ra mương vớt một cái là có nồi kho mặm, nấu xối ăn liền. Nếu cất bằng vó thì có thể làm mắm để dành ăn hết mùa mưa.

Mắm nấu lẩu là mắm sặc, mắm linh. Hàng năm, từ tháng Bảy (âm lịch) nước sông Cửu Long (Tiền giang, hậu giang) bắt đầu đổi màu, nước mang phù sa từ thượng nguồn đổ về lục tỉnh. Nước trong đồng một màu đục ngầu, lúc đó là mùa cá linh, những con cá mới nở, theo sông vào vườn, ruộng, kinh, mương. Người ta nói cá từ Biển Hồ bên Cao Miên theo dòng nửa c đổ về Khoảng tháng Mười, theo con nước xuống, cá linh từ kinh rạch trở ra sông. Vào mùa, cá linh nổi xanh cả nước, người ta kêu là cá “đưa” hay cá “lên”.

Dân ruộng vào mùa cá lên thì trên mâm cơm đã có nhiều món ăn với cá: cá linh kho sả, cá linh nấu chua, kho mắm ...

Cá nhiều đến nỗi người ta làm mắm, và có năm đồ đông trong đồng làm phân cho lúa. Cách làm mắm Linh rất đơn giản, bất kỳ gia đình nào cũng có thể làm vài khạp để ăn suốt năm đợi mùa sau. Cách làm như vậy: Hai gạ cá, một gạ muối, 3 kg đường. Lớt cá, lớt muối đem phơi nắng khi cá “ngứ” chắt lọc lấy nước, pha trộn thêm đường sẽ được vài chục lít mắm nước rất ngon.

Ngoài cách làm mắm nước, người dân quê còn gài mắm-một loại mắm sống còn nguyên con.. Cá làm sạch, cho vô hũ ướp muối, ba ngày sau dùng vỉ tre gài chặt xuống. Một tháng sau, vớt ra trần thính rồi cho trở lại vô hũ gài chặt như trước. Một tháng sau, lại vớt ra trộn đường gài chặt lại. Thêm một tháng nữa là mắm có thể ăn được.

Mắm Linh có thể chung với hột vịt, ăn sống, hoặc kho. Mắm cá linh kho với tép đồng, cá bông lau, thịt ba rọi, sả và cà tím thành món mắm kho ăn với rau đắng, rau dứa, bông súng, bông thọ, lục bình, kèo nèo, diên điển, đinh lăng, giá mít, rau nhút ... là Mắm Và Rau. Thử làm như vậy: Gắp vô chén các thả rau, múc một khứa cá, ít thịt heo, chan nước kho ngập đến miệng...chén...rồi lùa hỗn hợp đó vào miệng ...của mình, cắn miếng ớt đỏ cay xè, vừa chảy nước mắt, vừa xuyết xoa để thấy mọi hương vị đậm đà thấm vào đầu lưỡi...nhai...từ từ...để thấy (hay nghe) mùi mắm, mùi rau, mùi cá, thịt...tất cả hương vị đó thêm đắng cả rau, cay của ớt, béo của thịt, bùi của cá; chất của mít...v.v. Tất cả cho ta một cảm giác ... ăn rồi mới biết, mới cảm nhận được hương vị đồng quê .

Bà chủ nhà cười rất nhẹ, giọng ấm như tơ đồng: “Nổi nhớ về những tháng ngày ngọt ngào xa xưa chỉ còn lại nơi

vị giác, nơi cây cải, cây hành...cây bông vạn thọ” Ánh mắt bà mơ màng hướng về cõi xa xôi, giọng bà như hư như thực: “Bông điên điển màu vàng, bông lục bình màu tím, bông súng trắng tinh tuyền, bông sen hồng phơn phớt...tất cả nằm trên cánh đồng nước nổi vào mùa. Có xa mới nhớ.”

“Ừ, có vậy người ta mới nói “xa thương gần thường”. Tui cứ nhớ như vậy....những thứ rau đồng, hoang dã nằm bên nhau. Nào là rau ghém bắp chuối trộn với rau răm, những cọng rau nhút sánh vai với ớt xoài, ớt t cóc, kèo nèo, tuy không thơm như húng cây, húng lủi, nhưng cũng chẳng tanh tanh mùi rau bắp cá, bông điên điển giòn giòn, giòn ngọt, hơi đắng đắng ng, còn lục bình xôm xốp ... bên cạnh cái lầu đang sôi. Mọi người quây quần bên nhau thắm đậm trong cái không gian nghi ngút, trong khi đó bên ngoài giọt mưa sa, còn gì âm áp hơn?

Giữa phố phường đất Mỹ, giữa thời đại văn minh, cái ăn cái mặc đầy đủ đến dư thừa...vậy mà cũng có người thấy thiếu. Cái thiếu bắt chợt đến trong ngày, đến như kẻ trộm, đến không báo trước. Cuộc sống quá hối hả, quá tranh đua. Cái nợ nhà, chiếc xe, tiền hưu dưỡng đã có mấy ai, mấy gia đình có được bữa ăn...trong không gian rất cũ...vừa ăn vừa nói chuyện, nào tiếng cười, tiếng nói râm ran, tiếng chan, tiếng húp xì xụp, chén đĩa khua vang, tiếng con nít ré lên...

Mùa mưa đến đúng hạn kỳ, mùa nào thức đó. Cái ăn trời đã dành cho. Trên đồng cạn dưới đồng sâu, chông cày vợ cấy con trâu đi bừa...xa quá đổi là xa.

Ở đây một bước lên xe hơi, căn nhà đóng im ỉm suốt ngày. Người hàng xóm cả năm chưa thấy mặt. Đi tìm những bữa cơm mà gia đình còn được đoàn tụ bên nhau đã trở thành nỗi nhớ mặn mà.

LêBình

Tin buồn

Xin thông báo tin buồn do tr.Trần Văn Lược loan báo :

Sáng sớm 29/9/2009, tr.Vũ Văn Hoan, cựu TUV miền Bắc 1949-1950, đã mệnh chung ở Hà Nội, thọ 93 tuổi.

Xin Tráng đoàn Nguyễn Trãi chuyển tin buồn này tới quý Trưởng niên thế hệ trước 1945, và riêng cho anh chị em HĐ Công giáo.

Đặc biệt nhờ tr.Hui báo tin cho tr.Đình Xuân Phúc, Đình Hồng Phong, Nguyễn Khanh.

Thân BTT
Voi Già N.V.Thạch

8104 Kildare, Cote St Luc, Quebec, H4W 1E4, Canada
Tel:514-744-1952 or 613-380-8173

GIẢI ĐÁP MỘT SỐ CÂU HỎI:

1- Xin cho biết tên phi trường sẽ đến ;
- Pierre Trudeau-Montreal . (YUL)

2- Có phương tiện chuyên chở vào đất trại hay không ?
Khoảng bao xa ? Lệ phí bao nhiêu ?
- Sẽ có xe buýt đưa các Trường và gia đình đến từ phi trường vào đất trại .Từ phi trường đến đất trại khoảng 1 tiếng . Chi phí khoảng \$10-12 CAD/người . (nếu HĐTU dư ngân quỹ thì sẽ phụ giúp thêm phần này) . .. Khi đi về lại Montreal thì giá cũng như cũ \$10-12 /người . (cộng khoảng từ \$8-10 nếu muốn tham quan Montreal , xin check câu hỏi số 6 a .)

3- Nhập trại ngày nào ? Khai mạc trại ngày nào ?
- Bắt đầu nhập trại vào chiều thứ năm lúc 15h .

Lễ khai mạc trại bắt đầu lúc 10 giờ sáng ngày thứ sáu 9 tháng 7 năm 2010 . Các Trường họp Hội Nghị lúc 14g.

Chương trình sẽ đưa ra sau .

Để cho sự sắp xếp được chu đáo tránh những tình trạng ứ đọng và hỗn loạn , xin yêu cầu quý Trường nên tập trung thu xếp đến Montreal vào trưa, và chiều thứ năm .Trễ lắm là sáng sớm thứ sáu .Chỉ ngoài trường họp bất khả kháng , bắt đầu từ trưa thứ sáu xin các đoàn tự thu xếp phương tiện vào trại.

Xin quý trường hãy xác định rõ ràng nhu cầu về vận chuyển cho Ban Tổ Chức biết trong đơn ghi danh hay qua email (xin cho ngày giờ tới phi trường) Cách sắp xếp đưa đón như thế nào sẽ được thông báo sau khi nhận đơn ghi danh .

4- Thu xếp chỗ ngủ như thế nào? Có phải đem lều đi không ?

Trong đất trại có 1 số cabin chứa được 160 người, chỉ ưu tiên cho người bệnh hoạn, người lớn tuổi từ 60t trở lên và các em nhỏ dưới 5t. Xin ghi rõ trong đơn ghi danh là cần ngủ cabin hay không , tuy nhiên sẽ giải quyết theo first come first served.

Ngoài ra, những người khác sẽ phải cắm lều trong những khu vực được phân chia sẵn. Các trường ở xa, nếu có nhu cầu, BTC sẽ thu xếp cho mượn lều. Giá cả sẽ thông báo sau .

5- Tiền ghi danh là USD \$150, sẽ bao gồm những gì ?
Tiền trại phí: 3 ngày từ 9 tháng 7 đến 11/7/2010 .

Nhập trại tối thứ 5 : ăn nhẹ .

Thứ sáu : ăn sáng , trưa, chiều.

Thứ 7 : ăn sáng, trưa, chiều

Chủ nhật :ăn sáng, trưa. Bế mạc trại lúc 14h .

Chiều chủ nhật: Dạ tiệc Mừng kỷ niệm 80 năm HĐVN tại Nhà Hàng lúc 18h chiều chủ nhật 11/7/2010.

Xin các trường tự túc chỗ ngủ bắt đầu vào tối chủ nhật 11/7/2010. BTC sẽ thông báo cho các trường những motel, hotel gần đó, những chỗ ngủ free hay rẻ tiền để quý trường tiện việc đi lại .

Địa chỉ Nhà Hàng : Restaurant Tong Por ; 12242 Boulevard Laurentien

Montral, Quebec , H4K1M9 tel : 514-331-8883..(từ nhà hàng đến phi trường khoảng 15 phút).

6- Có chương trình du lịch Montreal hay Quebec gì không ?

a- Thăm thành phố Montreal: BTC sẽ sắp xếp cho các trường đi thăm 1 vòng Montreal (City Tour) sau khi bế mạc trại lúc 14h ngày chủ nhật 11/7/2010 , sau đó sẽ đưa đến nhà hàng dự tiệc. Chi phí về lại MTL là khoảng \$10-\$12 ,nếu cộng thêm tiền vé (\$8-\$10) sẽ vào khoảng \$20-22/người (có thể ít hơn nếu có ngân quỹ).

b-Thăm viếng thành phố Quebec, Ottawa và các vùng lân cận: Sẽ có chương trình riêng cho các Trường chọn lựa theo nhu cầu. Chi phí theo chương trình của công ty du lịch

7- Ngoài việc các Trường Liên đoàn, Trường niên, Ban Cố Vấn, BTVHĐTU, và gia đình được mời tham dự trại, các Đoàn sinh không phải con em của Trường có được tham dự hay không ?

-CN Canada không đủ nhận lực và tài chánh để phục vụ chu đáo như những kỳ Trại Thăng Tiên. nên KHÔNG THỂ nhận hết tất cả các đoàn sinh được.

Hiện nay những LĐ được ưu tiên là những LĐ tại Canada và Đông Bắc Mỹ. Tuy nhiên, để khuyến khích tinh thần học hỏi và dần thân của các em, BTC đã đồng ý chấp nhận mời các em Tráng và Kha đoàn ở xa tham dự chung vui kỳ trại 2010 này. Hy vọng các em sẽ học hỏi được nhiều điều ích lợi, cũng như sẽ đóng góp được những gì tích cực cho PT HĐ .

Chú Ý: Các Trường Đơn Vị hay LĐT phải chịu trách nhiệm đơn vị mình kể cả bảo hiểm và giấy phép đi trại xa của Châu, Đạo hay Hội HĐ bản địa.

Xin vào website của Chi Nhánh Canada để tham khảo thêm những tin tức cập nhật. www.chhdcanada.webs.com

1. Tamaracouta là tên đất trại hay tên của địa phương, làm thế nào để tìm hiểu đất trại qua Internet?

Trả lời: Tamaracouta là tên của đất trại; là 1 trong những trại nổi tiếng của Scouts Canada - Quebec. Đây là website của đất trại, Trường hãy vào đây xem, English: <http://www.tamaracouta.com/newsite/english.htm>; Francais: <http://www.tamaracouta.com/newsite/french.htm>

2. Xe bus đưa đón từ phi trường Trudeau về đất trại và ngược lại, thời gian biểu và bằng cách nào để tìm xe bus? Có dễ nhầm lẫn khi lên xe nếu có nhiều xe bus đi nhiều tuyến khác nhau?

Trả lời : BTC sẽ thu xếp đón các liên đoàn từ phi trường để đưa vào đất trại bằng xe bus theo những giờ giấc quy định. Bắt đầu từ trưa thứ 5 cho đến trưa thứ sáu (lệ phí khoảng \$10-\$12 CAD/người). Ngoài ra xin các trường tự túc .

Vì đây là xe bus tư nhân nên sẽ có dấu hiệu để các trường nhận dạng dễ dàng. Sẽ có người thuộc BTC tại sân bay để hướng dẫn việc chuyên chở vào đất trại. Địa điểm chính xác sẽ được thông báo sau.

Khi bế mạc trại vào trưa chủ nhật 11/7/2010 thì sẽ có xe bus đưa quý trường đi tham quan 1 vòng thành phố Montreal (lệ phí khoảng \$10-\$12 CAD/người) trước khi đưa quý trường về Nhà Hàng dự Phần 2 của Chương Trình Dạ Tiệc Mừng 80 năm Hướng Đạo Việt Nam, lúc 18h00. Do đó xin quý trường khi mua vé máy bay hay lên chương trình du lịch, xin ghi nhớ:

- PHẦN 1: KỶ TRẠI HỘI NGHỊ TRƯỞNG .(từ 8 tháng 7 đến trưa 11 tháng 7 năm 2010.)

- PHẦN 2: DẠ TIỆC KỶ NIỆM 80 NĂM HĐVN (18h chiều 11 tháng 7 năm 2010) .

3. Chương trình đi thám du sau ngày trại (12 & 13/07), theo hướng dẫn phải liên lạc với Ông Trương Sỹ Thực, như vậy là BTC giao khoán việc thực hiện chuyên du lịch ? Kể cả việc đóng tiền \$270 US/người thẳng cho ông Trương Sỹ Thực ? .

Trả lời :BTC thu xếp với hãng xe bus để đưa quý trường tham quan thành phố Montreal khoảng 4 tiếng đồng hồ (có lệ phí tượng trưng) sau khi bế mạc trại ngày 11/7 /2010, rồi sau đó sẽ đưa về nhà hàng dự tiệc.

Chương trình du lịch tự túc ở Charlevoix-Quebec là 1 chương trình tự túc do ông Trương sỹ Thực, 1 Tr niên HĐ sắp xếp riêng. Việc đóng tiền đi du lịch \$270 CAD xin liên lạc riêng với ông Trương Sỹ Thực theo như chỉ dẫn.

4. Theo BTC cho biết, thời tiết tại khu vực trại thường thay đổi, có thể mưa. Vậy nếu phải thuê lều để ngủ thì sẽ do BTC cung ứng? Trong trường hợp này có cần phải trang bị thêm vật dụng cá nhân nào nữa không để tránh bị ẩm ướt (chưa biết được chất lượng của loại lều).

Trả lời:; Ngoài cabin cho những trường, PH lớn tuổi và em nhỏ, những trường ở xa có thể mượn lều qua BTC trại. Xin thông báo trước.

Túi ngủ, nệm lót, áo mưa nên đem theo. Tuy nhiên nếu có nhu cầu BTC sẽ cung cấp áo mưa cho quý vị (khoảng \$2/cái). Hy vọng trời sẽ không mưa.

TỪ NỮ SINH TRỞ THÀNH DOANH NHÂN TRIỆU PHÚ

Lý Sự

Chúng tôi rời xa lộ 101 bận rộn với dòng xe xuôi ngược ở phía nam ngoại ô thành phố du lịch nổi tiếng San Francisco để vào một con đường nhỏ hơn bên cạnh đó. Đường hơi khó cho những ai mới đến khu vực này lần đầu. Đó là khu kỹ nghệ, và các hãng xưởng nhỏ. Con đường qua một khúc quanh trở nên xa lạ với quang cảnh cách đó khoảng vài trăm thước. Nơi đây vắng vẻ hơn, ít xe cộ hơn, nhưng có rất nhiều người đi bộ. Các ngã ba, ngã tư đường không thẳng góc như các thành phố khác ở Mỹ. Cuối cùng rồi chúng tôi cũng đến được nơi chúng tôi muốn đến. Chúng tôi tìm đến nơi này làm gì? Đến thăm một nhà bảo trợ cho tập san Liên Lạc-Công Ty Paper Rush Co. Inc-.

Công ty tọa lạc tại 2372 Jerrold Ave, ngoại ô San Francisco. Văn phòng công ty chiếm trọn khoảng 1 mẫu đất, chung quanh là những hãng sản xuất đồ gia dụng hoặc các nhà kho. Bước chân vào sân còn đọng nước do trận mưa đêm qua, chúng tôi nhìn thấy hàng đống giấy, chai lọ, cạt-tông...v.v. cái được đóng thành những kiện hàng to, có cái còn đồ đóng, có nơi còn ẩm ướt, nhầy nhụa vì nước mưa. Kể ra người vô, họ đẩy những chiếc xe đi chợ-shopping Cart-trên chất đống những chai lọ, bên cạnh đó là những chiếc xe tải nhỏ đang xuống những bó giấy cạt-tông cứng, họ những khách hàng, những người thu lượm giấy, chai lọ đem bán cho công ty. Paper Rush là công ty thu mua giấy và chai lọ trong kỹ nghệ tái chế biến.

Chủ nhân công ty là một phụ nữ Việt, một nữ học sinh du học tại Hoa Kỳ từ năm 1971. Bà là cựu học sinh trường trung học Nguyễn Bá Tông Sài Gòn. Năm 1971 đến Hoa Kỳ du học. Người nữ sinh nhỏ bé ấy đã sống tự lập, là công chức bán thời gian tại văn phòng lãnh sự Việt nam Cộng Hòa ở San Francisco. Việc học và tương lai đang rộng mở, nhưng cuộc đời không như là ước mơ, năm 75 ập đến như cơn cuồng phong, như sóng thần cuốn theo bao cuộc đời, trong đó có cô nữ sinh hiền lành mộng mơ Mỹ Hạnh. Phải ở lại Hoa Kỳ trong biến cố 75 tang thương, Mỹ Hạnh phải tự lập, rời trường, ra đời. Cuộc sống đã đổi khác. Tự tin, yêu đời và cam đảm đối diện cuộc sống; người nữ sinh viên già từ sân trường bước vào đời bằng 2 bàn tay trắng.

Bây giờ hàng ngày ngồi đây, nơi văn phòng nhỏ, người cựu nữ sinh ngày xưa vẫn yêu đời và tự tin. Hàng ngày đối diện với giấy vụn với chai lọ với sự cạnh tranh của cuộc sống, công ty Paper Rush vẫn phát triển. Theo tài liệu lưu trữ của văn phòng thương mại cho thấy công ty Paper Rush Co. Inc có số doanh thu hàng năm là \$5,000,000 mỹ kim, có số công nhân là 14 người. Với 2 văn phòng thu mua giấy tại San Francisco và Oakland, Mỹ Hạnh làm việc hơn 12 tiếng 1 ngày.

Sự thành công nào không có nỗi lo và khó khăn đi theo. “No pain, no gain”. Khách hàng của công ty là những nhà máy tái chế biến tại ngoại quốc, nguồn hàng thu mua vào là những công ty tại Hoa Kỳ và những người thu lượm giấy vụn trong thành phố. Trong số khách hàng cung cấp nguồn hàng cho công ty ngoài các hãng xưởng lớn còn có những người vô gia cư mỗi ngày đẩy các chiếc xe nhỏ với những chai lọ, giấy báo, lon nhôm...v.v. “deal” với những khách hàng này rất khó”, Mỹ Hạnh cho biết như vậy. Cái khó không nằm ở giá cả mua bán, nhưng ở cách hành xử cho có tình người. Nhân viên thu mua tiếp xúc với những khách hàng này ít người chịu đựng được lâu dài.

Là người Việt, Mỹ Hạnh còn quan tâm đến các sinh hoạt của cộng đồng. Công ty đã tham gia các công tác yểm trợ việc xây dựng cộng đồng như xây cổng chào Little Sài Gòn tại San Francisco, yểm trợ Hội Xuân hàng năm tại địa phương, giúp đỡ các công tác từ thiện...v.v. Tuy nhiên, không có mấy người Việt biết đến công ty hoặc chủ nhân của công ty. “Là người Việt thì Mỹ Hạnh thấy có bổn phận giúp đỡ các sinh hoạt của cộng đồng chứ không nghĩ đến chuyện gì khác” Mỹ Hạnh cho biết.

Thu mua giấy vụn là công việc “ve chai lông vịt” của Sài Gòn ngày xưa. Hễ có con người là có đồ phế thải như chai lọ, giấy báo...v.v. Người ta dễ có suy nghĩ rằng công việc mua bán giấy chẳng bị ảnh hưởng bởi nền kinh tế trời sục? Không dễ dàng. Là người kinh doanh Việt Nam đầu tiên tham dự vào công việc tái chế biến giấy vụn. Mỹ Hạnh cho biết nguồn thu mua vào rất quan trọng. Hãng xưởng không sản xuất, hàng hóa không giao dịch trao đổi... việc mua bán giảm sút cũng ảnh hưởng rất nhiều đến nguồn cung cấp giấy cho công ty.

Có khó khăn chung khi nền kinh tế đang cơn khủng hoảng, công ty Paper Rush có khó khăn. Tuy nhiên, là một phụ nữ Việt, Mỹ Hạnh biết thế nào là công việc của một người “nội trợ”.

Từ một nữ sinh trở thành một triệu phú, nhưng cuộc sống của Mỹ Hạnh vẫn là một cuộc sống bình thường của một người mang tâm tình “tị nạn”. Thương yêu đồng bào, giúp đỡ người khác khi họ gặp khó khăn, yêu và trân quý cuộc sống. Không là một người Hướng Đạo, nhưng Mỹ Hạnh đã sống bằng tất cả những gì người hướng đạo chọn làm lý tưởng cho mình.

Rời San Francisco về San Jose tôi miên mang suy nghĩ đến hàng ngàn doanh gia Việt đã thành công trên đất Mỹ, có được bao nhiêu người còn đến với cộng đồng, còn san sẻ những lo toan của những người di dân bất đắc dĩ!

Người nữ sinh Nguyễn Bá Tông mang tên Mỹ Hạnh. Thật đúng, tên là người vậy.

MỘT SỐ HÌNH ẢNH TẠI HÃNG PAPER RUSH

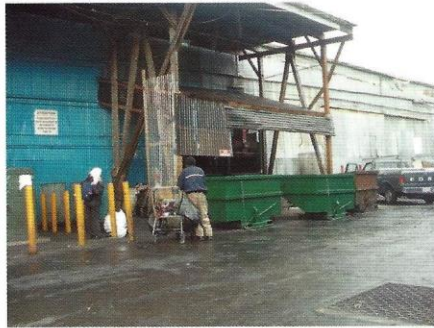
Chị Mỹ Hạnh, chủ nhân hãng thu mua giấy Paper Rush

Xưởng thu mua giấy vụn Paper Rush tại San Francisco

Chiếc máy ép giấy thành kiện, trị giá nửa triệu đô la

Khu mua giấy và lon nhôm

Hàng tấn giấy vụn được đóng thành từng kiện chờ tái chế biến

Giấy được phân loại và cho vào máy ép giấy

Giấy bìa cứng, một loại nguyên liệu sẽ tái chế biến

Giấy vụn, đồ nhựa, lon nhôm là những vật có thể tái chế biến

Giấy vụn: Printer Paper được mua giá cao nhất

Máy phân loại và đóng thành kiện trước khi xuất hàng

Trưởng Nguyễn Đ. Tuấn và chị Mỹ Hạnh

Tr. Nguyễn Đ. Tuấn thăm viếng công ty thu mua giấy vụn của 1 người Việt tại vùng Vịnh SF